
Сергій Сологуб

МОМЕНТИ СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ

НАВКОЛО БОГА В КОЛІ СІМ'Ї
25 ЗУСТРІЧЕЙ

МЕДІАКНИГА

УДК.2.23/28

ББК.86.376

ISBN 978-617-7374-53-3

Сергій Сологуб

М.О.М.Е.Н.Т.И СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ. Навколо Бога в колі сім'ї.

25 зустрічей. МЕДІАКНИГА. – Київ, 2021. – 200 с.

Видано Mission Eurasia (www.missioneurasia.org)

Переклад з російської UBTS (www.ubts.org.ua)

© Сергій Сологуб, 2021

© Mission Eurasia, 2021

---

*Рід родові буде хвалити діла Твої,
і будуть могутність Твою виявляти!*

Псалом 145:4

Відгуки

Це одна чудова книга від мого друга Сергія Сологуба для всіх батьків, які хочуть налагодити та урізноманітнити сімейне поклоніння в колі сім'ї. Книга написана дуже доступною мовою, її гарно продумана структура пропонує багато практичних і цікавих ідей, а також містить посилання на різні медіаресурси, що робить її інтерактивною. Ми сім'єю і церквою використовували першу книгу автора «Абетка поклоніння в сім'ї» для настанови дітей і неодмінно спробуємо цю книгу також.

*Андрій Савич,
пастор церкви «Голгофа», м. Луцьк*

Нерідко під час сімейного поклоніння батьки ставлять собі питання: «Про що би ще поговорити з дітьми?» Через завантаженість на роботі, в служінні чи господарстві часто не залишається достатньо часу, щоби знайти нові ідеї для сімейного вечора. У такому випадку вам необхідно обов'язково прочитати цю книгу. У ній Сергій Сологуб зібрав цікаву та повчальну інформацію для всієї сім'ї. Протягом читання відчувалася любов автора до Бога, сім'ї та служіння. Сподіваюся, ця книга принесе благословіння для вашої родини.

*Максим Король,
автор книги «Сімейне поклоніння»*

В Сергія є унікальна здібність – просто, творчо, біблійно та практично привести вас до роздумів про Бога і поклоніння Йому. Я пережив це особисто багато раз, слухаючи його. В своїй книзі він навчить вас робити це всією сім'єю. Мабуть, це саме краще, чого батьки можуть навчити своїх дітей, – поклонятись Богу не формально, по неділях, а щоденно у всьому, що вони роблять. І ця книга допоможе в цьому. Колись я почув таку фразу: «Батьківство – це навчити дітей жити без батьків». Я б додавив до цього – це навчити дітей поклонятись Богу.

*Олександр Савич,
пастор, керівник пасторського факультету УБТС*

«**І** пильно навчиш цього синів своїх» (Повт. 6:7) – це божественне повеління батькам прививати послух і щире, віддане любов до Всемогутнього Бога своїм дітям. Якщо ви не схильні до творчості або вам просто потрібне свіже натхнення для сімейного поклоніння – то ця книга Сергія, батька трьох дітей, стане вам у пригоді. Окрім важливого підбадьорення привнести духовний елемент у родину, ви знайдете практичні ідеї, які може повторити кожна християнська родина. Книга «Моменти сімейного поклоніння» – це нагадування нам, батькам, про нашу ключову відповідальність перед Господом Богом: у вірі виявити Йому послух і любов та передати їх нашим дітям.

*Микола Романюк,
старший пастор Ірпінської Біблійної Церкви*

Навколо Бога в колі сім'ї

Ця книга створена як ресурс для батьків. У ній зібрані 25 унікальних конспектів зустрічей для сімейного поклоніння, побудованих за моделлю «М.О.М.Е.Н.Т.» із шести елементів, про які ви дізнаєтеся детальніше протягом читання. Ці зустрічі були перевірені на практиці в сім'ї автора.

Отже, 25 матеріалів книги розділені на такі цикли:

- п'ять зустрічей, що надихають до місіонерства;
- п'ять зустрічей на тему героїв Біблії;
- п'ять зустрічей на тему християнських свят;
- п'ять зустрічей на тему вивчення Біблії в колі сім'ї;
- п'ять зустрічей на різні теми.

Кожна зустріч не тільки висвітлює актуальну тему, але й розкриває певну якість Бога, Який достойний слави та поклоніння у колі наших сімей.

*«Пізнавай ти Його на всіх дорогах своїх, і Він випростує твої стежки»
(Прип. 3:6).*

Книга як додаток

Задзвонив телефон. Піднімаю трубку. Знайомий голос на тому боці каже:

– Привіт, Сергію. Сьогодні ми з сім'єю проводимо спільне поклоніння і будемо вивчати історію Ноя. Чи є у тебе ідеї стосовно цієї історії? Можливо, ви вже її проводили?

– Привіт. Ні, цю історію ми в сім'ї ще не досліджували, але кілька ідей все-таки є:

- в одному документальному фільмі було показано, як на землі за допомогою рулонів паперу відобразили контур реальних розмірів ковчега – і це вражає! Можна спробувати вийти на вулицю і зробити таке з дітьми;
- якщо немає можливості вийти на вулицю, то можна подивитися це відео на YouTube: потрібно ввести в пошуку «Ноїв ковчег, археолог Рон Уайетт»;
- також можна роздати дітям аркуші паперу, кольорові фломастери та провести конкурс «Райдуги»: подивитися, у кого яка райдуга вийде, водночас і вивчити порядок кольорів за першими літерами фрази «Чому Олені Живуть Зимомю Без Своїх Фантазій?» (відповідно: червоний, оранжевий, жовтий, зелений, блакитний, синій, фіолетовий) та поговорити про Божий Заповіт.

– Дякую за ідеї! Щось обов'язково з цього спробуємо!

Подібні дзвінки повторюються час від часу. Після одного з них в месенджері Telegram була створена батьківська група «Ідеї для сімейного поклоніння»¹. Рік по тому був записаний відеокурс на тему «Основи сімейного поклоніння»², а потім ідеї для такого поклоніння були підготовлені для друку невеликої книги-ресурсу, яку ви зараз читаете.

Найперше книга буде корисною для батьків, які вже практикували спільне поклоніння Богу в колі сім'ї, але наразі переживають творчу кризу у цій сфері. Не виключаю можливості, що деякі з наведених нижче ідей можна використати на уроках в недільній школі або дитячому таборі.

Говорячи про головне призначення цієї книги, дозволяю описати його наступним прикладом. В кінці більшості книг існує розділ, який називається «Додаток». В ньому автор зазвичай публікує корисні матеріали на тему книги: діаграми, анкети, статистичну інформацію, загалом все те, що доповнює теоретичну частину. Книга, яку ви тримаєте в руках, це «додаток» у чистому вигляді, інакше кажучи, вона задумувалася як максимально практичний ресурс на тему сімейного поклоніння. Фактично вона послужила би ресурсною частиною для таких чудових книг³, як «Сімейне поклоніння» Дональда Уїтні або «Сімейне поклоніння» Максима Короля. Саме тому, що подібні праці вже видані та містять ґрунтовне дослідження Біблії на тему сімейного поклоніння, ця книга видавалася з метою доповнити не стільки богословську, скільки прикладну сторону, і спорядити вже «підігрітих» на цій темі батьків практичними матеріалами. Ми використовували їх у колі нашої сім'ї і вирішили поділитися корисним досвідом з усім світом. Сподіваємося, що ви знайдете щось корисне і для себе.

---

¹ Нашу групу можна знайти за посиланням: t.me/ideas4family або ввести в пошуку Telegram @ideas4family

² Відеокурс можна подивитися за посиланням: www.abc.bogoiskatel.com/video/

³ На момент видання обидві книги, на жаль, поки не доступні українською мовою, але доступні російською.

Медіакнига – що це означає?

Сучасне покоління активно використовує медіаресурси для донесення та публікації найрізноманітніших ідей. Ми вважаємо, що сімейне поклоніння має бути ґрунтовно біблійним, але водночас і медійно захопливим.

Ось чому до запропонованих нижче зустрічей ми підібрали наступні медіа-матеріали:

- відеоролики;
- робочі аркуші;
- конспекти зустрічей;
- графічні ілюстрації.

Ці ресурси ви зможете легко відкрити на екрані свого електронного гаджета при наведенні на QR-код, надрукований на сторінках книги. Зазначимо, що більшість ресурсів доступні лише російською мовою.

Увага: QR-коди є посиланнями на матеріали, розміщені на зовнішніх джерелах, тому ми не можемо гарантувати їхню постійну доступність.

Повідомте, будь ласка, якщо ви дізнаєтеся, що матеріал за QR-кодом більше недоступний. Контакти автора вказані в кінці цієї книги.

СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ У ЗАГАЛЬНИХ РИСАХ

Поклоніння як образ життя

Очевидно, що поклоніння Богу – це не тільки те, що відбувається з вами під час відвідування богослужіння. Псалмоспівець Давид розглядав поклоніння Богу як образ усього свого життя. Про це яскраво свідчать його пісні-псалми. В одній із них сказано:

«То добре, щоб дякувати Господеві й виспівувати Ймення Твоє, о Всевишній, вранці розповідати про милість Твою, а ночами про правду Твою» (Пс. 92:2-3).

Слова «вранці» та «ночами» – це не тільки нагадування про те, щоби поклонитися Богові двічі на день. Ми можемо сприйняти ці слова як заклик автора поклонятися Богу «зранку і до самого вечора». Зверніть увагу, як Давид пише про це у іншому псалмі:

«Сім раз денно я славлю Тебе через присуди правди Твої» (Пс. 119:164).

Слова «сім раз денно» можуть означати як буквально «сім разів на день», так і «постійно», «безперервно». Іоан Злотоуст, розтлумачуючи слово «семикратно» в цьому тексті, каже:

«Деякі – „семикратно” – переклали: багатократно. Однак і одне, і інше однаково означає гарячу любов пророка. Він не знав міри прославлення Бога»⁴.

В контексті поклоніння, як стиля всього нашого життя, ми можемо пригадати про ще одну неймовірну людину – брата Лоренса, монаха, що жив у XVII столітті у Франції. Він практикував життя у постійній Божій присутності, розуміючи, що поклоніння виражається навіть у найпростіших і буденних речах:

«Коли я мию посуд, я роблю це на славу Бога, якщо я піднімаю соломинку з землі, я роблю і це заради слави Бога»⁵.

Підсумуємо, що поклоніння Богу – це все наше життя. До речі, саме так і сказав відомий американський пастор Рік Уоррен: «Поклоніння – це не частина життя, це саме життя»⁶. Те саме можна сказати і про сімейне поклоніння. Для нас це не просто окремих час на тиждень, але стиль життя нашої сім'ї протягом кожного дня.

Поклоніння охоплює все наше життя, тому воно настільки важливе, а отже, має право бути записаним у наш щоденний життєвий розклад. Інакше кажучи, через важливість сімейного поклоніння для нього потрібно виокремлювати конкретний час.

---

⁴ Тлумачення Священного Писання. URL: <http://bible.optina.ru/old:ps:118:164> (дата звернення: 10.07.2020).

⁵ Брат Лоренс. Практика Божьего присутствия. Изд-во «МОБ», 2002. 80 с.

⁶ Уоррен Р. Целеустремленная жизнь. Н. Новгород: Изд-во «Агапе», 2008. 432 с.

Чому для сімейного поклоніння потрібно виокремлювати особливий час?

Ми виокремлюємо потрібний час для всього важливого у нашому житті: для церкви, здоров'я, сім'ї, навчання, роботи, відпочинку. Кожна з перерахованих сфер передбачає ресурс сили та часу, який ми вкладаємо в ці цінності. Не кажіть, що ви щось цінуйте, якщо при цьому ви не виокремлюєте для цього свій час. Як сказав один мій знайомий пастор Вадим Лисенко:

«Покажи мені свій розклад, і я скажу, хто ти».

Це дуже сміливий та справедливий вислів. Ось чому, роздумуючи про сімейне поклоніння, ми маємо на увазі конкретний час на тижні, виокремлений для цього.

Сімейне поклоніння можна умовно розділити на декілька складових:

- особисте поклоніння Богові кожного члена сім'ї;
- щоденне спільне поклоніння;
- щотижневе спільне поклоніння.

У цій книзі ми здебільшого розглянемо щотижневе поклоніння, одна з форм якого – «сімейний вечір», що відбувається раз на тиждень. Протягом такого вечора члени сім'ї збираються разом для спільного поклоніння Богу та спілкування один з одним. Вивчаючи історію з Біблії, молячись та спілкуючись один з одним, сім'я переживає те саме духовне єднання, яке задумане Богом для християнської родини.

«Бог наділяє людей даром реального спілкування з іншими християнами різною мірою. Християнин, що живе у вигнанні, втішається коротким візитом іншого християнина, спільною молитвою і братським благословенням; йому додає сили і лист,

---

написаний рукою християнина... Іншим дається дар спільної молитви по неділям. Декому дається щастя вести християнське життя в лоні своїх сімей»⁷.

В цих словах Дітріх Бонгьоффер каже про сімейне поклоніння, як про особливе щастя. Саме про таке «щастя в лоні своїх сімей» ми з вами зараз і говоримо. З чого саме можна розпочати такі щотижневі сімейні вечори?

У своїй першій книзі «Абетка поклоніння в сім'ї» я вже детально описував те, як ми почали проводити такий час у нашій сім'ї. Через п'ять років ми цінуємо цей час ще більше і вже не уявляємо свого життя без сімейного поклоніння щочетверга. Ці вечори допомогли нам не тільки ближче пізнати Бога, але також зблизили нас один з одним як батьків та дітей.

Одного разу мене запросили як спікера у підлітковий табір, куди також поїхала і моя дочка Аня. В один із вечорів усі підлітки, а їх було не менше тридцяти, сиділи колом та розповідали про яскраві моменти року. Мені було цікаво почути, як минулий рік оцінить моя дванадцятилітня донька. Що було найяскравішим моментом для неї? «Можливо, – думав я, – вона згадає нашу спільну поїздку у Грузію влітку? Або пригадає про зимову подорож в Карпати? Чи згадає про купівлю телефону?»

Один за одним підлітки передавали мікрофон по колу і розповідали про свої найяскравіші враження. Мікрофон дійшов до Ані. Я затамував подих і уважно прислухався.

«Найяскравішою подією минулого року для мене був... вечір четверга. Це час, коли ми збираємося разом усією сім'єю, їмо та спілкуємося один з одним. А ще ми граємо, читаємо щось з Біблії і молимося, іноді дивимося фільм. Я дуже люблю цей час! Це був найкращий час у цьому році для мене».

Вона передала мікрофон далі. Почувши її слова, я був злегка приголомшений. Вона не сказала жодного слова про Грузію чи Карпати. Те цінне, що вона винесла з минулого року, не вимірюється кількістю грошей. Воно вимірюється годинами, які ми провели разом. Це насправду цінний скарб.

---

⁷ Бонхеффер Д. Жить вместе. М.: Триада, 2000. 112 с.

Через Божу милість я на власні вуха почув це від доньки. Припускаю, що багато батьків та матерів хотіли би опинитися на моєму місці у той вечір.

Погодьтеся, що найкращі спогади, пов'язані з нашим дитинством, це спогади про людей, які були поруч з нами. Навряд чи хтось пам'ятає навіть подорожі чи дорогі подарунки на дні народження. Пригадую слова мого друга і пастора Олександра Савича:

«Я не можу згадати п'ять проповідей, які вплинули на мене протягом минулого року, однак з легкістю пригадаю п'ятьох людей, які вплинули на мене».

Справжнє благословіння для батьків – опинитися серед тих, кого діти відзначать як дорогих та близьких людей. Однак ця близькість не виникає сама собою, вона будується щоденно, хвилиною за хвилиною. Чи не про це благословіння в сім'ї записано в Псалмі 112?

«Алілуя! Блажен муж, що боїться Господа, що заповіді Його любить! Буде сильним насіння його на землі, буде поблагословлений рід безневинних!» (Пс. 112:1-2).

У цьому тексті ми бачимо щасливих батьків. Вони самі міцні у своїй вірі, і Бог нагороджує їх тим, що і їхні діти також йдуть праведним шляхом. Дійсно, для батьків немає більшої радості, як бачити те, що їхні діти перебувають в істинних глибоких відносинах з Богом⁸.

Я поділився з вами історією про мою доньку, тому що щиро бажаю вам того, щоби найкращі переживання року у вас та ваших дітей були пов'язані саме з часом сімейного поклоніння. Для того, щоб розпочати, важливо врахувати три важливих аспекти:

- розуміти біблійну цінність сімейного поклоніння;
- мати конкретний план для зустрічей (або циклу зустрічей);
- просто почати це робити.

---

⁸ Апостол Іван каже про це так: «Я не маю більшої радості від цієї, щоб чути, що діти мої живуть у правді» (3 Івана 1:4).

Хто із героїв Біблії приділяв цьому увагу?

Дональд Уїтні у своїй книзі «Сімейне поклоніння»⁹ згадує про сімох персонажів, які у той чи інший спосіб пов'язані з цією темою. Ось короткі відомості про них:

Авраам. *Господь вирішив по благодаті явити Себе Аврааму. І частково, як ми читаємо, Він зробив це для того, щоби «[Авраам] наказав сином своїм і домові своєму по собі. І будуть вони дотримуватися дороги Господньої» (див. Бут. 18:17-19).*

Мойсей. *Мабуть, найвідоміший текст Біблії, що закликає батьків наставляти дітей, записаний Мойсеєм у Повторенні Закону б:4-7. Тут йдеться не тільки про сімейне поклоніння, а й про те, що сімейне поклоніння є невід'ємною частиною цього повеління.*

Ісус Навин. *Цей великий наступник Мойсея ввів Божий народ в Землю обітовану і декілька десятиліть був їхнім лідером. В книзі Ісуса Навина 24:15 він заявив: «А якщо зле в очах ваших служити Господеві, виберіть собі сьогодні, кому будете служити, чи богам, яким служили ваші батьки, що по тому боці Річки, та чи богам аморейським, що ви сидите в їхньому краї. А я та дім мій будемо служити Господеві».*

Йов. *Щоразу після того, як один з його синів влаштовував банкет, Йов посилав за своїми дітьми, а коли вони всі збиралися, то наступного ранку він вставав вранці і вів свою сім'ю у поклонінні Богу, приносячи Йому жертви за них (див. Йов 1:5).*

---

⁹ Уїтні Д. Семейное поклонение: В Библии, в истории и в твоём доме. Саратов: Евангелие и жизнь, 2018. 80 с.

Асаф. Повчання, про яке говорить Асаф у Псалмі 78, майже напевне відбувалося не під час поклоніння спільноти. Найімовірніше, батьки сповіщали цю «славу» своїм дітям вдома. І частково це наставлення відбувалося, коли батьки проводили звичайне для всіх поклоніння в сім'ї.

Павло. Чи ви коли-небудь помічали, що стійка прихильність до сімейного поклоніння передбачається як одна з вимог до тих, хто хоче бути єпископом (тобто пастором)? Апостол Павло пише про ці характеристики так: «щоб добре рядив власним домом, що має дітей у слухняності з повною чесністю, бо хто власним домом рядити не вміє, як він зможе пильнувати про Божу Церкву?» (1 Тим. 3:4-5).

Петро. В 1 Петра 3:7 апостол Петро має на увазі, що сімейне поклоніння проводять не лише пресвітери, але і всі віруючі чоловіки: «Чоловіки, так само живіть разом із дружинами за розумом, як зо слабішою жіночою посудиною, і виявляйте їм честь, бо й вони є співспадкоємиці благодаті життя, щоб не спинялися ваші молитви». Чи задумувалися ви над тим, що молитви, про які тут йдеться, – це спільні молитви чоловіка та дружини?

Якщо ви бажаєте заглибитися у богослів'я «сімейного вітварю», крім книги Уїтні рекомендую вам також прочитати й інші чудові праці на тему сімейного поклоніння, список яких я додаю в кінці книги. А зараз приділимо увагу практиці, оскільки перед вами книга-ресурс, яка покликана не стільки поглибити, скільки підігріти зацікавленість і також вирішити кризу творчих ідей.

Отже, говорячи про практику зустрічі «сімейного вечора», важливо звернути увагу на наступні питання: як вона може виглядати? Що необхідно врахувати, а чого варто уникнути?

Про це ми поговоримо у наступному розділі.

ПРАКТИКА
СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ

6 компонентів сімейної
зустрічі - М.О.М.Е.Н.Т.

План зустрічі

Замовляючи піцу, ми можемо обрати різні начинки, однак корж-основа зазвичай залишається незмінною. Наше сімейне поклоніння чимось схоже на піцу. Є «начинка» – творча частина, яка видозмінюється, однак є і «основа» – те, що залишається постійним. У нашому випадку незмінні компоненти можна зобразити у вигляді акроніма М.О.М.Е.Н.Т., його можна запам'ятати за початковими літерами. Ці складові також можна назвати *цінностями* сімейних вечорів. Уже багато років ми щотижня проводимо сімейні вечори, і можу сказати, що п'ять із шести цих цінностей присутні у нас майже завжди.

Перед тим, як ми розглянемо кожен елемент плану детальніше і ви продовжите читання, хочу вас попросити подумати про власну розшифровку слова М.О.М.Е.Н.Т. Як ви думаєте, що означає перша літера «М»? А літера «О»? Який елемент криється за другою літерою «М»? І т. д.

М. О. М. Е. Н. Т.

Цікаво, яка цінність, на вашу думку, захована за літерою «Н»? Можливо «Настанова»? Ми маємо на увазі під літерою «Н» дещо інше. Поговорімо про ці шість елементів вечора детальніше.

МУЗИКА

Говорячи про першу цінність, музичне поклоніння, мається на увазі не просто спів, але вираження нашого поклоніння Богу. Відомий англійський проповідник Чарльз Сперджен вважав спів невід'ємною частиною сімейного поклоніння:

«Хвала не так поширена в сімейному поклонінні Богу, як молитва або читання Писання. Ми не можемо всі разом співати вдома з різних причин. Однак спільний спів у сімейному колі є бажаним. Я погоджуюся з Метью Генрі, який сказав: “Ті, хто моляться в сімейному колі, роблять добре, ті, хто читають Писання, – ще краще, але найкраще роблять ті, хто і моляться, і читають, і співають”. Поклоніння вдома повинно бути повним та цілісним»¹⁰.

Співати можна за кухонним столом або у багаття біля дому літнім вечором. Оскільки я тільки вчуся грати на гітарі, ми користуємося сервісом YouTube на планшеті чи комп’ютері, набираючи у пошуку «дитячі християнські пісні, караоке». Ми вже маємо свій список пісень, QR-код на який ви також знайдете в кінці книги.

ОБГОВОРЕННЯ

Друга цінність – обговорення. Воно передбачає глибокі запитання серця, аналіз минулого тижня. Мудрий Соломон у своїх приповідях каже:

«Рада в серці людини глибока вода, і розумна людина її повичерпує» (Прип. 20:5).

Те, що відбувається в серці дитини – це глибокі води. Один лише Бог знає, про що думають наші діти, коли вони знаходяться в школі чи коледжі. Ми не всезнаючі, як Господь, тому Біблія закликає нас «вичерпувати» ці глибокі води. На практиці це відбувається за допомогою хороших запитань. Як відро на мотузці, яке опускають у криницю, слушне питання розкриває серце дитини, і вона ділиться з батьками найпотаємнішим. За кухонним столом ми запитуємо один одного про різні речі. Найчастіше це:

---

¹⁰ Сперджен Ч. 12 проповідей о прославлении. Минск: Церковь «Завет Христа», 2001. 224 с.

-
- Яким чином ти бачив турботу Небесного Батька про тебе протягом минулого тижня?
  - Кому із членів нашої сім'ї ти би хотів подякувати і за що саме?
  - Що було яскравим та що тобі запам'яталося з минулого тижня?
  - Чим ви були обурені минулого тижня? (Не міг не додати в список улюблене питання нашого молодшого сина Єгора.)

МОЛИТВА

Третя цінність – молитва, яка передбачає два аспекти: спільну молитву поклоніння Богу і заступницьку молитву один за одного.

Поклоніння. Зазвичай така молитва відбувається після вивчення Біблії. Тут немає чіткого правила. Все відбувається органічно. Зовсім нескладно просто за обіднім столом сказати Богові слова поклоніння та вдячності за події минулого тижня.

Молитва один за одного. Вона зазвичай завершує наш вечір. Іноді ми молимося разом в колі (у нас троє дітей), а іноді розділяємося на «хлопців» та «дівчат». Це дає мені змогу приділити більше уваги потребам синів, а дружині – уважніше вислухати переживання доньки.

ЕКЗЕГЕЗА

Літера «Е» у нашому переліку цінностей – це спільне вивчення Слова Божого, або екзегеза¹¹. Історично цей термін походить від грецького слова *exegesis* (букв. – «виведення»), і згодом отримав спеціальне значення – «роз'яснення», або «тлумачення». Говорячи простою мовою «екзегеза» – це пояснення біблійного тексту. Час читання Біблії – це те, чим не можна знехтувати у жодному випадку в сімейному поклонінні. З нашого досвіду, читаючи Священне Писання, важливо підкреслити

---

¹¹ У російській версії акроніму «М.О.М.Е.Н.Т.» літери походять від слів «музыка, общение, молитва, еда, наставление, тема». Задля збереження цього акроніму в українській версії під літеру «Е» ми обрали слово «екзегеза».

його авторитетність і водночас «не переборщити», подавши потрібну «порцію».

АВТОРИТЕТНІСТЬ: Слово Боже наставляє всю сім'ю: і дітей, і нас, батьків. Коли щось із прочитаного докоряє нам, ми смиренно визнаємо Божий авторитет і сповідуємо гріхи.

Діти бачать, що батько, навіть якщо він пастор, не «супермен», а людина, яка бореться з гріхами і помиляється. У такий спосіб сімейне поклоніння піднімає і підкреслює авторитет Божого Слова серед членів сім'ї. Я переконаний, що глибоке розуміння авторитетності Писання з'являється не на конференціях та семінарах, а саме в колі сім'ї і через особистий приклад батьків.

ПОРЦІЯ: у кожного члена сім'ї своя «порція» Писання, яку він здатний прийняти. Діти засвоюють менше, ніж дорослі. У книзі «Жити разом» Дітріх Бонгьоффер описав це наступним чином:

«Вранці та ввечері християнська родина повинна читати вголос один розділ зі Старого Заповіту і хоча би пів розділу з Нового. Коли сім'я започатковує таку практику у себе вдома, багатьом членам сім'ї навіть такий невеликий об'єм читання здається надмірним. Вони виступають проти нового порядку, кажучи, що неможливо сприйняти та утримати так багато думок і подій, і що читати більше, ніж можна засвоїти, значить проявляти неповагу до Божого Слова»¹².

Інакше кажучи, при вивченні Біблії батькам важливо рухатися зі швидкістю своїх дітей. Пам'ятайте, що Яків у подібний спосіб обрав швидкість для своєї мандрівки у Сеїр, а саме швидкість найменшого члена родини:

«Нехай же піде пан мій перед очима свого раба, а я піду поволі за ногою скотини, що передо мною, і за ногою дітей, аж поки не прийду до пана свого до Сеїру» (Бут. 33:14).

---

¹² Бонгьоффер Д. Жити вместе. М.: Триада, 2000. 112 с.

Думаю, що цей принцип стосується не тільки дітей, але і подружжя. Пригадую, як в перші роки сімейного життя ми з дружиною намагалися разом читати Біблію. Мені було достатньо вибраного об'єму, водночас дружина залишалася духовно «голодною». Все відбувалося з тієї ж причини: у нас з нею різна швидкість засвоєння інформації. Виходом було спільне вивчення, в якому кожен по черзі може неспішно ділитися своїми думками про прочитане. В сімейному вивченні Біблії кожен повинен бути максимально задіяним. У цьому нам допомагають різні форми вивчення Писання: сценка, читання за ролями, переказ історії від імені різних персонажів (детальніше цей метод вивчення Біблії буде розглянутий у розділі «Цикл біблійних історій»).

НАПРЯМОК

Практикуючи сімейне поклоніння вже тривалий час, ми дійшли висновку, що для вечора добре мати спільну тему. Це передбачає, що і питання за столом, і пісні підібрані так, щоби якомога чіткіше донести думку зі Святого Писання. Наприклад, темою вечора «Гнів» може бути історія з Біблії, де цар Саул кинув в Давида спис (див. 1 Самуїлова 18:10-11). Під час спілкування учасники можуть поділитися тим, як вони справлялися з гнівом протягом минулого тижня. На столі може бути щось гостре, наприклад, гострий перець пірі-пірі, який символізує нестримний гнів, і т. д.

Сімейний вечір, продуманий у такий спосіб, більше підкреслить біблійну істину, ніж вечір, в якому спілкування та історія будуть розрізнені між собою. Як я вже говорив раніше, темою можна вибрати цикл за рисами характеру, наприклад, чи за країнами у вікні 10/40¹³ (Індія, Північна Корея і т. д. – цей цикл зустрічей описаний нижче).

Сподіваюся, перераховані вище елементи, сформували у вас загальне уявлення про сімейний вечір поклоніння. Ви також зрозуміли, що ці вечори не повинні бути однотипними. «Посипте» спілкування за

---

¹³ Вікно 10/40 – це термін, який позначає регіони, що знаходяться між 10 та 40 градусами на північ від екватора, які мають найменший доступ до проповіді Євангелія і християнських ресурсів.

столом картками з питаннями, «приправте» вивчення Біблії читанням за ролями, і ви отримаєте неповторну «піцу» сімейного поклоніння! Я сказав, що зазвичай у нас є п'ять чи шість елементів, тому музична частина буває нечасто, що, звісно ж, мене засмучує. Можливо, наші діти, які підрастають, у недалекому майбутньому виправлять цю прогалину.

ТРАПЕЗА

Шоста цінність у нашому списку – це спільна трапеза. Одного разу в моєму житті відбулося переосмислення, і я перестав вважати споживання їжі чимось бездуховним чи незначним¹⁴. Сьогодні я переконаний, що спільна трапеза – це одна з форм поклоніння Богу. Не буду тут перераховувати всі аргументи, просто залишу для роздумів лише один: приклад Ісуса Христа.

Як ви гадаєте, скільки разів в Євангелії від Луки згадується про те, що Ісус молився? Як мінімум одинадцять разів. Ми розуміємо, що молитва була важливою частиною життя Ісуса, вона є такою і в нашому житті. А скільки разів, на вашу думку, у цьому самому Євангелії від Луки згадується про те, що Ісус їв з людьми? Також одинадцять разів! Додам, що ще у двох випадках це мається на увазі¹⁵. Бог не приховав від нас тринадцять згадок про те, що Його Син споживав їжу з іншими людьми.

Якщо можна так висловитися, Ісус Христос не тільки великий Молитовник і першокласний Вчитель, але і професійний Гість. Фарисеї запрошували Його до себе розділити трапезу. Митарі та грішники також вечеряли з Ним. Запросити Ісуса до себе на вечерю було великою честю.

Те, що Ісус їв з людьми, викликало сильний докір серед релігійних книжників та фарисеїв. Вони докоряли Ісусу в тому, що Його учні не постяться так, як послідовники аскетично налаштованого Івана, а тільки їдять та п'ють (див. Лк. 5:33). В очах релігійних лідерів їжа виглядала чимось недуховним і малозначним. Однак ми знаємо, що Ісус

---

¹⁴ Як молитися перед їжею? Або чому я більше не молюся словами «Господи, благослови та освяти цю їжу...» // Абетка поклоніння в сім'ї. 55 характеристик Бога для сімейного поклоніння. Київ: Mission Eurasia, 2018. С. 211–214.

¹⁵ Христос гость или сколько раз Он ел с людьми? URL: <http://www.bogoiskatel.com/?p=5732> (дата звернення: 26.10.2020).

Христос жив у найкращий спосіб, а це означає, що і їжа у Його житті займала правильне місце.

В культурі Близького Сходу спільна трапеза була не просто механічним способом поповнити запас речовин. Вечеря була часом близького спілкування в колі сім'ї та друзів. Спільне споживання їжі ототожнювало собою глибоке спілкування. «Але це було тоді, – скажете ви, – сьогодні вже зовсім інший час». Пригадаймо слова Христа із книги Об'явлення:

«Ось Я стою під дверима та стукаю: коли хто почує Мій голос і двері відчинить, Я до нього ввійду, і буду вечеряти з ним, а він зо Мною» (Об. 3:20).

Важливо нагадати, що ці слова скеровані до віруючих людей, біля серця яких стоїть Христос, Який бажає глибшого спілкування з ними. Зверніть увагу, Він готовий увійти в серце віруючого не для того, щоб прочитати семінар чи наставити його (а охолола церква у той момент, як нам здається, саме цього і потребувала). Однак Він бажає увійти в остигле серце для того, щоб неспішно повечеряти зі своїм близьким другом-людиною. Ця природа Христа зберігається і сьогодні. Є щось особливе і в наші дні у сімейних трапезах. Кожна з них – це ніби відображення спільного застілля з Самим Христом.

У цьому контексті згадалася цікава цитата єврейських мудреців із трактату «Піркей Авот» (Повчання Отців) про спілкування Божих людей за столом:

«Якщо троє, сидячи за трапезою, не говорили про Божий Закон (Тору), то вони наче їли від жертв, принесених мертвим, як сказано: "...бо всі столи повні огидним блювотинням, без Бога...". Якщо ж вони згадували при цьому слова Божого Закону (Тори), то вони ніби їли зі столу Бога благословенного, як сказано: "...і сказав він мені: 'це стіл, що перед Господом'"»¹⁶.

---

¹⁶ URL: https://www.moshiach.ru/study/enciclopedia/pirkei_abot.html (дата звернення: 29.10.2020).

На думку мудреців, розмови про Бога за обіднім столом перетворюють трапезу в благословіння, ніби ми обідаємо з Самим Господом Богом. І навпаки, відсутність таких бесід перетворює споживання їжі у безбожне поїдання продуктів.

Підсумовуючи усе сказане, споживання їжі в колі християнської сім'ї – це одна з форм поклоніння Богу. Ми з сім'єю любимо приготувати щось для сімейного вечора. Звісно, найкраще з цим справляються дружина та донька. Коли черга готувати випадає мені чи синам, ми йдемо у кафе або замовляємо піцу додому.

Даруйте, що приділив цьому моменту більше уваги, ніж іншим. З моєї практики цей пункт найчастіше вимагає більшого роз'яснення.

Чи можете ви пригадати та перерахувати по пам'яті шість основних цінностей сімейного вечора? Не забули про «екзегезу»? Якщо так, тоді саме час поговорити детальніше про цикли таких вечорів.

ЦИКЛИ ЗУСТРІЧЕЙ

Цикл зустрічей має перевагу над одиночними сімейними вечорами. Наприклад, батьки можуть визначити ТОП-5 проблемних сфер в характері своїх дітей чи підлітків, які варто було би виправити в світлі Слова Божого. Це можуть бути:

- звинувачення;
- незадоволення;
- образи;
- лихослів'я;
- обман.

Визначивши теми, сім'я може разом відправитися на вивчення за цим маршрутом. За інший маршрут для циклу зустрічей можуть бути обрані не риси характеру, а, наприклад, книга Біблії (по одному розділу на зустріч):

- книга Огія навчає про пріоритетність в поклонінні Богу (дві зустрічі);
- книга Малахії навчає про поклоніння Богові від усього серця (чотири зустрічі);
- книга Якова навчає про вірність Богові у випробуваннях та труднощах (п'ять зустрічей).

Сподіваюся, ви зрозуміли ідею циклу зустрічей. Такий підхід до спільного сімейного поклоніння зробить духовне наставництво сім'ї глибшим та більш цілеспрямованим.

Нижче у цьому розділі вам запропоновано детальний опис зустрічей для п'яти циклів:

- п'ять зустрічей, що надихають на місіонерство;
- п'ять зустрічей на тему героїв Біблії;
- п'ять зустрічей на різноманітні теми;
- п'ять зустрічей на тему християнських свят;
- п'ять зустрічей із вивчення книги Біблії (Якова).

Саме тому первинною назвою цієї книги було «25 тем для сімейного поклоніння». Кожна з тем складається з шести М.О.М.Е.Н.Т. – компонентів, про які ми говорили з вами вище.

Що ж, почнімо з першого циклу зустрічей, що надихають на місіонерство.

МІСІЯ В КРАЇНАХ СВІТУ

Наступні декілька зустрічей – це цикл про різні країни світу. Наочний огляд цих країн, перегляд відео і спільна молитва за основні потреби місцевих місіонерів допомагають прищеплювати дітям місіонерське бачення.

Протягом цих зустрічей сім'я ближче знайомиться з такими країнами, як Північна Корея, Італія, Індія, Єгипет та Японія. Також цей цикл допоможе зрости у пізнанні Бога, тому що кожна зустріч задумана у такий спосіб, щоби відкрити дітям Його досконалість і славу велич.

#Північна Корея #Бог Надійний

НАПРЯМОК:

дізнатися більше про надійність Бога та ознайомитися з ситуацією у Північній Кореї, щоби помолитися за неспасених людей та місіонерів у цій країні.

ОБГОВОРЕННЯ

Було би чудово провести гру на надійність та довіру, наприклад, «вільне падіння». Одному гравцю одягають пов'язку на очі та просять стати струнко. Інші члени родини стають позаду нього. За командою він повинен нахилитися, падаючи назад, а інші його підхоплюють. Після цього потрібно запитати, що він відчував під час цього експерименту. Повторити його для всіх охочих. Мораль цієї гри у тому, що нам часом важко довіритися Богу та навколишнім, оскільки нам здається, що нас ніхто не підтримає і ми впадемо, але Бог ніколи не підведе. Про це ми дізнаємося сьогодні більше.

ЕКЗЕГЕЗА (частина про Бога)

ПОСТАНОВКА ЗА РОЛЯМИ – ДАНИЇЛА 3

Заздалегідь підготуйте папірці з ролями із біблійної історії третього розділу Даниїла (цар, оповісник, Шадрах, Мешах, Авед-Неґо)¹⁷. Один з батьків може читати слова автора, а інші учасники – грати свої ролі протягом читання розділу з Біблії.

У цій історії ми підкреслили вірність Богові трьох юнаків, які не хотіли поклонитися боввану Навуходоносора, за що були кинуті у піч. Це було видимим проявом їхньої віри.

- Розміри баввана загалом відповідали 27 метрам у висоту (можна порівняти із сучасним восьмиповерховим будинком) і 2,7 метрам в ширину. Чи була статуя зображенням когось із богів чи, як вважають деякі дослідники Біблії, самого Навуходоносора, сказати складно¹⁸.

РОЗДУМИ

Чому ці юнаки були вірні Богові? Тому що вони знали Бога як Достойного довіри. Серед людей ми називаємо таких словом «надійний». Надійний – той, на кого можна покластися у складній ситуації. Саме Таким і є Господь Бог.

КЛЮЧОВІ ВІРШІ

Зверніть увагу на те, що юнаки відповіли царю, коли той заставляв їх поклонитися боввану:

«Якщо наш Бог, Якому ми служимо, може врятувати нас з палахкотючої огненної печі, то Він урятує й з твоєї руки, о царю! А якщо ні, нехай буде тобі, о царю, знане, що богам твоїм

---

¹⁷ Часом на таких папірцях я пишу лише перші літери «Ц», «О», «Ш», «М» і «А», що створює додаткову інтригу до моменту, поки я не скажу, кому яка роль дісталася.

¹⁸ Із тлумачення Біблії на основі досліджень, які проводилися вченими богословами Далласької Богословської Семінарії. URL: <http://otveti.org/tolkovanie-biblii/> (дата звернення: 26.10.2020).

ми не служимо, а золотому бовванові, якого ти поставив, не будемо вклонятися!» (Дан. 3:17-18).

Які були переконання у Шадраха, Мешаха та Авед-Неґо? Вони відмовилися поклонитися золотому боввану, тому що любили тільки Господа Бога, більше нікого.

- «Бог може врятувати нас» – юнаки вірили у реальну могутність Бога врятувати їх від вогняної печі;
- «А якщо ні...» – юнаки не вказували Богові, як саме Він повинен вчинити, але довіряли Йому, навіть якщо Він дозволить їм згоріти. Ось це і є справжня довіра. Легше довіряти Богові, Який завжди звільняє і дає лише приємне, однак потрібно набачити більше віри в те, щоби довіряти Богові, Який допускає страждання.

ВИСНОВОК

Як колись, так і сьогодні Бог залишається Надійним. Він не звільнив юнаків від печі, однак звільнив від самого вогню. Так само і з нами: Він не обіцяв звільнити нас від страждань, але у випробуванні Він дає нам силу пройти його і не втратити віру.

Бог може випробувати нашу віру і любов до Нього у будь-який момент, тому важливо мати з Ним живі стосунки щодня. Ми також не повинні соромитися Христа в колі своїх друзів чи однокласників.

Схожа ситуація з бовваном відбувається і у наші дні. «Де?» – запитаете ви. В Північній Кореї. Дізнайтеся про це детальніше.

ЕКЗЕГЕЗА (частина про Північну Корею)

Серед країн, де жорстоко переслідують християн, Північна Корея вже багато років займає перше місце. У таких складних обставинах християни продовжують вірити Надійному Богові, і Він не залишає їх.

Ось це відео розповідає про ситуацію у Північній Кореї.

Відео про Північну Корею

ru.worshipalphabet.com/link/1/

Воно тісно перекликається з історією із Даниїла 3. І сьогодні в цій країні стоїть велика статуя, і люди поклоняються їй. Усі, крім істинних християн.

- У місті Пхеньян на пагорбі Мансу стоять дві величезні статуї, яким і сьогодні поклоняються люди.
- Перша статуя, Кім Ір Сена, висотою 20 метрів була встановлена з нагоди його 60-ліття. Спочатку статую покрили 40 кілограмами золота, однак через деякий час його забрали і замінили на бронзу. На запитання, чому так сталося, відповідь була однаковою: «Вождь дуже скромна людина. Тому було вирішено “одягнути» його у бронзу”. Корейці вірять, що ця статуя відображає «величність та святість образу видатного лідера і улюбленого отця народу»¹⁹.
- Друга статуя, Кім Чен Іра, була споруджена після його смерті у 2012 році. Вона має висоту близько 25 метрів²⁰.

---

¹⁹ Альтов В., Панин А. Северная Корея. Эпоха Ким Чен Ира на закате. М.: ОЛМА-Пресс Образование, 2004. С. 130.

²⁰ Найбільший пам'ятник Кім Чен Іру в КНДР відкрили в Пхеньяні. URL: https://lb.ua/world/2012/04/15/146309_samiy_bolshoy_kndr_pamyatnik_kim_chen.html (дата звернення: 26.10.2020).

МОЛИТВА

Поклоніться в молитві Надійному Богові, достойному довіри. Він залишається вірним навіть тоді, коли ми Йому невірні.

Після перегляду відео помоліться про місіонерів у Північній Кореї та про пробудження її жителів.

ТРАПЕЗА

До столу можна приготувати відому моркву по-корейськи, а також капусту по-корейськи, яку називають кімчі, рецепт можна знайти тут:

Рецепт корейського салату

ru.worshipalphabet.com/link/2/

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Про вірність Шадраха, Мешаха та Авед-Неґо можна подивитися п'яту серію відомого серіалу «Біблія» (2013) (тривалість 45 хв. 30 сек.), а потрібний епізод починається на 20-й хвилині цієї серії. Посилання:

**Вірність Шадраха, Мешаха та Авед-Неґо
(фрагмент)**

ru.worshipalphabet.com/link/3/

#Італія #Бог Емоцій

НАПРЯМОК:

більше дізнатися про Бога, Який дав нам різні емоції (радість і сум), та ознайомитися з ситуацією в Італії, щоби помолитися за людей та місіонерів у цій країні.

ОБГОВОРЕННЯ

Про людину, яка голосно щось пояснює, розмахуючи при цьому руками, ми говоримо, що «у неї італійський характер». Наше уявлення про італійців, перейняте з фільмів та книг, вказує на те, що італійці – дуже емоційні люди.

Можна запитати: «Чим Італія відома на весь світ?» Крім яскраво вираженої емоційності, жінки можуть згадати, що Італія:

- це батьківщина спагеті та піци;
- відома музикантами та акторами Адріано Челентано і Мікеле Плачідо.

Чоловіки імовірніше пригадають:

- швидкі автомобілі Ferrari;
- футбольні клуби «Ювентус» і «Рома».

Дізнаймося ще п'ять цікавих фактів про цю країну. Отже, італійці:

1. дуже цінують сім'ю, тому часто збираються за сімейним столом і телефонують родичам. У неділю вони також переважно проводять час за сімейним столом;
2. п'ють каву декілька разів на день, вважаючи, що вона допомагає травленню;
3. вирушаючи у подорож, беруть з собою так багато речей у літак, що пасажери, які не встигли зайти першими, вже не можуть покласти свої речі на полицю;
4. дуже гостинні, навіть якщо гості зайшли неочікувано;
5. ніколи не просять гостей перевзутися, а запрошують одразу пройти в дім, тому що звикли самі ходити вдома у вуличному взутті.

Вивчаючи сьогоднішню тему, ми більше дізнаємось про духовні потреби Італії, а також про наші емоції.

ЕКЗЕГЕЗА (частина про Бога та наші емоції)

Під час обговорення за вечерею можна попросити членів сім'ї навести приклади того, коли емоції можуть допомогти послужити Богові і ближнім, а коли вони згубні та руйнівні. Можна взяти аркуш А4 і записувати відповіді у дві колонки. Ось що вийшло у нас:

Руйнівний вияв емоцій	Позитивний вияв емоцій
<ul style="list-style-type: none"> • сварки і крик; • роздратування; • безпричинний страх; • злість; • гнів; • образа; • безпричинний смуток; • насмішки; • гидливість; • зневага людьми. 	<ul style="list-style-type: none"> • радісне обличчя; • відчуття радості від успіху ближнього; • відчуття миру і спокою в Бозі; • відчуття «задоволений всім, що маю»; • оптимістичне очікування майбутнього; • позитивний настрій на день; • доречний гумор; • здоровий сміх; • плач як форма співчуття другу; • смуток щодо втрати близької людини.

Ми зарахували плач до позитивного вияву емоцій, тому що він – це не завжди гріхове відчуття. Бачачи черствість сердець жителів Єрусалиму, Ісус плакав за цим містом (див. Лк. 19:41). Плач був задуманий Богом для співчуття і потіхи (наприклад, «плачте з тими, хто плаче» в Рим. 12:15), а ще він є формою молитви (див. Пс. 6:7 і Мал. 2:13).

ЯКІ ЕМОЦІЇ У БОГА?

В Біблії ми читаємо, що Бог може виражати Свої емоції по-різному:

1. Бог радіє і тішиться:

«Як юнак бере панну за жінку, так з тобою одружиться Сам Будівничий, і як тішиться той молодий нареченою, так радітиме Бог твій тобою!» (Іс. 62:5);

«А батько рабам своїм каже: Принесіть негайно одежу найкращу, і його зодягніть, і персня подайте на руку йому, а сандалі на ноги. Приведіть теля відгодоване та заколіть, будемо їсти й радіти...» (Лк. 15:22-23).

2. Бог плаче:

«Над оцим голоситиму я та ридатиму, ходитиму босий й нагий, заводити буду, немов ті шакали, і буду тужити, як струсі!» (Мих. 1:8);

«І закапали сльози Ісусові...» (Ів. 11:35).

3. Бог гнівається:

«Палкий Бог, і мстивий Господь, Господь мстивий та лютий, Господь мстивий до тих, хто Його ненавидить, і пам'ятає про кривду Своїх ворогів» (Наум. 1:2);

«Бо гнів Божий з'являється з неба на всяку безбожність і неправду людей, що правду гамують неправдою» (Рим. 1:18).

4. Бог щасливий:

«І побачив Бог усе, що вчинив. І ото, вельми добре воно! І був вечір, і був ранок, день шостий» (Бут. 1:31);

«...що його свого часу покаже блаженний [щасливий] і єдиний міцний, Цар над царями та Пан над панами» (1 Тим. 6:15).

ЯКІ ПРОБЛЕМИ З ЕМОЦІЯМИ У НАС?

Ми бачимо, що Богу притаманні усі відомі нам емоції. Точніше сказати, що це людям притаманні Божі емоції, ми створені за Його образом та подобою. У Бога добре виходить керувати Своїми емоціями, Він ніколи в них не грішить, чого не скажеш про нас, людей:

«Бо гнів людський не чинить правди Божої» (Як. 1:20).

Нам потрібно брати приклад з Ісуса Христа та вчитися керувати своїми емоціями. Це стосується і дітей, і батьків.

КЛЮЧОВИЙ ВІРШ

«А батьки, не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напам'янанні й остереженні Божому» (Еф. 6:4).

Насамкінець можна обговорити цей текст і пригадати випадки, коли ми, батьки, дратували своїх дітей.

ВИСНОВКИ

Емоції дав нам Бог, і ми повинні просити у Нього мудрості, щоби вірно керувати ними, тому що Бог завжди правильно керує Своїми емоціями.

Батьки, якщо Дух Божий нагадає вам про невірно проявлені емоції гніву чи роздратування щодо ваших дітей, попросіть у них пробачення за це.

МОЛИТВА

В світлі розглянутої теми можна прочитати молитовні потреби Італії, зібрані з кількох джерел, і закінчити вечір молитвою за них:

- Моліться про навернення італійців до Бога. В країні всього 1,6 % євангельських віруючих, при тому що 87 % вважають себе прихильниками християнства²¹.
- Моліться про спрагу за Божим Словом. Якісні християнські матеріали можна знайти у більш ніж 1000 католицьких книжкових магазинах. Місія «Гедеон» активно розповсюджує Писання по всій Італії. Компанія «Італія за Христа» очолила розповсюдження більш ніж 600 000 Нових Завітів у школах.

---

²¹ Статистичні дані місії Joshua Project. URL: <https://joshuaproject.net/pray/cards/ROG3/IT/PeopNameInCountry/Population>

- Моліться за Церкву в Італії. Необхідно допомогти існуючій італійській Церкві зростати, розширюватися і розвиватися, щоби служити італійському народу²².
- Моліться за місіонерів, які благовістять італійцям. На місіонерському полі працює багато християнських організацій, активно розвинуте благовістя іноземним працівникам, які приїхали в Італію на заробітки.

ТРАПЕЗА

Італія є батьківщиною піци, тому різноманітні види піци ідеально підходять на стіл для цієї зустрічі. Замість піци можна також приготувати спагеті з різними соусами і відомий італійський салат «Капрезе» з томатами і сиром моцарела:

Рецепт італійського салату «Капрезе»

ru.worshipalphabet.com/link/5/

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги, а також пошукати в інтернеті пісні прославлення італійською мовою.

²² Згідно з інформацією від місії «Операція Мобілізація». URL: <http://www.operationworld.org/country/ital/owtext.html>

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можна подивитися мультфільм про емоції «Думками навиворіт» (2015 р., тривалість 1 г. 42 хв.) чи коротший – «Монсики», серія «Страх страхів» (2019 р., тривалість 6 хв. 33 сек.). Ось посилання на нього:

Мультфільм «Монсики» – «Страх страхів»

ru.worshipalphabet.com/link/6/

#Японія

#Бог Миру #Суперечки

НАПРЯМОК:

більше дізнатися про Бога, що дарує мир, а також ознайомитися з ситуацією в Японії, щоби помолитися за місіонерів і жителів цієї країни.

ПІДГОТОВКА

Перед проведенням вечора спробуйте ближче познайомитися з історією християнства в Японії. У цьому вам допоможе відео про порівняння християнства в Японії та Кореї (тривалість фрагменту 1 хв. 16 сек.).

Церква в Кореї та Японії

ru.worshipalphabet.com/link/8/

Стало відомо, що християни в Японії втратили у свій час «сіль» віри і підкорилися імператору, на відміну від християн Кореї, які залишилися вірними Божому Слову. У підсумку в Японії лише 1 % християн, а в Південній Кореї набагато більше. З цього ж ролика я дізнався про принцип «п'яти будинків», який руйнівню повпливав на благовістя в Японії, і ще декілька цікавих фактів.

ОБГОВОРЕННЯ

КОРОТКО ПРО ЯПОНІЮ

Існує відомий вираз: «Біда не приходить сама». Багато хто не знає, що ця приказка пришла з Японії. У цій країні високо цінують мудрість, тому там існує багато цікавих приказок. Можете обговорити їх значення:

- Баклажан на стеблі дині не росте.
- Глибокі ріки течуть нечутно.
- Без шліфування і алмаз не блищить.
- Бог живе у чесному серці.
- У суперечці перемагає той, хто голосніше кричить.
- Бери парасолю раніше, ніж змокнеш.
- У інших квіти червоніші.

Можна обговорити ще один цікавий факт. Наприклад, чи знаєте ви, як себе поведуть японці, якщо їхній співрозмовник чхнув? У більшості країн відповіддю на чхання є побажання здоров'я, довгих років життя або, як в англійській мові, фраза «благослови тебе Господь» («bless you»). В Японії та Кореї нічого бажати не прийнято, а той, хто чхнув, повинен вибачитися.

ТРАПЕЗА

Коли ми проводили вечір на цю тему, наш семилітній син попросив замовити суші. Форма подання цієї гарної їжі говорить про те, що японці цінують гармонію, красу і порядок навіть у споживанні їжі.

Поки ми їли суші, ми робили наступне:

- Подивилися відео про країну, дізналися цікаві факти (тривалість 6 хв. 44 сек.):

Відео про Японію

ru.worshipalphabet.com/link/9/

- Подивилися відео про цунамі, яке відбулося у 2018 році (тривалість 3 хв. 42 сек.):

Цунамі в Японії у 2018 році

ru.worshipalphabet.com/link/10/

ЕКЗЕГЕЗА

Незважаючи на природні катаклізми і труднощі, японці відомі усьому світу як чесні і поважні люди (згадайте їхню приказку про те, що «Бог живе у чесному серці»). Коли вони вітаються, то злегка нахилиються один до одного на знак поваги та пошани.

Біблія також нас навчає бути шанобливими та поважати один одного. Господь Сам є Богом миру і злагоди, тому Йому не подобається, коли ми сперечаємося один з одним, батьки з дітьми. Почитаймо про це в Біблії.

КЛЮЧОВІ ВІРШІ

«Син мудрий приймає картання від батька, а насмішник докору не слухає» (Прип. 13:1);

«Хто ламає поуку убозтво та ганьба тому, а хто береже осторогу шанований він» (Прип. 13:18).

Ще вірші до теми:

«Заповіді мудросердий приймає, але дурногубий впаде» (Прип. 10:8);

«Легідна відповідь гнів відвертає, а слово вразливе гнів підіймає» (Прип. 15:1);

«Отож, мої брати любі, нехай буде кожна людина швидка послуhati, забарна говорити, повільна на гнів. Бо гнів людський не чинить правди Божої» (Як. 1:19-20);

«Та хоч ми натерпілися перед тим, і дізнали зневаги в Филипах, як знаєте, проте ми відважилися в нашім Бозі звіщати вам Божу Євангелію з великою боротьбою» (1 Сол. 2:2).

Прочитайте ці вірші та обговоріть їх разом.

ВИСНОВКИ

Бог є Богом миру. Він навчає нас уникати суперечок і називає це проявом мудрості. Християни не повинні відповідати злом за зло чи сваркою на сварку навіть тоді, коли їх ображають інші люди. Нам потрібно просити у Бога сили в той момент, коли нам хочеться посперечатися і довести свою правоту.

МОЛИТВА

Поклоніться в молитві Богові миру, Який закликає до єдності і злагоди в сім'ї. Можете після їжі подивитися свідчення української місіонерки з Японії, яка поїхала туди і поділилася своєю історією (тривалість 7 хв. 46 сек.), а після цього помолитися про цю країну:

Свідчення місіонерки з Японії

ru.worshipalphabet.com/link/11/

Також можете відвідати телеграм-канал українських місіонерів в Японії – <https://t.me/iesuministry>, де вони діляться своїми поточними викликами та потребами.

Коли ми проводили цей вечір, за вікном сильно дощило. Наш семилітній син, дивлячись на бурхливу бурю, навіть почав переживати, щоби у нас не трапилася така ж повінь, як у Японії. Діти переймаються темою глибше, і такі роздуми про країни залишають глибокий відбиток в їхніх серцях. Думаю, у такий спосіб в дитяче серце і сіється місіонерське зерно.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги, а також пошукати в інтернеті пісні прославлення японською мовою.

#Єгипет

#Бог, що Здійснює пророцтва

НАПРЯМОК:

більше дізнатися про вірність Бога у виконанні пророцтв і ознайомитися з ситуацією в Єгипті, щоби помолитися за місіонерів у цій країні.

ОБГОВОРЕННЯ

Можна запитати членів родини, що вони знають про Єгипет, а потім навести декілька фактів:

- Єгипет є найбільш населеною країною на Близькому Сході, також тут проживає найбільша кількість арабів. Єгипет займає 15-те місце в світі за рівнем населення: на 2016 рік воно складало 92,56 млн людей.
- Єгипет – країна пустель. Сахара та Лівійська пустеля займають більшу частину її території.
- Третина населення живе за межею бідності.
- Головні державні доходи: туризм, нафта і допомога США.

Декілька фактів про Єгипет стосовно християнства:

- Стародавні єгиптяни поклонялися більш ніж 1400 різним богам та богиням.
- В IV–VI віках християнство було основною релігією Єгипту.
- Сьогодні Єгипет займає 14-те місце в рейтингу країн, які притісняють християн.
- Державна релігія, що домінує в Єгипті, – ісламїзм.
- Релігія відіграє центральну роль в житті більшості єгиптян. Азан (ісламський заклик до молитви) можна почути п'ять разів на день. Молитва регулює темп життя єгипетського суспільства.

ЕКЗЕГЕЗА

В Біблії є неймовірний уривок, який описує пророцтво про Єгипет. Він записаний в 29 розділі Єзекїїля. Зверніть увагу, що Бог асоціює Єгипет з річковою твариною:

«2 Сину людський, зверни своє обличчя до фараона, єгипетського царя, і пророкуй на нього та на весь Єгипет.

3 Говори та й скажеш: Так говорить Господь Бог: Ось Я на тебе, фараоне, царю єгипетський, крокодиле великий, що лежиш серед своїх рік, що говориш: Моя річка моя, і я утворив її для себе».

Бог уподібнює Єгипет великому крокодилу, який гордо лежить у своїй річці Ніл. Можна подивитися відео про величезного крокодила від National Geographic (тривалість 2 хв. 14 сек.):

Єгипет та великий крокодил

ru.worshipalphabet.com/link/14/

У прочитаному вище тексті крокодил дуже гордий. Чим же він гордиться? Тим, що створив річку для себе. Але ми знаємо, що крокодили не створюють річок, їх створює Бог, а крокодили просто живуть в них.

За цю зарозумілість «крокодила-Єгипту» Бог і передбачає йому спустошення:

«4 І вкладу гачки в щелепи твої, і поприліплюю рибу твоїх річок до твоєї луски, і підйму тебе з середини твоїх річок, і всі риби твоїх річок поприліплюються до твоєї луски!

5 І вирву тебе й кину в пустиню, тебе та всі риби річок твоїх; ти впадеш на поверхні поля, не будеш згромаджений і не будеш позбираний, для земної звірини та для птаства небесного дам Я на їжу тебе».

Пророк описує те, що відбудеться з Єгиптом через гордість фараона. Немає гіршого для крокодила, ніж бути вийнятим з води і виявитися посеред пустельного поля. З наукових спостережень ми знаємо, що перебуваючи на суші, крокодил стає здобиччю для левів, тигрів та ягуарів: ці дикі кішки охоче ласують крокодилами.

Однак на цьому пророцтво не закінчується:

«9 І стане єгипетський край спустошенням та руїною...»;

«12 І оберну Я єгипетський край на спустошення серед спустошених країв, а його міста серед поруйнованих міст будуть спустошенням сорок років, і розпорощу Єгипет серед народів, і порозсипаю їх по краях».

У той час, коли були написані ці слова, в них дуже важко було повірити: Єгипет був неймовірно потужною імперією.

«15 З-поміж царств воно буде найнижче, і не підійметься вже понад народами, і поменшу їх, щоб не панували над народами».

Бог завжди каже правду. Сьогодні Єгипет має дуже слабку економіку, і що цікаво, 94 % території Єгипта – це пустеля (пригадайте, що це записано у 12 вірші: «І оберну Я єгипетський край на спустошення серед спустошених країв»). В наші дні ми бачимо, як Божі передбачення про Єгипет здійснилися з високою точністю.

Та чи означає це, що Бог відкинув цю країну? Щоби відповісти на це питання, ми повинні прочитати ще одне Боже пророцтво про Єгипет, на цей раз із вуст пророка Ісаї в 19 розділі:

«21 І стане знаний Господь для Єгипту, і того дня познають єгиптяни Господа, і будуть служити жертвою й жертвою хлібною, і присягнуть обітницю Господеві, і виповнять»;

«25...Благословенний народ мій Єгипет, і Ашшур, чин Моїх рук, та Ізраїль, спадщина Моя».

Ці слова сповнені надії для єгиптян. Одного разу Бог знову змилується над ними. Нам потрібно продовжувати молитися за пробудження в Єгипті.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який виконує усі Свої пророцтва. Він також виконає і всі Свої обітниці, в яких нам дано вічне життя.

У другій частині молитви приділіть увагу заступництву за ці потреби (можете розібрати їх між членами сім'ї):

-
- Протягом тисячі років більшість жителів Єгипту були християнами. Сьогодні ж народний девіз: «Іслам – єдиний вихід!» Моліться за навернення людей до Бога.
  - З 1973 року багато молоді навертається до Христа. Моліться за нове покоління лідерів і християн.
  - Моліться за сміливість євангельських християн у вірі: за останні роки більш ніж 1300 християн були вбиті ісламістами.
  - За пасторів церков.
  - За недосягнуті народи і етнічні групи: бедуїнів, берберів, нубійців, фелаків.
  - За служіння через християнське радіо, телебачення, літературу та фільм «Ісус».

ТРАПЕЗА

Можна знайти в інтернеті національні страви Єгипту, наприклад, салати, та зготувати їх. Згідно з арабськими традиціями, в єгипетській кухні не використовується свинина. Переважно страви складаються з круп, злаків, овочів і щедро приправляються спеціями: часником, цибулею, куркумою та коріандром.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги, а також пошукати в інтернеті пісні прославлення арабською мовою.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Короткий відеорепортаж про служіння в Єгипті від одного місіонера:

Служіння під охороною поліції в Єгипті

ru.worshipalphabet.com/link/12/

#Індія

#Бог Милосердний #Бідність

НАПРЯМОК:

більше дізнатися про милосердного Бога і ознайомитися з ситуацією в Індії, щоби молитися за місіонерів в цій країні.

ОБГОВОРЕННЯ

Запитайте членів сім'ї, що вони знають про Індію, а потім розкажіть декілька фактів:

- Населення складає $\approx$ 1 мільярд 153 мільйона чоловік.
- В Індії найбільший спектр мов, що нараховує приблизно 1652 мови²³. Крім двох офіційних мов, хінді (66 % населення) і англійської, тут визнали ще 22 мови.
- Країна знаходиться на сьомому місці в світі за географічною площею.
- Тільки приблизно 62 % населення вміють писати.
- В країні більше 600 мільйонів бідних і більш ніж 300 мільйонів живуть за межею бідності.

---

²³ URL: <https://economictimes.indiatimes.com/blogs/et-commentary/preserving-indias-endangered-languages/>

- Християнство сприймається як «іноземна» релігія.
- Біблія перекладена лише на 53 мови, а Новий Завіт на 42 мови; на 40 мов Біблія перекладена частинами; в процесі перекладу ще на 68 мов.

ТРАПЕЗА

Моя дружина приготувала на вечерю найпростішу ячну кашу. Більше на столі нічого не було: ні м'яса, ні овочів. Ми подякували Богові за їжу і поклали кожному в тарілку по одній ложці каші. В Індії її готують на воді, а ті, хто багатші, готують на рослинному маслі. Діти були здивовані. Це допомогло нам більше зануритися в культуру і побут Індії і подякувати Богу за забезпечення нашої сім'ї тут, в Україні.

ПЕРЕГЛЯД ВІДЕО

Занурення в культуру продовжилось, коли ми подивилися відео про Індію з відомого серіалу «Дорога в школу / Les chemins de l'école» (2017). Посилання для перегляду ви зможете знайти в інтернеті за заголовком: «Дорога в школу. Індія. Шанда» (тривалість 25 хв.). За цей час вся сім'я встигає глибоко перейнятися обставинами життя бідної індійської родини. Після перегляду набагато легше уявити собі молитовні потреби індійських місіонерів.

Дорога до школи. Індія. Шанда

ru.worshipalphabet.com/link/15/

ЕКЗЕГЕЗА

Бідні люди є всюди, не лише в Індії. Чому Бог допускає бідність? Як нам ставитися до бідних людей, наприклад, в класі? Чому люди бідніють?

Люди стають бідними з різних причин: через лінь, гріх чи гордість. Ці біблійні тексти допоможуть у вивченні цієї теми:

«Аж доки, лінюху, ти будеш вилежуватись, коли ти зо сну свого встанеш? Ще трохи поспати, подрімати ще трохи, руки трохи зложити, щоб полежати, і прийде, немов волоцюга, твоя неможливість, і злидні твої, як озброєний муж»
(Прип. 6:9-11);

«Хто не зважає на повчання, того чекають бідність і зневага; всі поважатимуть того, хто застереження шанує»
(Прип. 13:18, суч. пер.).

Як ми повинні ставитися до бідних? Бог велить проявляти милосердя. Чому? Тому що Він Сам є люблячим і милосердним. Ось чому Ізраїлю була дана заповідь залишати колоски для потребуючих, коли він збирав врожай:

«Під час жнив на своїй землі не дожинайте до краю свого поля й не підбирайте колосків. Це слід залишати для вбогих і чужинців. Я є Господь Бог ваш» (Лев. 23:22, суч. пер.).

У Новому Завіті ми читаємо, що Ісус зробив для нас багато добра: Він простив усі наші гріхи і продовжує турбуватися про нас щоденно. Тому ми також покликані робити добрі справи і проявляти милосердя до наших близьких:

«Він віддав Себе за нас, щоб врятувати нас від усілякого зла і очистити нас, як людей, які належать лише Йому й ревних до добрих справ» (Тит. 2:14, суч. пер.).

Насамкінець, перед молитвою, можна прислухатися до настанов царя Агура, який просить Бога про «золоту середину»: щоби Господь оберігав його від бідності і від багатства:

«...віддали Ти від мене марноту та слово брехливе, убогства й багатства мені не давай! Годуй мене хлібом, для мене призначеним, щоб я не переситився та й не відрікся, і не сказав: Хто Господь? і щоб я не збіднів і не крав, і не зневажив Ім'я мого Бога» (Прип. 30:8-9).

ВИСНОВКИ

Бог милосердний, і тому Він очікує нашого милосердя до бідних людей. Ми можемо проявити його по-різному: помолитися про людину, допомогти фінансово, поділитися одягом чи речами. Якщо зараз ми самі опинилися в числі бідних, нам потрібно продовжувати надіятися на Бога і просити Його про допомогу.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який проявляє милосердя до бідних та потребуючих. У Ньому ми можемо черпати сили, щоби проявляти співчуття.

- Подякуйте Богу за двохтисячолітню історію християнства, яке приніс в Індію апостол Фома.
- Вдячність за Вільяма Кері, який служив в Індії місіонером-піонером 200 років тому.

Моліться за наступні потреби (можете розібрати їх між членами родини):

- За бідних та потребуючих, за прокажених ($\approx$ 1,5 мільйона, тобто 63 % усіх прокажених в світі), сліпих, заражених СНІДом.
- За служіння християн-медиків серед хворого населення.

-
- Моліться за сміливість євангельських християн у вірі (кожні 36 годин відбувається інцидент переслідування, тиску, вбивства).
  - Моліться за благовістя індуїстам, які є третьою найбільшою світовою релігією, після християн та мусульман.
  - За підготовку християнських лідерів, пасторів, місіонерів.
  - За навернення і покаяння індійців: Індія має найбільший показник недосягнутих Євангелієм груп, племен і людей.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги, а також пошукати в інтернеті пісні прославлення на хінді (індійською мовою).

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

На тему бідності можна подивитися мультфільм «Нехочуха», який добре ілюструє згубний вплив ліни на людину (тривалість 9 хв. 16 сек.).

Мультфільм «Нехочуха» про лінь

ru.worshipalphabet.com/link/16/

Важливість теми «Місія» в сімейному поклонінні

Одного разу я написав повідомлення у телеграм-спільноту пасторів з проханням надіслати мені контакти будь-якого українського служителя, діти якого стали місіонерами і поїхали в іншу країну. У нашій церкві оголосили «Місяць Місії», і медіакоманда шукала людей, у яких можна було би взяти інтерв'ю для рубрики «Сім'я, яка формує місіонерське світосприйняття». Коли я писав це повідомлення, то сподівався, що хоча би з десяток людей із 379 пасторів-учасників відгукнуться на моє прохання. Минуло кілька днів, і картина виявилася зовсім не такою, якою я очікував. Я не отримав жодного повідомлення. Прийшло лише повідомлення про одну американську сім'ю місіонерів в Україні, діти яких також стали місіонерами. Завіса.

Я дуже сподіваюся, що в цій активній телеграм-групі, де повідомлення приходять щоденно, більшість служителів просто не побачили моє повідомлення. Я втішаю себе тим, що, можливо, хтось знав про таку сім'ю, але полінувався написати. Нехай краще буде так, ніж підтвердити думку про те, що ми зараз переживаємо велику кризу місії. До речі, скільки українських сімей служителів, чиї діти стали місіонерами, ви знаєте особисто? Адже якщо наступне покоління не формується як місіонери, то що буде з Великим Дорученням далі? Щось всередині мені підказує, що набагато легше знайти служителів, діти яких стали... бізнесменами.

До речі, саме цей випадок з телеграм-розсилкою мотивував мене активніше взятися за доопрацювання цієї книги. Можливо, маленька частинка ідей для сімейного поклоніння на тему місії допоможе пробудити в дітях бажання стати місіонерами.

ЧИ БАЖАЄТЕ ДОСЛІДИТИ РАЗОМ БІЛЬШЕ КРАЇН В КОЛІ СІМ'Ї?

За посиланням нижче ви знайдете презентації про місії в різних країнах (подяка Любомиру Матвієву за наданий матеріал):

Молитовні потреби країн, PowerPoint

ru.worshipalphabet.com/link/18/

За посиланням нижче ви знайдете приготований Місією ОМ (Операція Мобілізація) список молитовних потреб більш ніж 100 країн світу. До кожної країни є детальний опис і коротке відео з переліком молитовних потреб. Матеріал англійською мовою, для перекладу можна використовувати Google Translate:

Pray for countries (eng)

ru.worshipalphabet.com/link/20/

Місія «Проект Ісуса Навина» (Joshua Project) оприлюднила детальний звіт про місіонерську ситуацію у кожній країні, а також молитовні картки, які можна використовувати в сімейному поклонінні. Матеріал англійською мовою, для перекладу можна використовувати Google Translate:

**Prayer Cards for all countries
(eng)**

ru.worshipalphabet.com/link/21/

ЦИКЛ: БІБЛІЙНІ ГЕРОЇ

Наступні декілька зустрічей – це цикл про біблійних персонажів. Злети і падіння, перемоги і поразки біблійних героїв – це мудрі Божі уроки для нашого життя.

Протягом цих зустрічей сім'я може ближче познайомитися з такими героями, як Ной, Уззійя, пророк Ілля, Неемія і Закхей.

#Закхей

#Бог-Рятівник

Луки 19:1-10

НАПРЯМОК:

познайомити сім'ю з цікавим методом вивчення Писання і більше дізнатися про біблійного героя на ім'я Закхей. Його ім'я перекладається як «достойний, чистий», однак хто би міг подумати, що у житті він так сильно зіпсує свою репутацію!

ПІДГОТОВКА

В один із вечорів ми познайомилися з цікавим методом вивчення Біблії. Вечір проводила моя дружина. Донести біблійну істину до дітей у неї виходить просто чудово, оскільки в минулому вона вчитель недільної школи.

Суть методу полягає в тому, щоби зануритися в біблійну історію, а потім переказати її від імені одного з персонажів. Ось як це виглядає на практиці: (можете подивитися відео з детальним описом, тривалість 4 хв. 7 сек.):

Вивчення Біблії від лица персонажів

ru.worshipalphabet.com/link/17/

ОБГОВОРЕННЯ

Під час спілкування за столом можна запитати наступне:

- Чи можете ви пригадати випадок, коли хтось врятував життя іншій людині?
- Чи був у вашому житті випадок, коли ви були близькі до смерті? Хто або що вас врятувало?

Сьогодні ми познайомимося з біблійною історією про те, як Бог врятував людину на ім'я Закхей.

ЕКЗЕГЕЗА

Для початку прочитайте всю історію про Закхея (Лк. 19:1-10), це може зробити хтось із батьків. Поясніть незрозумілі слова, наприклад, «старший над митниками» – це як у наші дні податківець, та інші.

Приготуйте наперед листки з іменами дійових осіб історії. Після прочитання історії роздайте їх членам сім'ї:

- Закхей;
- учень Ісуса;
- незадоволений житель;
- дерево.

Якщо вас в сім'ї троє, можете витягувати листочки по черзі і брати участь кілька разів. Завдання полягає в тому, щоби розповісти історію від імені вибраного вами персонажу.

ПЕРЕКАЗ ВІД ІМЕНІ ЗАКХЕЯ

Той, хто витягнув листок «Закхей», може розповісти історію від його імені приблизно так:

«Я жив достатньо багато, адже був начальником тих, хто збирає податки. Мені доводилося збирати податки з моїх братів-євреїв і платити їх ворожому окупанту – римській державі. У мене не було друзів, тому що ніхто не хотів товаришувати з таким зрадником, як я. У мене більше ворогів, ніж друзів. Мені набридло таке життя. Я хотів змін. І ось одного разу я почув про те, що в Юдеї з'явився дивовижний пророк та вчитель – Ісус із Назарету. Багато хто хотів послухати Його. А вчора я дізнався про те, що Цей пророк збирається прийти в наше місто. Я зібрався хоча би одним оком глянути на Нього. Коли натовп Його учнів наближався, я вирішив залізти на дерево, бо хотів залишитися непоміченим, але де там! Коли Ісус проходив повз дерево, Він зупинився, і знаєте що?! Він назвав мене на ім'я! Звідки, скажіть мені, Він знав моє ім'я? Я не був з Ним знайомий раніше, і це було неочікувано. Я розгубився, коли почув Його слова: "Закхей, спускайся швидше, тому що сьогодні Я повинен бути у тебе вдома"» і т. д.

ПЕРЕКАЗ ВІД ІМЕНІ УЧНЯ ХРИСТА

Інший член сім'ї може переказати історію від імені одного з учнів Христа:

«Я не розумів, чому наш Вчитель Христос вирішив піти в Єрихон. Це місто завжди мало погану славу. Був спекотний день. В Єрихоні завжди було багато різної наволочі, злочинців та волоцюг. Були і чиновники, які збирали податки для Римської імперії. Я з дитинства не любив таких людей, адже вони відбирали гроші у нас, євреїв, і платили їх римлянам – нашим ворогам. Я добре пам'ятаю той день, коли ми зайшли в Єрихон...» і т. д.

ПЕРЕКАЗ ВІД ІМЕНІ ДЕРЕВА

Дуже цікавою може вийти і розповідь з точки зору дерева. У нашій доньки вона вийшла просто неймовірною. Ось як це може виглядати:

«Привіт усім. Мене звати дерево Інжир. Я росло в Єрихоні дуже давно. Часто на моїх гілках сиділи пташки, які у спекотний час ховалися в прохолоді мого листя.

Один день я не забуду ніколи. З самого ранку мені здалося, що в Єрихоні почався якийсь рух. Усі люди говорили про Якогось Ісуса, Який мав прийти. Ким Він був, я поняття не мало.

Дуже неочікувано щось важке опинилося на моїй спині. Такого зі мною ніколи не було! Бувало, звісно, що сусідська кішка залазила на мене, але зараз це було щось дуже-дуже важке! Я відчувало, як ця істота лізе у мене по спині все вище і вище, поки не забралася на мою праву гілку. Мені здалося, що вона зараз зламається! Подумати тільки, це був дорослий чоловік! Що він збирається робити? Чому він заліз на мою гілку? Коли він нарешті злізе?!

Ось нарешті повз нас проходить Ісус і каже цьому чоловіку, щоб той зліз! Нарешті! Ісус – справжній Визволитель!» і т. д.

Як бачите, цей метод дає можливість осмислити біблійну історію дещо по-новому. Відповідаючи на запитання «Про що думав Закхей, коли вилазив на дерево?» і «Про що думав натовп, спостерігаючи за Закхеєм?», ми можемо подивитися на історію з різних ракурсів.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Відносно запропонованого методу є одне дуже важливе зауваження: нагадайте членам сім'ї, що наші фантазії – це просто наші фантазії. Ми не знаємо, яка в той день була погода, яким саме було дерево, у що був зодягнений Закхей і т. д. Точно ми знаємо лише те, що нам каже Біблія, – ні більше, ні менше.

ВИСНОВКИ

Після такого вивчення ми дійшли кількох висновків:

1. Ісус – Рятівник. Він не погорджує спілкуванням з грішниками, але рятує їх. Як пожежник входить у палаючий будинок, щоби врятувати людину з вогню, так Ісус увійшов у дім Закхея, щоби врятувати Його від вічного покарання за гріхи.

Ім'я «Ісус» означає «Бог спасає», тому в цьому тексті ми бачимо цікаву гру слів:

«Ісус же промовив до нього: Сьогодні на дім цей спасіння прийшло, бо й він син Авраамів» (Лк. 19:9).

«Бог, що спасає» сказав Закхею: «Сьогодні на дім цей спасіння прийшло...». Цими словами Ісус ніби вказав на Самого Себе, адже Він і є Спасінням Закхея. Він і тільки Він один є і нашим Спасінням від вічного покарання.

2. Щоби побачити Ісуса, Закхей пожертвував власним комфортом: він забрався на дерево! Ми також повинні «збиратися на своє дерево». Це може бути «дерево ранкового часу з Богом», «дерево малої групи» чи «дерево недільного зібрання». Просто сидячи на дивані, зростати у пізнанні Ісуса не вийде.
3. Якщо твоє життя змінилося, треба підтвердити це своїми діями. Закхей роздав майно тим, кого образив у своєму «старому житті». Чи є у тебе борги минулого? Кого ти повинен пробачити? Ми також повинні співчувати нашим невіруючим друзям і розповідати їм про Ісуса.

МОЛИТВА

Після підбиття підсумків ми закінчили наше вивчення молитвою. Поклонилися Богу, Який прийшов у наше серце і врятував нас. Подякували Йому за те, що маємо можливість проводити з Ним «тихий час» у читанні Біблії та молитві.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні про спасіння, а також використати підбірку пісень зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ТРАПЕЗА

Закхей влаштував справжній банкет в честь Ісуса Христа. Ви можете святково прикрасити стіл і потішити сім'ю чимось особливо смачним, наскільки дозволяє ваш бюджет.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Запропонований вище підхід до переказу Біблії можна використати як для опису цілих історій, так і для окремих віршів. Наприклад, як у притчі від Бруно Ферреро. Подивіться, як цікаво автор обігрує текст з Нагірної проповіді від імені головного героя – горобця:

«Був собі горобець, життя його – безперестанні клопоти і переживання.

Ще в яйці він журився: “Чи вдасться мені щасливо вибратися з такої твердої шкаралупи? Чи не випаду я з гнізда? Чи мої батьки зможуть мене вигодувати?”

Щойно впорався з цими турботами, як голову обсіли нові. Перед першим польотом горобець знову бідкався: “Чи втримають мене мої крила? А якщо я розіб’юся?.. Хто мене підбере?”

Уже впевнено літаючи, горобець далі почав переживати: “Чи знайду пару, чи поталанить мені з горобчихою? Чи впораюся з будівництвом гнізда?”

99

Владнав і ці проблеми, але турботи не припиняли його непокоїти: “Чи вилупляться в мене пташенята? А якщо зламається гілка – загине вся моя сім’я? А якщо сокіл украде моїх писклят? І взагалі, чи зможу я їх вигодувати?”

Коли вилупилися здорові, веселі й гарненькі горобчики і вже почали тріпотіти крильцями, горобець знову за своє: “Чи вистачить їм їжі? Чи вдасться втекти від котів та інших розбійників?”

Одного дня під деревом зупинився Ісус. Вказав пальцем на горобця і промовив: “Подивіться на птахів небесних: не сіють і не жнуть... а Отець Небесний годує їх!”

Аж тоді горобець зрозумів, що йому нічого в житті не бракувало. На жаль, раніше він цього не усвідомлював»²⁴.

---

²⁴ Ферреро Б. 365 коротких історій для душі. Львів: Свічадо, 2012.

#Уззійя #Бог Достатку #Небезпека надлишку 2 Хроніки 26

НАПРЯМОК:

показати, що надлишок хороших речей може зіпсувати наше серце, якщо ми забудемо про Бога. На прикладі царя Уззійї ми дізнаємося про те, наскільки важливо бути задоволеним тим, що маєш, не посягати на те, що Бог забороняє.

ОБГОВОРЕННЯ

Людям подобається купувати хороші речі, смачну їжу, зручності, і бажано побільше. Греки мріяли про ріг достатку, щоби з нього сипалося з небес все необхідне. Можете підготувати і показати відповідну картинку з зображеннями такого рогу. В слов'янській народній культурі також є подібні мрії: про «золоту рибку», «курочку Рябу» і «чарівну паличку», яка виконує будь-які бажання.

ЯК ВИ РОЗУМІЄТЕ СЛОВА «БАГАТО ДОБРОГО – ТЕЖ ПОГАНО»?

Виявляється, добре також може зіпсувати нас. Хіба таке буває? Обговоріть, як може зіпсуватися людина, якщо, наприклад, їй щодня дарувати подарунки?

ЕКЗЕГЕЗА (загальні принципи)

Бог є Богом достатку. Це означає, що Він знає, скільки всього нам потрібно, і дає рівно стільки, скільки потрібно. Але у нас є одна проблема: нам часто хочеться мати більше, ніж нам потрібно. Ось чому Бог в Біблії навчає, що у матеріальних благ є свої межі:

«Якщо мед ти знайшов, то спожий, скільки досить тобі, щоб ним не пересититися та не звернути» (Прип. 25:16).

Суть цих слів у тому, що у матеріальних благ має бути міра. Бог не проти меду, це також важливо побачити у цьому вірші. Однак зверніть увагу на слова «скільки досить тобі». Не «скільки тобі хочеться»! Йдеться про розумне необхідне.

ЩО БУДЕ, ЯКЩО ЛЮДИНА ВИРІШИТЬ З'ЇСТИ ВЕСЬ МЕД?

Бог знає людей і попереджає: така людина буде, даруйте за різкість, вивергати мед. Інакше кажучи, цей мед буде їй не на користь.

В наступному вірші думка продовжується, і ми бачимо схожий принцип взаємовідносин та дружби:

«Здержуй ногу свою від дому твого товариша, щоб тобою він не переситивсь, і не зненавидів тебе» (Прип. 25:17).

Як надлишок меду призведе до того, що людину буде нудити, так і часті зустрічі з друзями зайві. В дружбі повинна бути міра: паузи, розлуки. Це зміцнює нас. А прагнення постійно бути один в одного зруйнує відносини.

У ЯКИЙ СПОСІБ НАДЛИШОК ПСУЄ НАШЕ СЕРЦЕ?

Ілюстрація про «жабу»

У кожного з нас в серці існує ємність, в якій сидить «жаба». Вона постійно квакає «Дай! Дай!», дошкуляє щодня. Нам через це дуже некомфортно. Що ми робимо, щоб її заспокоїти? Ми даємо їй те, про що вона просить. Однак чи наїдається вона? Ні! Замість цього вона стає ще сильнішою, знаєте, як у грі «Змійка» – збільшується на клітину, яку вона з'їдає. Біда в тому, що «жабу», яку ми хочемо загодувати, щоби вона не була жадібною і наїлася, наситити неможливо. Вона завжди буде незадоволено «квакати». Послух «жабі» завжди призведе нас до біди.

КОГО В БІБЛІЇ СПІТКАЛО ЛИХО НАДЛИШКУ?

- Соломон не міг зупинити свою «жабу»: примножував багатство та дружин, і зрештою відійшов від Бога.
- Цар на ім'я Уззійя – головний герой цього вечора.

ЕКЗЕГЕЗА (історія Уззійї)

Історія про царя-підлітка записана у 26 розділі 2 Хроніки. Читаючи цю історію, можете обіграти її у вигляді сценки або прочитати за ролями.

Ось декілька важливих уроків з цієї історії:

- Перемагати «жабу» Уззійї допомагав його наставник. Поки він був живий, цар слухався Бога.
- Коли наставник помер, Уззійя почав коритися своїй «жабі»: збільшував військо, воював, але і цього було мало. «Мед» зіпсував серце царя. Як вже було сказано, багато доброго – теж погано.
- Храм був єдиним місцем, яке не підкорялося Уззійї. Цар зажадав і його, вирішивши самовільно стати священником. Його

«жабі» було все мало, і за це Бог публічно вразив Уззійю проказою прямо на лобі, щоб усі це бачили.

- «Жаба» погубила Уззійю, тому що він вчасно не зупинився. Він помер з ганьбою і окремо від усіх.

ЯК БОГ ВЧИТЬ НАС БОРОТИСЯ З «ЖАБОЮ» ВСЕРЕДИНІ НАС?

1. Бог знає, скільки нам потрібно, і дає все необхідне. Вдячність Богу послаблює жадібність, позбавляє її пожитку. Коли ми кажемо Богу: «Господи, я всім задоволений», наша «жаба» мучиться всередині нас, тому що ми більше не слухаємо її.
2. Щедрість допомагає умертвляти жадібність. «Жаба» тягне все до себе і в себе, зміцнюючись цим. Віддаючи іншим, ми показуємо послух Богові, а не слухаємо вмовляння жадібності.

ВИСНОВКИ

Багато доброго – погано для нас. Щоби нам не було погано, нам потрібно знати міру доброму. Саме цю міру і подає нам Небесний Батько.

МОЛИТВА

Перед молитвою можна прочитати вголос наступне місце з Писання для того, щоб дізнатися, як молився мудрий цар Агур:

«...віддали Ти від мене марноту та слово брехливе, убоztва й багатства мені не давай! Годуй мене хлібом, для мене призначеним, щоб я не переситився та й не відрікся, і не сказав: Хто Господь? і щоб я не збіднів і не крав, і не зневажив Ім'я мого Бога» (Прип. 30:8-9).

Насамкінець можна помолитися у такий самий спосіб.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ТРАПЕЗА

У цій темі згадується мед. Можна використовувати його як ілюстрацію протягом чаювання: мед смачний, але багато його не з'їси. Або, як варіант, можна підкреслити тему надлишку, приготувавши щось вишукане, наприклад, морепродукти.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Після спілкування можна подивитися мультфільм «Золота антилопа» (тривалість 29 хв. 45 сек.), в якому чітко показана ненаситна «жаба» індійського раджи, а також до якої біди призводить послух їй:

Мультфільм про жадібність «Золота Антилопа»

ru.worshipalphabet.com/link/22/

#Ной

#Бог-Визволитель

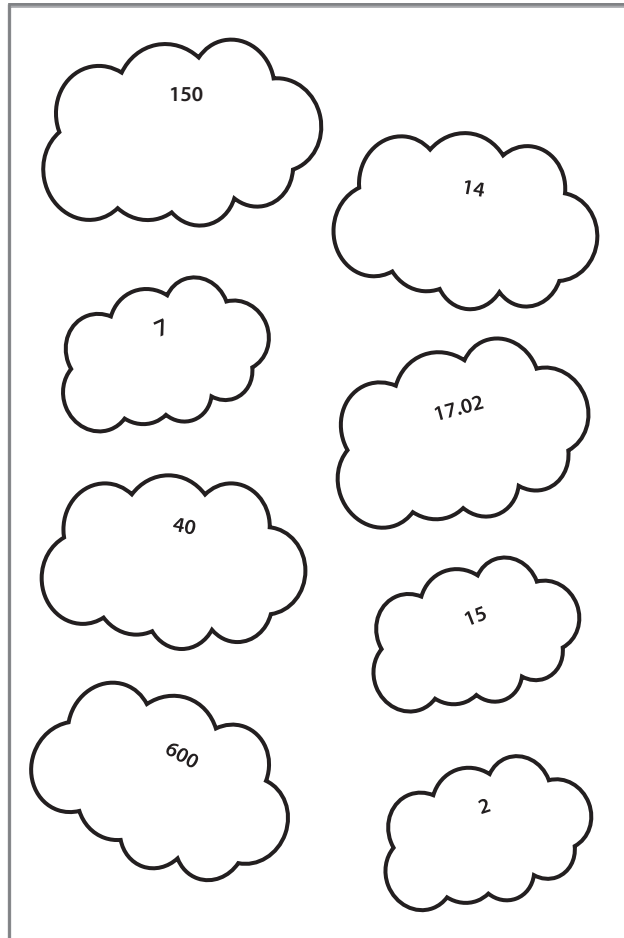
Буття 7

НАПРЯМОК:

подумайте, що може допомогти вашим дітям вивчати Слово Боже творчо і більш глибоко, і використайте це. В цій темі ми використовували аркуш з числами. Запропонований нижче матеріал підійде для дітей 6–9 років. В такому віці їм складно зосередитися на чомусь тривалий час, але вони з радістю сприймають творчі заняття: малювання, спів, опис чогось за допомогою жестів.

ПІДГОТОВКА

Ми дослідимо історію Ноя з сьомого розділу Буття. Для цього потрібно заздалегідь роздрукувати робочі аркуші формату А4 для кожного члена сім'ї:

Завантажити аркуш можна за цим посиланням
(PDF-файл розміром 100 Kb):

**Робочий аркуш
«Ной. Історія в числах»**

ru.worshipalphabet.com/link/31/

ОБГОВОРЕННЯ

Під час спілкування за столом можна обговорити наступні питання:

- Про які масштабні катастрофи ви чули?
- Який із видів катастроф (землетрус, потоп, радіація і т. п.) ви боїтеся найбільше?

Бог зберіг сім'ю Ноя у наймасштабнішому лихові, яке коли-небудь відбувалося на нашій планеті. Дізнаймося про це детальніше.

ЕКЗЕГЕЗА

- Прочитайте вголос сьомий розділ Буття.
- На робочому аркуші кожен повинен записати під числом те, що воно означає. Наприклад:
  - 150 – «прибувала вода» (вірш 24). Тільки уявіть собі такий дощ – стає страшно!
  - 14 – «чистої худоби» (в деяких перекладах сказано, що чистих тварин брали по 7 пар, а не по 7 осіб – вірші 2 і 3);
  - 7 – «сім пар чистої худоби» або «по семи днях Я литиму дощ» (вірші 2-4);
  - 17.02 – «розчинилися небесні розтвори» (вірш 11);
  - 40 – «і був потоп на землі» (вірші 12 і 17);
  - 15 – «на п'ятнадцять ліктів угору вода прибула» (вірш 20);
  - 600 – «років Ною» (вірш 11);
  - 2 – «тварини і люди по парам» (вірші 2 і 13).

- Коли всі числа будуть підписані, запропонуйте обрати будь-яке і намалювати його на окремому аркуші. Хтось може вибрати намалювати пари тварин, хтось – Ноя з довгою бородою (ще б пак, адже йому було 600 років!) або бурю, яка тривала 40 днів, і т. д.

Після такого графічного дослідження історії потопу ми дізналися і запам'ятали деякі важливі моменти:

1. Бог відкривається в цій історії як Визволитель, Який не може знищити праведного Ноя та його сім'ю. Він рятує і людей, і тварин від загибелі у воді:

«І сказав Господь Ноеві: Увійди ти й увесь дім твій до ковчегу, бо Я бачив тебе праведним перед лицем Своїм в оцім роді. Із усякої чистої худоби візьмеш собі по семеро, самця та самицю її, а з худоби нечистої двоє: самця та самицю її...» (Бут. 7:1-2).

2. Бог дуже пунктуальний: Він за тиждень попередив Ноя про те, що почнеться потоп:

«Ось бо по семи днях Я литиму на землю дощ сорок день і сорок ночей, і всяку істоту, яку Я вчинив, зітру з-над поверхні землі!» (Бут. 7:4).

3. Ной був слухняний кожному слову Бога, водночас ми часто слухняні лише в тому, в чому ми готові це зробити:

«І зробив Ной усе, як звелів був Господь» (Бут. 7:5).

ВИСНОВКИ

Бог-Визволитель зберіг в ковчезі сім'ю праведного Ноя. Сьогодні нашим «Живим Ковчегом» є наш Спаситель Ісус Христос.

Ми повинні бути «охрещені», тобто ніби як «занурені всередину» Ісуса Христа. Це відбувається тоді, коли ми вірою приймаємо Його як нашого Спасителя:

«Але Бог терпляче чекав, доки буде збудовано ковчег. Тільки дехто, а саме восьмеро, потрапили до нього і врятувалися від потопу. Ця вода є символом хрещення, яке й тепер спасає вас. Хрещення – це не відмивання тіла від бруду, а благодення про чи-сте сумління, звернене до Бога. І все це відбувається завдяки воскресінню Ісуса Христа» (1 Пет. 3:20-21, суч. пер.).

Після потопу Ной вийшов з ковчегу живим та неушкодженим. Після Своєї смерті Христос воскрес: вийшов живим та неушкодженим. Точно так само буде і з нами після нашої смерті, якщо ми віримо в Ісуса Христа.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу-Визволителю, Який зберіг сім'ю Ноя від потопу, воскресив Ісуса Христа з мертвих і звільнить кожного, хто вірить у Нього.

Помоліться про повний послух Богові, як це було у Ноя та його сім'ї.

МУЗИКА

Можна заспівати пісню з рухами «Бог звелів Ною збудувати ковчег» або інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ТРАПЕЗА

Можливо, в ковчезі у Ноя були з собою екзотичні фрукти. Можна купити деякі з них у супермаркеті, наскільки дозволяє ваш бюджет.

ДОДАТКОВІ ІДЕЇ

На самому початку цієї книги вже наводилося декілька творчих ідей на цю тему:

- В документальному фільмі археолога Рона Уайетта було показано, як на землі за допомогою рулонів паперу він відобразив контур реальних розмірів ковчега – і це вражає! Можна спробувати вийти на вулицю і зробити таке саме з дітьми;

Знайдіть цей документальний фільм на YouTube: потрібно ввести в пошуку «Ноїв ковчег, археолог Рон Уайетт» або ж перейти за цим посиланням:

Відео «Ноїв ковчег» Рон Уайетт

ru.worshipalphabet.com/link/23/

- Ще одна ідея: можна роздати дітям аркуші паперу, кольорові фломастери та провести конкурс «Райдуги»: подивитися, у кого яка райдуга вийде, водночас вивчити порядок кольорів за першими літерами фрази «Чому Олені Живуть Зимою Без Своїх Фантазій?» (відповідно: червоний, оранжевий, жовтий, зелений, блакитний, синій, фіолетовий) та поговорити про завіт з Ноем і вічний Божий Завіт через Ісуса Христа.

#Ілля #Бог, що Мислить глобально #УЧНІВСТВО

НАПРЯМОК:

більше дізнатися про Бога, Який мислить глобально, і показати членам сім'ї важливість учнівства. Можливо, цей матеріал більше підійде для дітей старшого віку чи підлітків.

ОБГОВОРЕННЯ

Протягом спілкування за столом можна обговорити наступні питання:

- Кого з ваших друзів ви можете назвати своїм наставником і чому?
- Як звучить місія вашого життя на сьогоднішній день?

Важливо, щоби у людини був наставник, який допоможе їй розкрити своє призначення. Сьогодні ми дізнаємося про кількох хороших наставників зі Старого Завіту.

ЕКЗЕГЕЗА (місія пророка Іллі)

Для здійснення Своїх задумів на Землі Бог часто обирав людей, яких називали пророками. Місія пророків була непростою: повідомляти слова від Бога неслухняним, часто навіть агресивним людям. Одним з таких пророків був Ілля.

Одного разу життю пророка загрожувала небезпека: його переслідувала зла цариця Єзавель. Вирішивши заховатися, Ілля відправився у далеку подорож на гору Хорив, щоби зустрітися там з Богом. З цього моменту починається історія місії пророка Іллі. Отже:

1. Ілля дуже переляканий від того, що його хоче вбити цариця Єзавель із дому Ахава. Він шукає відповіді у Бога, усамітнівшись на горі.
2. Під час зустрічі на горі Бог дає Іллі місію: план із викорінення зла – дому Ахава.

Прочитайте вголос цей текст і зверніть увагу, що місія Іллі (1 Цар. 19:15-16) складалася з трьох частин:

«І сказав до нього Господь: Іди, вернися на свою дорогу на Дамаську пустиню. І прийдеши, і помажеш Хазаїла на царя над Сирією. А Єзу, Німшієвого сина, помажеш на царя над Ізраїлем, а Єлисея, Шафатового сина з Авел-Мехоли, помажеш на пророка замість себе».

ОТРИМАВШИ ЧІТКЕ ЗАВДАННЯ ВІД БОГА, ЩО БУДЕ РОБИТИ ІЛЛЯ?

3. Із трьох завдань, які дав йому Бог, пророк Ілля виконує лише третій пункт – помазує Єлисея:

«І пішов він ізвідти, і знайшов Єлисея, Шафатового сина, а він оре» (1 Цар. 19:19).

Можливо, варто було зайнятися важливішою справою? Першим завданням було помазати на царство царя Сирії – почесна місія! Другим завданням була не менш значуща справа – помазання Єгу на царя над Ізраїлем. Але Ілля починає не з цього. Найперше він турбується про свою заміну – помазує свого учня Єлисея замість себе. Як виявиться пізніше, це було найкращим рішенням.

4. Неочікувано земна місія Іллі закінчується: Бог забирає його на небо. Добре, що Ілля не помилився з вибором, адже тепер два завдання, що залишилися, переходять до пророка Єлисея:

«І сталося, як вони все йшли та говорили, аж ось появил- ся огняний віз та огняні коні, і розлучили їх одного від од- ного. І вознісся Ілля в вихрі на небо» (2 Цар. 2:11).

5. Єлисей виконує завдання, що залишилося, і помазує Хазаїла на царство:

«А Газаїл сказав: Та що таке твій раб, цей пес, що зробить таку велику річ? І сказав Єлисей: Господь показав мені тебе царем над Сирією» (2 Цар. 8:13).

6. Залишається останнє завдання, і Єлисей передає «місію Іллі» молодому пророку, ім'я якого навіть невідомо. Цей юнак помазує Єгу на царя Ізраїля:

«А пророк Єлисей покликав одного з пророчих синів і ска- зав йому <...> І візьмеш горня цієї оливи, і виллєш на його голову та й скажеш: Так сказав Господь: Помазую тебе на царя над Ізраїлем! А по тому відчиниш двері й утечеш, і не будеш чекати» (2 Цар. 9:1, 3).

7. Ізраїльський цар Єгу закінчує «місію Іллі» і знищує злих нащад- ків Ахава:

«І сказав Господь до Єгу: Тому, що ти добре зробив угодне в очах Моїх, зробив Ахавовому домові все, що було на серці Моєму, сидітимуть сини твої на Ізраїлевому троні аж до четвертого покоління» (2 Цар. 10:30).

Місія, яку Бог дав Іллі, виконалася двома поколіннями пророків після нього. Те саме і з Великим Дорученням: воно передається з покоління в покоління і не знімається з нашого порядку денного.

Висновки:

1. Бог мислить глобальніше, ніж ми. Ілля хотів лише захисту від Єзавелі, але Бог пропонує звільнення від зла всього дому Ахава. Створювати учнів Христа – це реальна відповідь на потребу світу.
2. Місія, розпочата Христом, продовжується нами, але може закінчитися не нами – ось чому нашим пріоритетом повинно бути учнівство, без всякого відволікання на другорядні речі.

ВИСНОВКИ

Коли новина поширюється від однієї людини до іншої, це називають «сарафанним радіо».

У який спосіб ми, хто живе у ХХІ столітті, дізналися блягу звістку про Ісуса Христа, Який жив 2000 років назад? Ми дізналися її завдяки християнам, які були вірні в тому, щоби розповісти про свою віру в Христа іншим людям. Звісно, є люди, які дізналися про Бога з книжок чи через інтернет, але все-таки найбільша кількість людей, які прийшли до Бога – це ті, хто прийшов до Нього через «сарафанне радіо», тобто особисте свідчення.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який дав кожній людині життєве призначення. Подякуйте Йому за служителів церкви і наставників, які допомагають іншим людям зростати духовно.

ТРАПЕЗА

Існує думка, що американці люблять все габаритне. Можливо, під тему «великого бачення» якраз підійде щось з американської кухні, наприклад, спільне приготування бургерів чи візит в Макдональдс.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісню про Велике Доручення, наприклад, «Вирішив йти я за Ісусом» і «Ти над цим містом», або інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

#Неемія #Бог Щедрий #Невдячність #Нарікання Неемії 9:23-25

НАПРЯМОК:

коли щось у нашому житті не відповідає нашим очікуванням, ми починаємо нарікати. Про те, як Бог ставиться до нарікання, ми дізнаємося більше протягом цієї зустрічі.

ОБГОВОРЕННЯ

В один із сімейних вечорів наш молодший син Єгор вибрав тему «невдячність та нарікання» для нашого спільного обговорення. Він почав з чотирьох питань за столом:

- За що ви вдячні Богові сьогодні?
- Що вас засмутило в цьому дні?
- За що ви вдячні Богові, згадуючи тиждень, що минув?
- Що вас засмутило на минулому тижні?

Відповідаючи на ці запитання, ми зробили чудовий огляд минулого тижня.

ЕКЗЕГЕЗА

На початку наставлення зробіть короткий екскурс в історію Ізраїлю, відзначивши, що:

- коли ізраїльський народ був у пустелі, Бог посилав їм все необхідне і повністю забезпечував їхні потреби;
- Божа турбота продовжувалася, коли євреї прийшли в обіцяну землю;
- Бог продовжував піклуватися, коли євреїв вигнали у вавилонський полон.

У всякий час Бог щедро піклувався про Свій народ.

Прочитайте уривок з молитви Неемії 9:23-25, де автор описує благословіння Ізраїля, які щедро сипалися на них «з небес»:

«А їхніх синів Ти помножив, як зорі небесні, і ввів їх до Краю, що про нього казав Ти їхнім батькам, щоб ішли посісти.

І ввійшли сини, і посіли той Край, і Ти впокорив перед ними мешканців того Краю ханаанеян, і дав у їхню руку їх та царів їхніх, та народи того Краю, щоб чинити з ними за своєю волею.

І поздобували вони міста укріплені, та землю ситу, і посіли дома, повні всякого добра, повитесувані в скелях водозбори, виноградники, і оливки, і багато овочевих дерев.

І вони їли й наситилися, і поставали товсті, і насолоджувалися Твоїм великим добром».

Ми бачимо з цього тексту, що для Свого народу Бог дарував багато благ, а саме:

-
- дітей;
  - землю;
  - перемогу над ворогами;
  - міста;
  - майно та доми;
  - виноградники та оливкові гаї.

БОГ ДАВ ЇМ БАГАТО, АЛЕ ДО ЧОГО ЦЕ ПРИЗВЕЛО?

У прочитаному уривку дуже добре простежується думка: якщо ми не дякуємо Богові за добро і не передаємо його далі, це приводить нас до духовного «ожиріння».

Можна навести приклад з клітиною нашого організму: якщо клітина чи будь-який орган в нашому тілі не віддають, а лише приймають, вони обростають жиром.

- 25 вірш говорить, що від усього добра Ізраїль «потовстів», «ожирів». Духовне «ожиріння» з'являється там, де є невдячне серце. Можна змалювати таку картину: невдячна людина ніби наліплює шар за шаром блага, роблячи себе неповороткою і черствою до потреб інших;
- 26 вірш каже, що такі люди стали «неслухняні» і знехтували Самим Богом:

«І стали вони неслухняні, і побунтувалися проти Тебе, і кинули Закона Твого геть за свою спину, і позабивали пророків Твоїх, що свідчили між ними, щоб навернути їх до Тебе. І чинили вони великі образи» (Неем. 9:26).

ВИСНОВКИ

Небезпечний шлях, який пройшов ізраїльський народ, підстерігає кожного з нас. Погляньмо навколо та порахуймо все те добре, що дає нам Господь. Нам потрібно бути вдячними Йому за все і намагатися ділитися цим добром з іншими.

- Які іграшки я можу подарувати чи віддати в дитячий будинок?
- Що з одягу я можу подарувати?
- Які меблі з моєї кімнати я можу віддати іншим?

ГРА (рухлива)

Після вивчення цієї теми добре пограти у спортивні ігри: футбол, баскетбол або в «вбивного», адже спорт допомагає позбутися від жиру фізичного, і це також підійде до теми вечора.

МОЛИТВА

Закінчуючи день, подякуйте Богу за всю Його доброту у вашому житті. Можливо, вам захочеться перерахувати в молитві вдячності Богу благословіння минулого тижня.

ТРАПЕЗА

Можна проявити щедрість і заздалегідь купити членам сім'ї щось, що вони люблять, наприклад, по пачці морозива. Його можна заховати в морозилці і неочікувано дістати після вечері.

МУЗИКА

Можна разом заспівати про Божу щедрість, наприклад, «Бог посилає все для нас, я щасливий», або інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можна закінчити вечір переглядом фільму. Можете подивитися «Коти проти собак» (2001) або «Коти проти собак – 2» (2010), де йдеться про те, що коти за своєю суттю самолюбні і зациклені на собі. Після перегляду ми акцентували увагу на тому, що Біблія навчає нас не зациклюватися на собі, але думати про благо наших ближніх.

ЦИКЛ: РІЗНІ ТЕМИ

Цей цикл на різні теми корисний тим, що дає відповіді на гострі запитання членів сім'ї:

- Чи є у вас проблеми з лихослів'ям або криком? Прочитайте, що Біблія каже на цю тему.
- Чи списують діти в школі, чи ставляться недбало до домашніх завдань? Дослідіть разом, що Слово Боже каже про відповідальність.
- Чи дотримуються батьки своїх обіцянок? Тут нам також потрібна Божа істина.

Нам даний найдієвіший інструмент перетворення життя – послух Священному Писанню. За допомогою Духа Святого наша воля, характер і вчинки будуть змінюватися на образ Христа.

#Важливі питання життя #Основи віри #Бог Істини

НАПРЯМОК:

відкрити Бога істини і дати членам сім'ї відповіді на важливі питання про Бога та віру в Нього. Час спільного поклоніння Богу в колі сім'ї дозволяє зачепити глибокі духовні питання.

Іноді батьки думають, що духовне виховання дітей – це обов'язок вчителя недільної школи, лідера домашньої групи чи пастора. Це не так. Задовольнити духовний голод своїх дітей – це насамперед відповідальність батьків.

ПІДГОТОВКА

Заздалегідь підготуйте картки-смужки з запитаннями та відповідями (див. Екзегезу), роздрукуйте та розріжте їх. На одному боці картки повинно знаходитися запитання, а на іншому – відповідь з Біблії.

ОБГОВОРЕННЯ В ІГРОВІЙ ФОРМІ

Можна почати вечір, роздавши членам сім'ї невеликі смужки паперу. Попросіть кожного написати по чотири творчих запитання, які починаються з «Чому...» Наприклад, «Чому у брата довгий ніс?» і т. д.

Після цього зберіть усі папірці з питаннями у капелюх. Потім попросіть кожного написати по чотири відповіді, що починаються зі слів «Тому що...» Покладіть відповіді в інший капелюх. Потім по колу діставайте з капелюхів спочатку папірець з запитанням, а потім – з відповіддю. Буде весло!

В кінці гри, як висновок, можна поговорити про те, що у нас є питання, але шукати на них відповіді випадково – абсолютно невірно. Відповіді на важливі питання потрібно шукати у потрібному місці.

Перехід: де ж тоді шукати відповіді на важливі питання нашого життя?

ЕКЗЕГЕЗА

ЯК ЗНАЙТИ ІСТИНУ В СВІТІ, ДЕ У КОЖНОГО «СВОЯ ПРАВДА»?

На землі кожна людина має власне розуміння того, що є добрим, а що поганим. Слухаючи думки тисяч людей, ми так і не зможемо розібратися в тому, що є істинним, а що помилковим. Ось чому ми, християни, звертаємося до Бога, Який Єдиний володіє «компасом істини». У Слові Божому сказано, що через Ісуса Христа Господь просвітлює наш розум Своєю істиною:

«Ми знаємо, що Син Божий прийшов, і розум нам дав, щоб пізнати Правдивого, і щоб бути в правдивому Сині Його, Ісусі Христі. Він Бог правдивий і вічне життя» (1 Ів. 5:20).

ВИВЧЕННЯ ЗА КАРТКАМИ З ПИТАННЯМИ

Роздайте кожному по одній із підготовлених вами карток. Спочатку учасник читає вголос питання, а інші члени сім'ї відповідають на нього, як вони думають. Після цього учасник перевертає свою картку і читає вірну відповідь з Біблії. Після цього варто обговорити відповідь.

ПИТАННЯ: «ЯК Я МОЖУ ЗНАТИ, ЩО БОГ ІСНУЄ?»

«Бо Його невидиме від створення світу, власне Його вічна сила й Божество, думанням про твори стає видиме. Так що нема їм виправдання» (Рим. 1:20).

ПИТАННЯ: «ЧИ ЧУЄ БОГ МОЇ МОЛИТВИ?»

«Далекий Господь від безбожних, але справедливих молитву Він чує» (Прип. 15:29).

ПИТАННЯ: «ЧОМУ БОГ ІНОДІ НЕ ВІДПОВІДАЄ НА ТЕ, ЩО Я ПРОШУ?»

«Прохаєте та не одержуєте, бо прохаєте на зло, щоб ужити на розкоші свої» (Як. 4:3).

ПИТАННЯ: «ЩО ЧЕКАЄ МЕНЕ ПІСЛЯ СМЕРТІ?»

«Поправді, поправді кажу Вам: Хто вірує в Мене, життя вічне той має» (Ів. 6:47).

ПИТАННЯ: «ЩО МЕНІ ПОТРІБНО РОБИТИ, КОЛИ Є ВІЛЬНИЙ ЧАС?»

«Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Мт. 5:16).

Підсумуйте: прочитайте кожне запитання і вислухайте короткі відповіді, щоби переконатися, що члени сім'ї запам'ятали відповіді з Біблії і можуть переказати їх своїми словами.

МОЛИТВА

В кінці вечора можете помолитися «молитвою в одне речення»: одним реченням подякувати Богу, потім одним реченням сказати прохання.

ТРАПЕЗА

Істина в нашому розумінні – це щось ясне та строге. Можливо, акуратно викладені на тарілку суші допоможуть проілюструвати цю строгість і чистоту.

МУЗИКА

Можна разом заспівати про істину Слова Божого (Біблії) чи використати ті пісні, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можна подивитися чудову анімацію історії людства, яка містить Створення, Падіння, Спасіння і Відновлення (тривалість 5 хв. 55 сек.):

Анімація «Єдина істина у світі»

ru.worshipalphabet.com/link/26/

#Чудо за зубами #Язик #Бог-Творець

НАПРЯМОК:

розібратися в тому, у який спосіб Творець дав нам можливість відчувати смак їжі.

Коли вечір сімейного поклоніння проводить дружина, вона неодмінно готує щось смачненьке. У нашому випадку цей вечір-пікнік ми проводили у себе в дворі, розстеливши на траві велику ковдру.

ОБГОВОРЕННЯ В ІГРОВІЙ ФОРМІ «СПРОБУЙ НА СМАК»

Заздалегідь приготуйте закриту тарілку, в якій кубиками буде нарізано 10–15 різних продуктів (петрушка, лимон, полуниця, кабачок, оливка, картопля, шматок хліба і т. п.). Важливо, щоб члени сім'ї не бачили, що знаходиться на тарілці. Учаснику зав'язують очі і дають щось скуштувати на смак з тарілки. Завдання – вгадати, що він спробував. Для ускладнення завдання солодкі продукти можна трішки посолити, а до овочів додати цукор. Брати участь у грі можуть кілька членів сім'ї по черзі, доки вони не спробують усі продукти.

ЕКЗЕГЕЗА

НАВИЩО ТВОРЕЦЬ ВЛАШТУВАВ ТАК, ЩО ЇЖА МАЄ СМАК?

Поміркуйте, адже ми могли спокійно існувати, навіть якби тамували своє відчуття голоду їжею без відчуття її смаку. Подумайте про доброту Бога, Який зробив процес споживання їжі таким приємним. Соломон вірно відзначив:

«Бо хто буде їсти, і хто споживати спроможе без Нього?»
(Екл. 2:25).

У ЯКИЙ СПОСІБ БОГ ВЛАШТУВАВ ВСЕСВІТ, ЩОБИ МИ МОГЛИ ЇСТИ?

Розкажіть про глобальний Божий план харчування. Сонце виділяє величезну кількість енергії, але водночас планета Земля отримує лише одну двомільярдну частину від загального сонячного випромінювання²⁵. Ця порція потрапляє на овочі та фрукти у вигляді світла та тепла. Під дією випромінювання Сонця ця енергія перетворюється на корисні речовини, які зберігаються в їжі. І ось ми беремо в руки, наприклад, «яблуко-акумулятор» і їмо його, відчуваючи при цьому його аромат і солодкий смак. В процесі травлення наш організм може отримати збережену в яблуці енергію і підживити нею себе. Хіба це не дивовижно? Один і Той самий Творець створив в гармонії Сонце, і їжу, і наше травлення, здатне все засвоїти з користю для тіла. І таке чудо відбувається щоденно: за сніданком, обідом та вечерею.

Розуміючи глобальний Божий план для нашого харчування, ми захоплюємося величчю Творця:

«Прославляю Тебе, що я дивно утворений! Дивні діла Твої, і душа моя відає вельми про це» (Пс. 139:14).

---

²⁵ Скільки енергії дає нам Сонце? URL: <https://dbalimov.livejournal.com/6137.html>

Дізнаймося детальніше про те, як саме Бог влаштував наш язик і процес травлення. У цьому нам допоможе наочне відео (тривалість 5 хв. 28 сек.):

Відео про язик та слинні залози

ru.worshipalphabet.com/link/24/

Після перегляду можна разом обговорити це відео і потім провести невеликий експеримент.

ЕКСПЕРИМЕНТ

Можна відкрити цікаву властивість язика: ми не можемо його приборкати. Спробуйте, відкривши рот, повністю знерухоміти язик – ні у кого з людей це не виходить, тому що м'язи язика «живуть своїм життям». Можете взяти телефон та зняти це на відео. Цікаві відчуття, коли здається, що язик нерухомий, а на відео помітно, що він постійно рухається.

ГРА

Можна зіграти в одну дуже цікаву гру. Спробуйте сказати фразу «Мені подобається наш сімейний вечір!» у декілька способів:

- притиснувши язик зубами (смішно виходить!);
- притиснувши язик до піднебіння;
- поклавши язик за щоку.

Можете разом подякувати Богові за те, що ми можемо використовувати язик для чіткості (артикуляції) нашого мовлення. Наскільки жахливо ми би говорили без нього!

МОЛИТВА

Поклоніться Богу-Творцю і прославте Його:

- за язик, який допомагає відчувати смак їжі і насолоджуватися ним;
- за «автономність» язика у момент жування, а ще він не довгий, щоб ми не кусали його, і не короткий;
- за те, що язик робить наше мовлення чітким і зрозумілим, і ми можемо вимовляти різні звуки (від високих до низьких) і з різною гучністю (пошепки і дуже голосно).

ТРАПЕЗА

Щоби підкреслити думку про Бога як Творця, можна приготувати такі види їжі, в яких є можливість яскраво проявити свою творчість. Наприклад, можна разом прикрасити піцу, торт чи кекси.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні, які прославляють Бога як Творця, або використати ті, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилення на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

У підготовці теми може допомогти дуже хороша стаття доктора Бреда Хараба «Еволюція системи травлення? – Я не можу “проковтнути” це»²⁶, в якій показана велич Творця в тому, як Він влаштував травну систему людини:

Стаття «Еволюція системи травлення? – Я не можу “проковтнути” це»

ru.worshipalphabet.com/link/25/

---

²⁶ URL: http://www.origins.org.ua/page.php?id_story=935

#Любов на ділі #Бог-Любов

НАПРЯМОК:

Бог Сам є Любов, тому Він залишив нам дві великі заповіді: любити Його всім серцем, душею та силами своїми і любити ближнього, як самого себе.

Протягом цієї зустрічі ми більше дослідимо тему любові до Бога і ближнього. Тему цього вечора приготував наш син, і я ділюся з вами його конспектом.

ЕКЗЕГЕЗА

Спільне вивчення відбувається у наступний спосіб: члени сім'ї отримують посилання на тексти Писання. Потім кожен читає по черзі свій текст в Біблії і ділиться думками.

«А Я вам кажу: Любіть ворогів своїх, благословляйте тих, хто вас проклинає, творіть добро тим, хто ненавидить вас, і моліться за тих, хто вас переслідує» (Мт. 5:44).

Досліджуючи цей текст, можна зробити наступне:

- пригадати випадок з минулого року, коли члени сім'ї відчували ворожнечу стосовно себе;
- визнати, що хоча ні в місті, ні в школі відкритих ворогів особисто у нас немає, це не означає, що проблеми гоніння не існує взагалі. Якщо вдарити по одному пальцю, то від болю постраждає все одно усе тіло – аналогічно і з Церквою. Хоча в Україні немає таких гонінь на християн, як в країнах Азії, особливо у Північній Кореї, важливо не забувати, що у християн є вороги, і молитися про наших братів і сестер, які страждають через переслідування.

«Отак ваше світло нехай світить перед людьми, щоб вони бачили ваші добрі діла, та прославляли Отця вашого, що на небі» (Мт. 5:16).

Досліджуючи цей текст, можна нагадати один одному, що любов «зодягнена» не в слова, а у діла. Любов – це те, що ми показуємо на практиці. Справжню любов можна з'їсти, одягнути на себе, побачити у прибраному домі або вимитому посуді.

ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ

Світло повинно світити, а не «звучати» в розмовах про світло. Приготуйте невеликі папірці, на яких кожен напише план з трьох практичних добрих справ, які він збирається зробити протягом наступного тижня до наступного дня сім'ї. План можна зробити у вигляді чек-листа, щоби відзначити те, що зроблено.

ОБГОВОРЕННЯ

Нехай кожен розповість, які три добрих вчинка він збирається зробити і чому саме їх. Потім попросить кожного учасника повісити свій папірець із завданнями на видному місці.

ПРОДОВЖЕННЯ ВИВЧЕННЯ

«Любов нехай буде нелицемірна; ненавидьте зло та туліться до доброго» (Рим. 12:9).

Досліджуючи цей текст, можна відзначити, яка любов є лицемірною, а яка щирою, і наскільки важливо в сім'ї та у відносинах тікати від зла: від конфліктів, заздрості, образ, і «доганяти» добро. Добрі справи в любові завжди потребують зусиль, водночас зло саме «біжить» за нами. І вправа на планування, яку ми розглядали вище, це підтверджує. Добро треба планувати, автоматично нічого не трапиться і не прийде.

«Він же промовив йому: Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душею своєю, і всією своєю думкою... А друга однакова з нею: Люби свого ближнього, як самого себе» (Мт. 22:37-39).

Досліджуючи цей текст, можна зробити наступне:

- нагадати, що найголовніше у нашій вірі в Бога – це не відвідування зібрань чи читання Біблії. Найголовніше – це вогник любові до Бога в нашому серці. Бог віддав нам Себе повністю, тому Він очікує від нас такої самої взаємної любові від усього серця, на всі 100 %;
- показати зв'язок між нашим ставленням до Бога і нашими вчинками: якщо ми любимо Бога, то це буде проявлятися і у ставленні до ближнього.

«Не платіть нікому злом за зло, дбайте про добре перед усіма людьми» (Рим. 12:17).

Досліджуючи цей текст, можна закінчити зустріч розмовою про те, що важливо не тільки в колі сім'ї турбуватися і робити добрі справи, але і не забувати, наприклад, про шкільного вчителя чи сусідів.

ВИСНОВОК

Тепер у кожного є свій план добрих справ до наступного дня сім'ї. Нагадуйте один одному про них і майте підзвітність в тому, щоб їх виконати.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який не втомлюється робити добрі справи для нас з самого ранку, даючи нам і здоров'я, і їжу, і все необхідне для життя.

Попросіть у Бога допомоги та сил, щоби виконати свій план добрих справ. І не тільки його, а зробити більше справ любові, якщо Він дозволить.

ТРАПЕЗА

Щоби підкреслити тему Божої любові, можна запитати членів сім'ї наперед про те, щоби вони хотіли поїсти ввечері, і приготувати це для них з любов'ю.

МУЗИКА

Можна заспівати разом пісні, які прославляють Божу любов, наприклад, «Ти взяв серце моє», або використати ті, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можете подивитися притчу про доброго самарянина (тривалість 4 хв. 52 сек.) в класичному виконанні:

Відео «Притча про доброго самарянина»

ru.worshipalphabet.com/link/27/

Або подивитися цю саму притчу у сучасному виконанні (тривалість 2 хв. 14 сек.):

Відео «Притча про доброго самарянина» у сучасному стилі

ru.worshipalphabet.com/link/28/

#Планування #Організованість #Бог, що Планує

НАПРЯМОК:

це хороша можливість не тільки поговорити про важливість планування, але й навчити членів сім'ї (хто ще не вміє) користуватися Google Календарем: створювати в ньому події і нагадування.

ОБГОВОРЕННЯ

Можна не називати тему зустрічі і зберегти інтригу до самого моменту вивчення. Поки ви вечеряєте, можете обговорити за столом наступні питання:

- В яких місцях ви би хотіли побувати у найближчі три роки?
- З ким із відомих людей ви би хотіли познайомитися у найближчі три роки?
- Яку технологію чи винахід ви би хотіли протестувати у найближчі три роки?

ЕКЗЕГЕЗА

Можна роздати кожному члену сім'ї посилання на тексти (Бут. 1:14, Вих. 23:14, Мр. 14:13, Лк. 21:20, Прип. 30:25), після цього по черзі прочитати їх вголос і запропонувати відгадати, що об'єднує ці тексти з Біблії. Правильна відповідь – планування.

1. Бог помістив у наш світ «календарну сітку часу», щоби ми могли планувати, спираючись на цей порядок:

«І сказав Бог: Нехай будуть світила на тверді небесній для відділення дня від ночі, і нехай вони стануть знаками, і часами умовленими, і днями, і роками» (Бут. 1:14).

2. Бог Сам планує події, наприклад, Він запровадив для Свого народу особливі зустрічі-свята три рази на рік:

«Три рази на рік будеш святкувати Мені. Будеш дотримувати свято Опрісноків; сім день будеш їсти опрісноки, як наказав тобі, окресленого часу місяця авіва, бо в нім ти був вийшов з Єгипту. І не будете являтися перед лицем Моїм з порожніми руками. І свято жнив перовплоду праці твоєї, що сієш на полі. І свято збирання при закінченні року, коли ти збираєш з поля працю свою» (Вих. 23:14-16).

3. Ісус також чудово планував час. Він заздалегідь зарезервував кімнату, в якій з учнями провів Пасхальну вечерю. Ліричний відступ: наш молодший син прочитав останніх кілька слів цього тексту російською так: «после дуйте за ним», ми всі посміхнулись:

«І посилає Він двох із Своїх учнів, і каже до них: Підіть до міста, і стріне вас чоловік, що нестиме в глекові воду, то йдіть за ним» (Мр. 14:13).

-
4. У Бога «на робочому столі» спланований календар усієї людської історії:

«А коли ви побачите Єрусалим, військом оточений, тоді знайте, що до нього наблизилося спустошення» (Лк. 21:20).

5. Бог бажає навчити нас плануванню та самоорганізації. Він звертає нашу увагу на мурашу, яка завчасно планує важливі справи:

«...мурашки, не сильний народ, та поживу свою заготовлюють літом» (Прип. 30:25).

ЯКІ ЩЕ ПРИКЛАДИ З БІБЛІЇ МИ МОЖЕМО ПРИГАДАТИ НА ЦЮ ТЕМУ?

- **Ной** будував ковчег згідно з Божим планом. Бог добре планує не тільки час, але і кораблі, і архітектурні будинки (див. Бут. 6:14-22);
- **Мойсей** виготовляв все необхідне для шкіни згідно з Божими планами. Бог чудово розбирається в металах, тканинах і пахощах (див. Вих. 25);
- **Йона** був посланий в Ніневію, щоби проголосити в цьому місті Божі плани, кажучи: «Ще сорок день, і Ніневія буде зруйнована!» (Йон. 3:4).

Ми можемо також сказати, що пророцтво – це подія, запланована в Божому календарі:

- Ісус, дотримуючись Божого плану, знав, що Йому потрібно хреститися (див. Мт. 3:15);
- Ісус, дотримуючись Божого плану, знав, що після Своєї смерті Він воскресне через три дні (див. Лк. 24:7);
- Ісус, дотримуючись Божого плану, у вечір перед Своїм розп'яттям омив ноги учням (див. Ів. 13:4).

ЧОМУ ВАЖЛИВО ПЛАНУВАТИ СВІЙ РОЗКЛАД?

- Як ми бачили з віршів вище, Сам Бог планує хід історії.
- Ісус Христос також планував і дотримувався планів Свого Небесного Батька.
- Згадується цитата пастора Вадима Лисенка з Сум: «Покажи мені свій розклад, і я скажу, хто ти». І правда, все, що цінне для нас, ми обов'язково зафіксуємо у своєму календарі, щоби не пропустити.

ЯКІ ВИДИ ПЛАНУВАННЯ БУВАЮТЬ?

- Планування справ To Do списком, в якому галочкою можна позначати виконані пункти.
- Планування в Календар.

ПРАКТИКА ПЛАНУВАННЯ

На закінчення цієї зустрічі я попросив усіх членів сім'ї дістати телефони і зробити наступне:

- Я показав їм, як створити To Do список в стандартних додатках iOS «Нотатки» і «Нагадування», потім переконався, що сім'я це засвоїла і закріпила, створивши по два-три пункти своїх справ.
- Показав, як внести в Календар подію, що повторюється, «Сімейний вечір 19:00». Переконався, що вони запланували в своїх календарях цю подію на найближчий місяць.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який мудро спланував в Своєму календарі історію всіх світів – видимого та невидимого. Все, що Бог запланував, обов'язково збудеться, і ніхто не зможе Йому в цьому завадити.

Подякуйте Богу за Його добрі плани для вас.

ТРАПЕЗА

Можливо, для теми організованості найкраще підійдуть суші – японська страва, яка виглядає достатньо естетично і організовано.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можете подивитися разом відому притчу про правильне планування та пріоритети (тривалість 2 хв. 59 сек.):

Відео про планування та пріоритети

ru.worshipalphabet.com/link/29/

#Щирість #Цілісність #Бог Щирий

НАПРЯМОК:

в сім'ї, дружбі та й взагалі у будь-яких відносинах високо цінується щирість. Відкрите, нелукаве серце цінує і Бог. До того ж Він Сам ставиться щиро до людей, розповідаючи їм правду на сторінках Біблії. У нашому випадку цю тему підготувала та проводила наша донька Аня. Дізнаймося більше про цю важливу для Бога рису характеру – щирість.

ОБГОВОРЕННЯ В ІГРОВІЙ ФОРМІ

Протягом спілкування за столом кожен повинен назвати про себе три факти: два правдивих і один видуманий. Завдання інших – дізнатися, який факт видуманий. Було цікаво побачити, що ми вже багато знаємо в сім'ї один про одного, але так і не змогли відгадати, які з фактів були невірними, тому що кожен дуже добре замаскував його.

ВИСНОВОК

Людина може сказати нам що завгодно, і здається, чесно, однак в серці вона може лукавити і бути нещирою. У нас є з цим проблеми, і потрібно вирішувати їх з Богом.

ЕКЗЕГЕЗА

Проблеми з щирістю почалися з перших днів гріхопадіння. Це видно доволі яскраво в історії Каїна та Авеля. В серці Каїна затаїлося лукавство, але оскільки Бог – щирий, Він говорить Каїну прямо про його проблему:

«...коли недобре, то в дверях гріх підстерігає. І до тебе його пожадання, а ти мусиш над ним панувати» (Бут. 4:7).

Нещирість – це роздвоєння серця. Це коли людина ніби і хоче бути з Богом, однак при цьому бажає жити так, як хоче сама. Бог вказує Каїну на гріх, щоби забрати цю роздвоєність. Бог бажає, щоби наше серце цілковито належало Йому, саме тоді нам буде добре. Сумно, що Каїн так і не прислухався до повелінь Бога. Він відкинув щире покаяння, вбив свого брата Авеля і був приречений на вічні поневіряння як злочинець.

Під тиском страху покарання чи втрати своєї репутації у нас виникає сильне бажання залишити щирість і обманути. Каїн програв у битві, і це погано закінчилося. Щоби допомогти нам бути щирими, Бог використовує нашу совість і голос Святого Духа, Який допомагає нам у боротьбі за чесність. У Каїна не було такого Внутрішнього Помічника, але у нас Він є.

Хтось сказав: «Вбивство Авеля було першою і наймасштабнішою війною, в якій померла четверта частина всього людства». Це правда, адже на Землі тоді було лише чотири людини, і один з них, Абель, був убитий. Якби Каїн був щирим перед Богом і розкався, Абель був би живий, і хто знає, яким би шляхом пішла людська історія.

Є в Біблії й інші тексти на тему щирості в молитві та спілкуванні один з одним:

1. Мої ближні – це насамперед члени сім'ї. Бог вчить нас бути відкритими і щирими з ними:

«Хто не обмовляє своїм язиком, і злого не чинить для друга свого, і свого ближнього не зневажає» (Прип. 14:3).

2. Наші слова виходять з нашого серця. Якщо серце щире, то і слова будуть такими самими. Якщо серце лукаве, то і на язиці буде обман:

«Простота мого серця слова мої, і висловлять ясно знання мої уста» (Йов. 33:3).

3. Ми повинні бути щирими, коли говоримо про щось з Біблії нашим друзям чи однокласникам. Іноді, наприклад, нам хочеться промовчати гірку правду про пекло і смерть чи прикрасити щось. Слово Боже каже, що ми не повинні нічого «фальшувати» чи придумувати:

«Бо ми не такі, як багато-хто, що Боже Слово фальшують, але ми провіщаємо, як із щирости, як від Бога, перед Богом, у Христі» (2 Кор. 2:17).

4. Бог поводить широко з тими, хто і сам такий. А ось брехун рано чи пізно обов'язково пожне плоди свого обману, і Бог прослідкує, щоби саме так і сталося:

«З справедливим Ти справедливо поведишся, із чесним по-чесному... а з лукавим за лукавством його» (2 Сам. 22:26-27).

5. Від близької людини у щирій розмові можна почути і неприємну для нас правду, але вона буде нам на добро. Подумайте, Сам Бог говорить нам в Біблії про гріх і смерть, не бажаючи нам зла, але щоб попередити нас:

«Любові коханого вірність показують, а в ненависника поцілунки численні» (Прип. 27:6).

Тут також сказано, що у «ненависника поцілунки численні». На Сході прийнято вітатися щирим поцілунком в обидві щоки. Ми знаємо, що Юда Іскаріот зрадив Христа саме так – оманливим поцілунком.

ВИСНОВОК

Варто цінувати тих, хто каже нам правду в очі, і важливо самому бути таким з людьми.

ЗАПИТАННЯ

В кінці обговорення цієї теми ми щиро ставили один одному наступні запитання:

- В які моменти ви відчуваєте нещирість в нашій сім'ї? В чому нам, батькам, треба виправитися?
- Коли хтось нещирий з вами, ви промовчите чи скажете про це?
- Чи можете ви молитися нещиро? Чи можете ви читати Біблію нещиро? Як це виправити?

МОЛИТВА

На закінчення вечора можете поклонитися Богу, прославляючи Його за Його щирість, а також попросити Його про те, щоби Він допомагав бути щирими в сім'ї.

ТРАПЕЗА

Часто щирість проявляється в душевних розмовах за горнятком чаю. На додаток до вечері можна приготувати різні види чаю: білий, зелений, чорний і трав'яний.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Якщо в сім'ї є діти 5–8 років, можна подивитися мультфільм «Чесність – це важливо» (тривалість 10 хв. 23 сек.), в якому підкреслюється щирість та чесність:

**Мультфільм
«Чесність – це важливо»**

ru.worshipalphabet.com/link/30/

Якщо є час, можна подивитися фільм «Брехун, брехун» (1997), де син загадує бажання, щоби його батько був щирим і хоча би один день не брехав. Можна підкреслити, що без Божої допомоги залишатися щирою і чесною людині просто неможливо.

СВЯТА В КОЛІ СІМ'І

Наступні п'ять зустрічей присвячені християнським святкам, які ви можете провести у форматі сімейного поклоніння.

Різдво, Новий рік, Великдень, Трійця (День П'ятидесятниці) і День подяки. Кожний з цих днів – це особлива можливість ближче пізнати Бога і творчо провести час разом.

#Різдво в колі сім'ї #Бог, що Воплотився

НАПРЯМОК:

в кожній сім'ї є своя традиція святкування Різдва. Хтось готує велику святкову вечерю, хтось співає різдвяні пісні, а хтось запрошує в гості декілька сімей. На додаток до цих трьох складових, в нашій сім'ї є традиція переказувати Різдвяну історію у незвичний спосіб, яким би я хотів поділитися з вами нижче.

Одного разу під Різдво пастор нашої церкви Романюк Микола провів з нами на домашній групі незвичайний інтерактив²⁷. Ми переказували один одному історію Різдва від імені різних дійових осіб: Йосипа, Марії, Ангелів, пастухів, Ірода та інших. Переказати історію від першої особи виявилось складніше, ніж ми думали, але це було справжнім благословенням для кожного. За своїм форматом це не стільки гра, як може здатися на перший погляд, скільки творчий формат вивчення Писання. На додаток до академічного аспекту, в учасників відточується майстерність переказувати історії.

Можете попрактикувати цей спосіб у своїй сім'ї чи з кількома сім'ями, які прийшли до вас в гості.

---

²⁷ На сайті Ірпінської Біблійної Церкви доступні тексти карток для учасників. URL: http://biblechurch.com.ua/old/index.php?option=com_content&view=article&id=623:2016-01-05-11-57-29&catid=51:2012-10-01-07-44-10&Itemid=76

ЕКЗЕГЕЗА

- Роздайте учасникам картки з персонажами біблійної історії Різдва (список із 13 карток знаходиться у ДОДАТКУ 1 в кінці цієї книги). Якщо ви проводите цю гру в колі своєї сім'ї, можете роздати по дві-три картки кожному. Якщо вас більше тринадцяти людей, у такому випадку ті, кому не дісталися картки, можуть додавати свої коментарі в процесі обговорення.
- Перед тим як розпочати переказ, потрібно дати учасникам приблизно 10 хвилин на підготовку і на те, щоби переглянути тексти з Біблії. Особливо якщо серед них є ваші нецерковні друзі або ті, хто увірував нещодавно і не дуже добре знайомий зі змістом історії втілення Ісуса. Тексти з Біблії записані на кожній картці.

ОБГОВОРЕННЯ

- Допоможіть комусь почати першим. Попросіть його розповісти історію від першої особи, наприклад: «Мене звали Марія. Я з дитинства любила Господа. Йосип – мій наречений, ми планували весілля, і ось одного разу...» Вислухайте переказ повністю, намагаючись не коментувати. Після того як учасник переказав все, що планував, можете попросити інших дружньо доповнити, якщо щось було упущено, щоби відтворити істинну картину того, що відбувалося, і так, як вона записана в Біблії.
- Після цього передайте слово наступному персонажу. І так по черзі, поки всі не скажуть. У перервах між переказами можна співати різдвяні пісні.

У нашому випадку за столом було приблизно дванадцять людей, і переказ зайняв приблизно 40–60 хв. Це був дуже натхненний, особливий час. Протягом такого спілкування ми помітили ті деталі в Писанні, яких раніше ніколи не помічали.

ТРАДИЦІЯ ДАРУВАТИ ПОДАРУНОК

У моєму радянському дитинстві подарунки було прийнято дарувати на Новий рік, тому ми всі так чекали це свято. Багато років тому ми вирішили підкреслити важливість Різдва, тому перестали дарувати дітям подарунки на Новий рік і перенесли їх на Різдво. Це зробило очікування свята більш бажаним для дітей. Чотири тижні Адвента на недільних зібраннях підігрівають очікування Різдва, а самі подарунки є чудовою кульмінацією, що передає суть свята: вони вказують на Божий подарунок Спасителя Христа нашому світу.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу за Його чудовий план втілення в Ісусі Христі. Подякуйте Йому за те, що Він перший раз прийшов на нашу Землю як Спаситель.

ТРАПЕЗА

До вашого святкового різдвяного столу, можливо, підійдуть салати з нижче наведеного переліку:

Топ-10 салатів на Різдво та Новий рік

ru.worshipalphabet.com/link/37/

МУЗИКА

Можна заспівати разом різдвяні пісні прославлення чи використати ті, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Схожа практика переказу біблійних історій була описана вище в циклі «Біблійні герої» (див. зустріч «#Закхей #Бог-Рятівник»), там ви також знайдете відеоінструкцію із цього методу.

#Новий рік в колі сім'ї #Бог, що Творить все нове

НАПРЯМОК:

вечір напередодні Нового року – це чудова можливість зробити огляд та аналіз року, що минає, і прославити Бога, Який дає все нове. Незважаючи на те, що з кожним роком культура помпезно відзначати Новий рік витісняється святкуванням Різдва (чому ми, християни, неймовірно раді, звісно ж), багато сімей продовжують готувати смачну вечерю і зустрічати Новий рік в колі рідних.

ОБГОВОРЕННЯ

Проаналізувати рік, що минає, можна за допомогою цікавих запитань, які допоможуть кожному члену сім'ї згадати пережиті благословення, виклики, і поділитися ними.

Ми використовуємо для цього 20 запитань, які додаються нижче. Також у ДОДАТКУ 2 в кінці цієї книги ви знайдете картки з цими питаннями.

Покладіть ці запитання у капелюх і діставайте по одному. На кожне питання може відповідати той, хто його витягнув, або ж усі охочі – залежно від часу, який ви маєте. Благословенного вам вечора!

-
1. Назвіть два моменти, які були особливими для вас у минулому році.
  2. Назвіть найщасливіший момент минулого року.
  3. Опишіть, як виглядає найкраще фото минулого року.
  4. Поділіться, який був найнебезпечніший момент для вашого життя в минулому році.
  5. Розкажіть, який був найсумніший день в минулому році.
  6. Що виправилося у вашому характері за минулий рік?
  7. Яку ціль ви досягли у минулому році?
  8. Яку ціль ви ставили, але не досягли у минулому році?
  9. Яка подія була найбільшим благословенням минулого року?
  10. Що в минулому році відбулося, чого би ви не хотіли пережити знову?
  11. Хто найбільше вплинув на вас у минулому році?
  12. Що з минулого року ви хочете, аби Господь послав вам також у новому році?
  13. На яку з ваших молитов Бог чітко відповів «так» у минулому році?
  14. На яку з ваших молитов Бог відповів «ні» у минулому році?
  15. З чим ви найбільше боролися в минулому році?
  16. Яка з проповідей вам найбільше запам'яталась у минулому році?
  17. Що ви можете назвати найбільшою втратою минулого року?

-
18. В минулому році Бог робив вам різні подарунки. Який був най-особливіший?
  19. До кого ви проявили мало любові в минулому році?
  20. Яке незабутнє місце ви відвідали минулого року?

ЕКЗЕГЕЗА

Новизна приваблює нас. Ми любимо розпаковувати нові речі, нам подобаються нові цікаві місця. І вивчаючи Писання, ми можемо побачити ще одну особливу якість Бога: Він є Богом новизни. Він відкривається в Біблії саме так:

*«І сказав Той, Хто сидить на престолі: Ось нове все творю!
І говорить: Напиши, що слова ці правдиві та вірні»
(Об. 21:5).*

В кінці часів Бог, Який творить все нове, повністю оновить наш світ. Він все переробить! Але ось, що важливо для нас: Бог і сьогодні є Богом новизни. Він може вдихнути «нове життя» в старе і звичне:

- Він змінює старе серце на нове (див. Єз. 36:26);
- Він здатен оновити сили (див. Іс. 40:31);
- Він здатен вдихнути нове життя в сім'ю, де люди розлюбили один одного (див. Еф. 5:25-28).

МОЛИТВА

Можна провести молитву у кілька кіл, щоби кожен міг помолитися:

1. **За рік, що минув:** подякуйте Богу за збереження і благословення протягом усього минулого року.
2. **За рік прийдешній:** попросіть Бога про благословення на майбутній рік. Поклоніться Богу, що творить все нове, Який приготував для вас щось особливе.

ТРАПЕЗА

До вашого святкового новорічного столу, можливо, підійде салат із наведеної нижче добірки:

Топ-10 салатів на Різдво та Новий рік

ru.worshipalphabet.com/link/37/

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні, які запропоновані в списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

#Переддень Великодня #Бог-Спаситель

Недарма в нашій культурі ми називаємо Великдень словом, що підкреслює велич. Христове Воскресіння – це дійсно великий день для християнства і для кожного християнина. Відзначити це визначне свято в колі сім'ї можна по-різному. На тижні, який передує великодній неділі, у нас було особливе сімейне вивчення.

НАПРЯМОК:

дослідити в колі сім'ї деякі давні пророцтва, які говорять про життя, смерть і воскресіння Ісуса Христа.

Існує більш ніж 450 різних пророцтв про Христа²⁸, розкиданих по всіх 39 книгах Старого Завіту. Але трапляються серед них особливо великі фрагменти тексту – цілі «золоті жили», які насичені пророчими фактами, такі як, наприклад, 53 розділ Ісаї чи Псалом 22. У цих текстах настільки чітко видний Христос, що Його просто неможливо переплутати з кимось іншим.

Саме Псалом 22 ми вибрали для спільного вивчення цього разу.

---

²⁸ 189 пророцтв та їх виконання детально описані в книзі Пітера Моузеса «Исполнение библейских пророчеств».
URL: <http://www.blagovestnik.org/books/00139.htm> (дата звернення: 22.05.2020).

ЕКЗЕГЕЗА

Ми заздалегідь роздрукували текст Псалма на аркуші А4, щоби можна було спокійно виділяти і обводити знайдені в ньому пророцтва. Можете завантажити його за цим посиланням:

Робочий аркуш «Псалом 22»

ru.worshipalphabet.com/link/33/

Можна роздати кожному по одному аркушу, а можна розділитися на дві команди: «хлопців» та «дівчат». Дайте завдання прочитати Псалом і відзначити ті пророцтва, які вказують на Ісуса Христа. Після цього зберіться разом і поділіться своїми спостереженнями.

В Псалмі 22 ми знайшли вісім пророцтв про Христа. Наводжу їх нижче.

ПРОРОЦТВА ПРО ХРИСТА В ПСАЛМІ 22

1 Для диригетна хору. На спів: «Ланя зорі досвітньої». Псалом Давидів.	
2 Боже мій, Боже мій, нащо мене Ти покинув? Далекі слова мого зойку від спасіння мого!..	1. «А коло години дев'ятої скрикнув Ісус гучним голосом, кажучи: Елі, Елі, лама савахтані? цебто: Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?» (Мт. 27:46).
	«0 годині ж дев'ятій Ісус скрикнув голосом гучним та й вимовив: Елої, Елої, лама савахтані, що в перекладі значить: Боже Мій, Боже Мій, нащо Мене Ти покинув?» (Мр. 15:34).

<p>3 Мій Боже, взиваю я вдень, та Ти не озвешся, і кличу вночі, і спокою немає мені!</p> <p>4 Та Ти Святий, пробуваєш на хвалах ізраїлевих!</p> <p>5 На Тебе надіялись наші батьки, надіялися і Ти визволив їх.</p> <p>6 До Тебе взивали вони і спасені були, на Тебе надіялися і не посоромились.</p> <p>7 А я червяк, а не чоловік, посміховище людське й погорда в народі.</p>	
<p>8 Всі, хто бачить мене, насміхаються з мене, розкривають роти, головою хитають!</p> <p>9 Покладав на Господа він, хай же рятує його, нехай Той його визволить, він бо Його уподобав!</p>	<p>2. «А хто побіч проходив, Його лихословили та головами своїми хитали, і казали: Ти, що храма руйнуєш та за три дні будуєш, спаси Самого Себе! Коли Ти Божий Син, то зійди з хреста! <...> Він інших спасав, а Самого Себе не може спасти! Коли Цар Він Ізраїлів, нехай зійде тепер із хреста, і ми повіримо Йому! Покладав Він надію на Бога, нехай Той Його тепер визволить, якщо Він угодний Йому. Бо Він говорив: Я Син Божий» (Мт. 27:39-40, 42-43).</p>
<p>10 Бо з утроби Ти вивів мене, Ти безпечним мене учинив був на персах матері моєї!</p> <p>11 На Тебе з утроби я зданий, від утроби матері моєї Ти мій Бог!</p> <p>12 Не віддаляйся від мене, бо горе близьке, бо нема мені помічника!</p> <p>13 Багато биків оточили мене, башанські бугаї обступили мене,</p> <p>14 на мене розкрили вони свої пащі, як лев, що шматує й ричить!</p>	
<p>15 Я розлитий, немов та вода, і всі кості мої поділились, стало серце моє, немов віск, розтопилось в моєму нутрі.</p>	<p>3. «...та один з вояків списом бока Йому проколов, і зараз витекла звідти кров та вода» (Ів. 19:34).</p>
<p>16 Висохла сила моя, як лушпиння, і прилип мій язик до мого піднебіння, і в порошок смертельний поклав Ти мене.</p>	<p>4. «Потім, знаючи Ісус, що вже все завершилось, щоб збулось Писання, проказує: Прагну» (Ів. 19:28)</p>

<p>17 Бо пси оточили мене... обліг мене натовп злочинців, прокололи вони мої руки та ноги мої...</p>	<p>5. «А люди стояли й дивились... Насміхалися з ними й старшини, говорячи: Він інших спасав, нехай Сам Себе визволить, коли Він Христос, Божий Обранець» (Лк. 23:35).</p> <p><i>Цікаве пророцтво про «прокололи руки та ноги мої», адже в той час, коли автор писав ці слова, страта на хрестах ще не була винайдена!</i></p>
<p>18 Я висох, рахую всі кості свої, а вони придивляються й бачать нещастя в мені!</p> <p>19 Вони ділять для себе одягу мою, а про шату мою жеребка вони кидають.</p>	<p>6. «А розп'явши Його, вони поділили одягу Його, кинувши жереба» (Мт. 27:35).</p>
	<p>«І Його розп'яли, і поділили одягу Його, кинувши жереб про неї, хто що візьме» (Мр. 15:24).</p>
	<p>«Ісус же промовив: Отче, відпусти їм, бо не знають, що чинять вони!... А як Його одіж ділили, то кидали жереба» (Лк. 23:34).</p>
<p>20 А Ти, Господи, не віддаляйся, Допомога моя, поспіши ж мені на оборону!</p> <p>21 Від меча збережи мою душу, одиначку мою з руки пса!</p> <p>22 Спаси мене від пащі лев'ячої, а вбогу мою від рогів буйволів.</p>	<p>«Розп'явши ж Ісуса, вояки взяли одіж Його, та й поділили на чотири частині, по частині для кожного вояка, теж і хітона. А хітон був не шитий, а витканий цілий відверху. Тож сказали один до одного: Не будемо дерти його, але жереба киньмо на нього, кому припаде. Щоб збулося Писання: Поділили одягу Мою між собою, і метнули про шату Мою жеребка. Вояки ж це й зробили» (Ів. 19:23-24).</p>

<p>23 Я звiщатиму Ймення Твоє своїм братам, буду хвалити Тебе серед збору!</p> <p>24 Хто боїться Господа, прославляйте Його, увесь Яковiв роде шануйте Його, страхайтесь Його, все насiння iзраїлеве,</p> <p>25 бо Він не погордував i не зневажив страждання убогого, i від нього обличчя Свого не сховав, а почув, як він кликав до Нього!</p> <p>26 Від Тебе повстане хвала моя в зборі великім, принесу свої жертви в присутності тих, хто боїться Його,</p> <p>27 будуть їсти покiрні i ситими стануть, хвалитимуть Господа ті, хто шукає Його, буде жить серце ваше навіки!</p>	<p>7. «Бо Хто освячує, i ті, хто освячується усі від Одного. З цієї причини не соромиться Він звати братами їх, кажучи: Сповiщу про Ім'я Твоє братам Своїм, буду хвалити Тебе серед Церкви! І ще: На Нього я буду надiятися! І ще: Ото Я та діти, яких Бог Мені дав. А що діти стали спiльниками тіла та крові, то й Він став учасником їхнім, щоб смертю знищити того, хто має владу смерті, цeбто диявола, та визволити тих усіх, хто все життя страхом смерті тримався в неволі» (Євр. 2:11-15).</p>
<p>28 Усі кінці землі спам'ятають, i до Господа вернуться, i вклоняться перед обличчям Його всі племена народів,</p> <p>29 бо царство Господнє, i Він Пан над народами!</p> <p>30 Будуть їсти й поклоняться всі багачі на землі, перед обличчям Його на коліна попадають всі, хто до пороку сходить i не може себе оживити!</p>	<p>8. «Тому й Бог повищив Його, та дав Йому Ім'я, що вище над кожне ім'я, щоб перед Ісусовим Ім'ям вклонялося кожне коліно небесних, i земних, i підземних, i щоб кожен язик визнавав: Ісус Христос то Господь, на славу Бога Отця» (Фил. 2:9-11).</p>
<p>31 Буде потомство служити Йому, й залічене буде навіки у Господа.</p> <p>32 Прийдуть i будуть звiщати Його правду народові, який буде народжений, що Він це вчинив!</p>	

ВИСНОВКИ

Ми – щасливі люди! Чому? Праведники Старого Завіту чекали прише-
стя Ісуса Христа. Вони від усього серця бажали побачити той день,
коли до них прийде довгоочікуваний Спаситель. Багато хто з них по-
мерли, так і не дочекавшись виконання пророцтв. Для цих праведників
історія людства була подібна одному фрагменту пазла. Ми щасливі,
тому що живемо в такий час, коли можемо озирнутися назад і побачи-
ти увесь Божий План спасіння. Для нас «пазл» складений повністю у
велику картину першого пришестя Ісуса Христа.

В Ісусі Христі виконалося багато пророцтв, і це також показує нам
Божу вірність. Все, що Бог обіцяв про Ісуса Христа, збулося. Є пророц-
тва про майбутнє, які ще чекають на своє виконання. І ми можемо бути
впевнені, що і вони в точності виконаються: буде і рай, буде і пекло.
Бог залишається вірним у всьому.

МОЛИТВА

Поклоніться нашому Спасителю Ісусу Христу, Який помер і воскрес для
нашого Спасіння. Подякуйте Господу за Його вірність: Він виконав все,
що обіцяв, і ніхто не зміг Йому в цьому завадити.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Можете використовувати додатково до Псалма 22 (або замість нього)
цитати, які передбачають прихід Христа-Месії. В Старому Завіті було
передбачено:

- що Син Божий як людина народиться у Віфлеємі
(див. Пс. 2:7; Мих. 5:2);
- Він буде відкинений іудейськими священниками
(див. Пс. 118:22);

-
- буде проданий за 30 срібняків одним зі Своїх учнів (див. Зах. 11:12; Пс. 41:10);
  - добровільно піде на смерть (див. Іс. 53:7);
  - буде розп'ятий в Єрусалимі разом з розбійниками (див. Зах. 12:10; Іс. 53:12);
  - скаже передсмертні слова (див. Пс. 22:2);
  - воскресне (див. Ос. 6:2);
  - створить Новий Завіт (див. Іс. 42:6);
  - стане заступником цього Нового Завіту (див. Мал. 3:1);
  - створить Спільноту, яка пошириться до всіх країв Землі (див. Бут. 49:10).

За цим посиланням ви можете ознайомитись з ширшим списком пророцтв Старого Завіту про Христа:

Робочий аркуш «Пророцтва про Христа зі Старого Завіту»

ru.worshipalphabet.com/link/32/

#Трійця #День П'ятидесятниці #Бог-Святий Дух

НАПРЯМОК:

в християнській культурі²⁹ історично так склалося, що Особі Святого Духа надається менше уваги, ніж Богу-Отцю чи Ісусу Христу. Ця зустріч до дня П'ятидесятниці – хороша можливість більше дізнатися про Бога Святого Духа в колі сім'ї і відповісти на популярні питання про Нього. Як сказав Філіп Янсі, «пошук Духа Святого чимось схожий на пошук окулярів, які у вас на носі».

ОБГОВОРЕННЯ

Оскільки Святий Дух здійснює в людині глибокі зміни, то і запитання для спілкування можна ставити на цю тему:

- Назвіть одну рису свого характеру, яка змінилася за останній рік.
- Назвіть одну зміну, яку ви принесли в свою сім'ю за останній рік.

---

²⁹ Як аргумент, згадаймо «Апостольський Символ віри». Подивіться, скільки уваги в ньому надано Особі Святого Духа: «Вірую в Бога Отця Всемогутнього, Творця неба і землі. І в Ісуса Христа, Сина Його Єдиногодного, нашого Господа, зачатого від Святого Духа, народженого від діви Марії; Котрий страждав за Понтія Пилата, був розп'ятий, помер і був похований, зійшов у пекло, третього дня воскрес із мертвих, вознісся на Небеса, і сидить праворуч Бога, Отця всемогутнього, звідки Він прийде судити живих і мертвих. Вірую в Духа Святого; святу Вселенську Церкву; в спільноту святих; прощення гріхів; воскресіння тіла та життя вічне. Амінь».

Ці питання допомагають оцінити зміни, які відбулися в характері і сім'ї протягом минулого року. Ми бажаємо змінюватися на краще, і сьогодні ми більше дізнаємось про Святого Духа, Який посланий нам на допомогу для змін.

ЕКЗЕГЕЗА

Вивчення передбачає відповіді на основні питання про Духа Святого. Спочатку треба поставити питання і вислухати всі відповіді на нього від членів сім'ї, після цього зачитати текст Біблії.

Де вперше в Біблії згадується Святий Дух?

Ми читаємо про Нього в найперших рядках Святого Писання:

«А земля була пуста та порожня, і темрява була над безоднею, і Дух Божий ширяв над поверхнею води» (Бут. 1:2).

1. Звідки взявся Святий Дух?

Апостол Петро прямо називає Святого Духа Богом, а Господь Бог є вічним:

«І промовив Петро: Ананію, чого сатана твоє серце наповнив, щоб ти Духу Святому неправду сказав та присвоїв із заплати за землю? Хіба те, що ти мав, не твоє все було, а продане не в твоїй владі було? Чого ж в серце своє ти цю справу поклав? Ти не людям неправду сказав, але Богові!» (Дії 5:3-4).

2. Чим займається святий Дух у Своєму служінні?

Земне служіння Ісуса добігло свого кінця, і Він був вознесений до Бога. Святий Дух у День П'ятидесятниці зійшов на Землю. Ісус у Своєму земному тілі знаходився з групою учнів, а Святий Дух може перебувати в серцях мільйонів християн одночасно:

«І вблагаю Отця Я, і Втішителя іншого дасть вам, щоб із вами повік перебував, Духа правди, що Його світ прийняти не може, бо не бачить Його та не знає Його. Його знаєте ви, бо при вас перебуває, і в вас буде Він. Я не кину вас сиротами, Я прибуду до вас» (Ів. 14:16-18).

3. Чому Святий Дух повинен з'явитися в людині?

В момент щирого увірування в Ісуса Христа в серце людини поселяється Святий Дух. Така людина вже належить Богу. Якщо Духа Святого в серці немає, то ця людина не спасена і не буде у вічності з Богом:

«А ви не в тілі, але в душі, бо Дух Божий живе в вас. А коли хто не має Христового Духа, той не Його» (Рим. 8:9).

4. Як Святий Дух впливає на людину?

Без Святого Духа людина не може любити інших людей Божою любов'ю. Вона не може мати в собі Божу радість, Боже терпіння та інше. Святий Дух допомагає християнину зростати в цих якостях:

«А плід духа: любов, радість, мир, довготерпіння, добрість, милосердя, віра, лагідність, здержливість: Закону нема на таких» (Гал. 5:22-23).

ВИСНОВКИ

Ми маємо чудового Друга, Який завжди перебуває з нами – це Святий Дух. Він живе всередині християнина, наставляє його на істину і допомагає любити навколишніх Божою любов'ю.

ТРАДИЦІЯ ДАРУВАТИ ПОДАРУНОК

Відомо, що батьки зазвичай дарують дітям подарунки на Різдво чи Новий рік. Подарунок відображає суть свята: на Різдво, наприклад, він вказує на дар Спасителя. Ми в сім'ї вирішили, що на свято Трійці також будемо дарувати кожній дитині подарунок, адже Святий Дух приносить з Собою в серце християнина Свої дари, які ми повинні потім розвивати. Ось чому у нашого подарунка на День П'ятидесятниці є одна особливість: він повинен бути функціональним, тобто використовуючи цей подарунок, дитина буде розвивати певну навичку. Ось приклади функціональних подарунків:

- мольберт, щоби вчитися образотворчому мистецтву;
- набір для малювання, наприклад, картини за номерами, які потрібно розмалювати;
- конструктор, щоби з нього можна було створити щось нове;
- баскетбольний м'яч, щоби розвиватися в улюбленому виді спорту;
- навушники, щоби розвиватися у співі і прославленні Бога.

МОЛИТВА

Подякуйте Ісусу Христу, Який не залишив сиротами Своїх учнів, але послав їм Духа Святого. Подякуйте за Духа Святого, Який допомагає нам щодня жити християнським життям.

ТРАПЕЗА

Можна приготувати запечену в горщиках картоплю в духовці. Кожен може собі крім картоплі в горщик покласти, наприклад, моркву, баклажани чи шампінйони. Також можна використовувати різні соуси. Цікаво, що в Біблії наші тіла названі «глиняними посудинами» (див.

---

2 Кор. 4:7), і ця страва буде добре перегукуватися з тим, що Бог перетворює нашу внутрішність Своїм Святим Духом і робить її бажаною для Себе.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні «Доторкнись, Дух Святий» і «Коли Дух Господній наповняє мене» та інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

Для підготовки до теми про Святого Духа можна використати відеопповідь «Друге дихання. Святий Дух у Новому Завіті та у нашому житті» (тривалість 34 хв. 53 сек.), в якій розкриваються три Його основні ролі: Той, Хто Відновлює, З'єднує і Наставляє.

Відеопповідь «Друге дихання. Святий Дух у Новому Завіті та у нашому житті»

ru.worshipalphabet.com/link/36/

#День Подяки #Бог Вдячний

НАПРЯМОК:

існує багато різних придбань у житті, наприклад, виграш в лотерею. Але тільки одне придбання в Біблії названо «великим» – це бути «благочестивим і задоволеним». Ми живемо в суспільстві незадоволених людей, і тому нам, християнам, треба вчитися у Бога бути задоволеними. Це буде великим свідченням для навколишніх людей.

ПІДГОТОВКА – ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ ДНЯ ПОДЯКИ

«День подяки є одним із найстаріших американських свят, його виникнення пов'язане з першими переселенцями з Англії, які прибули в Новий світ на кораблі “Мейфлауер”. Після багатомісячного тяжкого плавання поселенці досягли Америки в листопаді 1620 року і одразу зіткнулися з суворою зимою.

99

В першу зиму на новому континенті більше половини поселенців померли від холоду, голоду і хвороб. Ті, хто вижив, заснували Плимутську колонію – найстаріше поселення англійців в Америці, і з допомогою місцевих індіанців почали обробляти землю. Нагородою за цю працю став неочікувано великий врожай, і перший губернатор Вільям Бредфорд вирішив провести восени 1621 року День подяки Господу за врожай і допомогу індіанців.

За святковий стіл старійшини колонії запросили і місцевих індіанців з племені Вампаноаг, які допомогли вижити поселенцям. Індійці принесли з собою чотирьох дивних пташок, названих пізніше індічками – ця трапеза і стала першим Днем подяки»³⁰.

ОБГОВОРЕННЯ

За святковою вечерею можна поділитися відповідями на наступні запитання:

- За що ви найбільше вдячні Богові у вашому житті?
- Чим ви були задоволені на цьому тижні?
- Чим ви найбільше були незадоволені на цьому тижні?

Іноді ми незадоволені чимось у нашому житті, тому що забуваємо про Бога, Який посилає людині все для її блага. Як сказав священник Микола Сербський, «якби ми, християни, знали, від якої душевної прокази щодня лікує нас Христос, ми негайно би повернулися до Нього». Часом ми навіть не задумуємося над тим, що Бог не дає нам щось лиш з однієї причини: щоби наші серця не стали ще гіршими. Ми незаслужено нарікаємо на Бога, а мали би навпаки дякувати Йому за те, що Він відповів «ні» на наші молитви.

ЕКЗЕГЕЗА

Існує декілька причин, з яких Бог закликає християн бути вдячними. По-перше, Йому Самому притаманна вдячність.

---

³⁰ URL: https://aif.ru/dontknows/file/otkuda_poyavilsya_den_blagodareniya_i_kak_ego_otmechayut (дата звернення: 05.06.2020).

1. Бог Сам є вдячним

Чи казав Бог коли-небудь комусь «дякую»? Дивовижно, але саме це Він збирається зробити у вічності, коли буде роздавати Свої нагороди вірним людям.

«...казав йому пан його: Гаразд, рабе добрий і вірний! Ти в малому був вірний, над великим поставлю тебе, увійди до радощів пана свого» (Мт. 25:23).

2. Бог високо цінує вдячність в людях

Ісус особливо підкреслив це в історії про десятих прокажених. Він зцілив десять людей від прокази, але тільки один повернувся, щоби подякувати Йому за це:

«Ісус же промовив у відповідь: Чи не десять очистилось, а дев'ять же де? Чому не вернулись вони хвалу Богові віддати, крім цього чужинця?» (Лк. 17:17-18).

3. Вдячність виходить із задоволеного серця

Хто незадоволений, той і не може бути вдячним. В Біблії вміння бути задоволеним названо «великим зиском»:

«Великий же зиск то благочестя із задоволенням» (1 Тим. 6:6).

4. Не все, чим людина задоволена, є правильним

У людини може бути оманливе відчуття задоволення, інакше кажучи, вона може бути задоволеною тим, що не є правильним, чим незадоволений Бог: наприклад, злочинець може радіти виручці від пограбування. Християни також можуть бути задоволені не тим, чим потрібно:

«Бо ти кажеш: Я багатий, і збагатів, і не потребую нічого. А не знаєш, що ти нужденний, і мізерний, і вбогий, і сліпий, і голий» (Об. 3:17).

Важливо, щоби наші цінності співпадали з Божими, тоді ми будемо задоволені тим, чим задоволений Бог.

5. Бог справедливо закликає нас бути вдячними за все

Хіба може християнин бути вдячним, якщо, наприклад, у нього забрали все, що у нього було? Так, може. Тому що і тоді Божа присутність залишається з ним (згадайте приклад Йова). Також є те, що ніколи неможливо забрати у віруючої людини – це її надія на Бога.

«Подяку складайте за все, бо така Божа воля про вас у Христі Ісусі» (1 Сол. 5:18).

Виявляється, в нашому житті немає такої ситуації, за яку ми не можемо сказати Богу «дякую».

ВИСНОВОК

Бог відкриває нам в Біблії те, що ми завжди можемо бути задоволеними. Незалежно від погоди на вулиці чи кількості грошей у нашому гаманці. Увесь наш секрет – це дивитися на обставини нашого життя так, як дивиться на них Бог.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який достойний всякої похвали. Щоби з нами не трапилося, Він перебуває поруч, і у нас завжди залишається надія на Його допомогу. Подякуйте Богові за всі Його блага, які Він вам щедро подав у цьому році.

ТРАПЕЗА

За традицією на День подяки запікають індичку в духовці. Якщо не дозволяє бюджет, можна купити філе індички і подати його з картоплею та салатами.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Можна прочитати історію про десятиох прокажених з Луки 17:11-19 та інсценізувати її за ролями. Слова автора може читати хтось із батьків, а інші члени сім'ї можуть грати дійових осіб цієї історії.
2. Цю історію також можна розповісти від імені дійових осіб. Цей метод описаний детальніше вище (див. #Закхей #Бог-Рятівник). Там ви знайдете відеоінструкцію із цього методу. У такий спосіб цю історію можна переказати:
  - від імені одного з учнів Христа;
  - від імені вдячного прокаженого (того, хто повернувся до Ісуса);
  - від імені невдячного прокаженого (одного з тих, хто не повернувся);
  - від імені священника, до якого прийшли прокажені.

ЦИКЛ ЗА КНИГОЮ БІБЛІЇ

Наступні п'ять зустрічей – це цикл із сімейного вивчення Послання Якова. Це приклад того, як для циклу зустрічей в колі сім'ї можна обрати одну книгу.

Немає нічого кращого вивчення Біблії. Немає нічого солодшого, ніж Біблія для нашої душі.

#Якова 1

#Бог Вірний

НАПРЯМОК:

показати Божу вірність у наших випробуваннях, яка відкривається при вивченні першого розділу Послання Якова.

ОБГОВОРЕННЯ

Можна почати це сімейне спілкування з обговорення трьох питань:

- Що відбулося радісного минулого тижня?
- Що було сумного минулого тижня?
- Як минув сьогоднішній день?

У нашому випадку, цю тему проводив наш син Владислав, якому було 13 років. Ми провели цей сімейний час чудово: добре поспілкувалися, за столом ділилися відповідями на наведені вище питання. Після цього було вивчення першого розділу Послання Якова. Вперше з сім'єю ми взялися за вивчення не окремої книги, а цілого розділу Біблії – Послання апостола Якова.

ЕКЗЕГЕЗА

Можете прочитати розділ цілком, наприклад, по колу, взявши по три-п'ять віршів на людину.

(1-5 вірші) Озвучте тему всієї книги: «Християни у розсіянні». Що це означає? Розсіяння християн відбулося з причини гонінь, і Яків пише людям у великих труднощах. Труднощі – це фон всього послання. Про цей фон нам потрібно постійно пам'ятати протягом наступних зустрічей.

Протягом читання можна наголосити на чотирьох важливих думках. Для зручності вони виокремлені жирним шрифтом нижче.

1. Труднощі нас засмучують, але треба приймати їх з радістю, як від Бога

(6-10 вірші) Зверніть увагу на те, що в труднощах ми схильні сумніватися в Бозі.

Обговоріть приклад: коли ми сідаємо в маршрутку, то довіряємо своє життя водію. Тим паче, дуже важливо довіряти Богові – Він надійніший за будь-якого водія. Щоби не трапалося, ми можемо продовжувати довіряти Йому.

Морську хвилю складно сфотографувати, вона постійно коливається. Так і людина, яка просить щось у Бога, але сумнівається, не отримає відповіді на свої молитви.

2. В труднощах продовжувати довіряти Богові

(11-16 вірші) Коли життя важке, бідний християнин може почати заздрити багатим. Яків попереджає також, щоби і багаті християни уникали гордощів та не поклались на свої гроші. Він наводить приклад з польовою квіткою, щоби люди пам'ятали, що їхнє життя швидкоплинне і знаходиться в Божих руках.

(14 вірш) Як ілюстрацію до цього тексту, можна використати наочний приклад з проповіді Ті Ді Джейкса «Пиріжок з цвяхами». Можете переглянути її заздалегідь і провести разом зі своїми дітьми (тривалість 4 хв. 56 сек.):

Відео «Ілюстрація спокуси з Якова 1:14»

ru.worshipalphabet.com/link/34/

Людину, яка встояла у випробуванні, Бог називає щасливою. Такому переможцю Бог зі Своїх рук вручить почесний «вінець переможця».

3. У своїх труднощах ми схильні звинувачувати Бога, однак Писання каже, що спокушуємося ми самі і проблема знаходиться в нас самих

(17-20 вірші) Відзначте, що Боже Слово треба приймати зі смиренням, а ми часто не хочемо цього робити, гордимся. Особливо важко підкоритися Богу, коли у тебе складне життя.

(21-27 вірші) У труднощах ми схильні забувати про інших і думати про себе, але Писання вчить нас виконувати Божі заповіді і залишатися слухняними.

4. В труднощах ми не повинні забувати про вдів та сиріт, навпаки, повинні фінансово підтримувати тих, кому зараз складно

Коли у людини проблема, вона починає замикатися в собі і забуває про інших.

МОЛИТВА

- Можете помолитися Богові на тему розділу, подякувати Йому за день і за уроки з книги Якова.
- Друге коло молитви можна зробити у вигляді молитви «за оголошеннями» – це коли хтось один каже потребу, а другий за неї молиться. Розберіть потреби і помоліться один за одного.

ТРАПЕЗА

Можна пообіцяти заздалегідь, що, наприклад, на вечерю буде піца, і замовити її на день сім'ї, показавши вірність у виконанні того, що було обіцяно.

МУЗИКА

Можна заспівати разом пісню «Провадиш, чуда вчиняєш» або інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

ВІДЕО

Син вибрав «Angry Birds 2». Цей мультфільм розповідає по труднощі, які об'єднали пташок і свиней. Також тут цікавий висновок, що всі проблеми головної злодійки мультфільму були через розбите серце, тому що в день весілля її лишив наречений. Також ми відзначили тему чоловічої відповідальності: чоловік не може бути безвідповідальним, оскільки через це буде страждати він і всі навколо.

ВАРІАНТ ДИСКУСІЇ

Для дітей молодшого віку можна спробувати організувати вивчення цього розділу за допомогою питання: «Які приклади з життя чи з природи згадує Яків?»

Якщо наперед роздрукувати відповідні картки, то, розглядаючи кожну з них, можна обговорити біблійні істини.

- **Морська хвиля** (6 вірш): людина, яка сумнівається в Бозі, схожа на неї.
- **Сонце і польова квітка** (11 вірш): багатий, який надіється на своє багатство, «зів'яне», як квітка.
- **«Вінець переможця»** (12 вірш): у спорті вінець вручається переможцю змагань, а у християнстві Бог вручає його в перемозі у випробуваннях.
- **Людина і дзеркало** (23-24 вірші): важливо не просто «дивитися в Слово Боже», але виконувати у житті те, що каже Бог.

#Якова 2

#Бог Неупереджений

НАПРЯМОК:

показати Божу неупередженість, яка відкривається при читанні другого розділу Послання Якова.

ОБГОВОРЕННЯ

Під час спілкування за столом можна розбирати різні питання. У нашого молодшого сина є два питання, які він любить нам ставити щоразу, коли надходить його черга проводити наше сімейне поклоніння:

- Що було хорошого і радісного для вас минулого тижня?
- Що було обурливого для вас минулого тижня?

Час спілкування за столом – це чудова можливість згадати різні ситуації і подякувати Богові і за Його доброту, і за труднощі, які Він давав для нашої користі.

ЕКЗЕГЕЗА

Другий розділ Послання Якова можна читати по черзі по три-п'ять віршів. Важливо не забути фон усього послання: християни знаходяться в розпорошенні, в складних обставинах. Перебуваючи у такому стані, вони схильні нарікати і на Бога, і на багатих людей, у яких, як їм здається, все завжди добре.

Читаючи, відзначте для себе важливі думки.

(1-7 вірші) В церкві і в школі потрібно однаково ставитися до людей, як до бідних, так і до багатих

Ми не можемо бути упередженими, тому що Бог Сам неупереджений. Бог не «сортуює» людей, але пропонує спасіння кожному. Ми повинні чинити з людьми так само і однаково ставитися до них.

Як ілюстрацію на тему упередження можете розповісти притчу «Голодний жупан»:

«В своєму скромному буденному жупані мудрець пішов на свято до одного знатного містянина. Він опинився серед сяючих пишнотою нарядів з шовку і оксамиту. З презирством гості дивилися на його бідну одіж. Мудреця навмисне не помічали, презирливо морщили ніс і відтісняли від столу, який ломився від чудових страв.

99

Тоді мудрець пішов додому, одягнув свій найкрасивіший жупан і повернувся на свято, сповнений гідності, як який-небудь знатний шейх. Як же усі гості стали підлещуватися до нього! Кожен намагався заговорити з ним чи принаймні запам'ятати одне з його мудрих слів. Можна було припустити, що святковий стіл приготували тільки для нього. З усіх боків йому пропонували найсмачніші страви.

Замість того, щоби їсти, мудрець почав класти їжу в широкі рукава свого жупана. Шоковані та зацікавлені гості засипали його питаннями: “О, пане, що це ти робиш? Чому ти не їси того, що ми тобі пропонуємо?” А мудрець, продовжуючи складати у свій жупан страви, спокійно відповів: “Я справедлива людина, і якщо казати чесно, то ваша гостинність стосується не мене, а мого жупана. Тому він повинен отримати те, на що заслуговує”»³¹.

(8 вірш) Царський Закон: люби ближнього свого, як самого себе

Цей закон названий «царським», бо містить в собі головну заповідь – любити свого ближнього, як самого себе.

99

«Апостол критикує віруючих, цитуючи царський закон Тори (Лев. 19:18). Що це за царський закон? Коментатор Ф. Дібеліус стверджує, що царський закон означає “закон з царським авторитетом і/чи закон, призначений для царів”. Яків, безсумнівно, звертається до царського закону Бога, Царя царів і Пана панів. У такий спосіб, любити свого ближнього – це закон, який виходить від Бога Законодавця»³².

(10 вірш) Якщо людина порушила одну заповідь, то вона порушила увесь Божий Закон

Яків хоче підкреслити, наскільки важливо нам любити ближнього. Ми також розуміємо, що не можемо бути ідеальними в своєму послусі Богу. Ось чому нам сьогодні так потрібен Ісус – Заступник і Посередник за наші гріхи. Саме Він допомагає нам жити в любові до людей.

---

³¹ За основу взята притча Н. Пезешкіана «Торговець і папуга». URL: <http://pritchi.castle.by/ras-012-16.html> (дата звернення: 25.05.2020).

³² Гуден А. Грех лицеприятия // Альфа и Омега. 2018. №02. URL: <https://mir-biblii.ru/statji/10911-greh-licepriyatiya.html> (дата звернення: 25.05.2020).

(17-20 вірші) **Якщо ти віриш в Бога по-справжньому, люди це побачать**

Справжнього християнина сусіди впізнають завдяки його ставленню до них, за тим, як він спілкується з ними, проявляючи увагу та турботу.

(21 вірш) **Авраам – духовний батько не лише євреїв, але і кожного віруючого**

Авраам не просто говорив про свою віру, він практикував її у своєму житті. Нам потрібно брати з нього приклад у стосунках з Богом. «Віра без діл мертва» – цими словами закінчується розділ.

ВИСНОВКИ

Кожен може поставити собі запитання: «Чи немає у мене проблем з упередженістю?» і пригадати випадки несправедливого ставлення до членів сім'ї чи друзів, за які потрібно попросити прощення у Бога і людей.

Зараз вдалий час переоцінити практичність свого християнства: коли востаннє ви дарували подарунки сусідам? Чи «куштували» вони вашу віру «на смак» у вигляді домашнього печива чи пачки ароматного чаю?

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який навчає нас бути неупередженими. Попросіть у Нього допомоги і підтримки, щоби ваша віра була добре відома людям вашими добрими вчинками.

ТРАПЕЗА

Як прикраси до вечері можна використати сердечка, які будуть нагадувати про «царський закон». Можна спекти пряники до чаю у вигляді сердечок.

МУЗИКА

Можна заспівати разом пісні про любов до Бога і ближніх, наприклад, «Лишь Тебе принадлежит любовь моя», або використати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

ВІДЕО

У нашому випадку, після спільного вивчення ми подивилися мультфільм: «Ляльки з характером» (Ugly Dolls, 2019), який чудово підходить до теми упередженості:

- головний герой – красень та багач, але має жакливе серце (чимось схожий на багатого чоловіка з Якова 2);
- головна героїня – проста і бідна, але добра.

В кінці мультфільму добро перемогло зло, як зрештою буде і з нашим світом.

ПОСІБНИК

Можете використовувати для проведення зустрічей по книзі Якова посібник «10 біблійних уроків по книзі Послання Якова» від Товариства Євангелізації Дітей (PDF-файл, 2,1 Мб) з офіційного сайту <https://www.teachkids.eu/ua/>

Робочий аркуш «10 уроків по книзі Якова»

ru.worshipalphabet.com/link/35/

#Якова 3

#Бог, що Не любить лихослів'я

НАПРЯМОК:

показати Боже ставлення до чистоти мовлення, яке відкривається нам у прочитанні третього розділу Послання Якова.

ОБГОВОРЕННЯ

Обговорення за столом також може бути присвячене темі володіння язиком. Запитання можна поставити у наступний спосіб: «Уявіть, що в домі вашого тіла живе Пан Язык. Іноді ви з ним живете у злагоді, а іноді він зі свого вікна таке накоїть, що вам соромно. Які труднощі цього тижня у вас були з вашим Паном Язиком?»

Нехай кожен поділиться своєю пережитою боротьбою з проблемою, пов'язаною зі словами. Хтось, можливо, пригадає про нещодавній обман, хтось – про перебільшення чи гнівні слова.

ЕКЗЕГЕЗА

Прочитайте повністю третій розділ Якова вголос. Можна розподілити читання між членами сім'ї, щоби кожен прочитав по п'ять-шість віршів.

Ми повинні продовжувати тримати в пам'яті тон усього послання: воно звернене до християн, яких переслідують за їхню віру в Христа. У тяжкому стані людина схильна всіляко грішити своїм язиком: нарікати, злословити владу, лихословити.

Зверніть увагу на чотири образи, які пов'язані з нашим язиком. Можете показати їх за допомогою чотирьох предметних ілюстрацій:

1. (3 вірш) **Вузечка коня**

Оскільки коня у нас вдома не було, я подумав, що для прикладу сам зможу зобразити його. Взяв сина на плечі і дав йому завдання: тримати мене за підборіддя і у такий спосіб мною керувати, коли я просто буду йти вперед. Якщо він голову поверне вліво, то і я поверну вліво і т. д. Завдання – пройти певним маршрутом. Син впорався. Після цього я запитав його:

– Хто з нас більший: ти чи я?

Син відповів, що я більший.

– А як ти, такий маленький, керував мною, таким великим?

Син відповів, що повертаючи моє підборіддя вліво і вправо, він керував усім моїм тілом. Ми дійшли висновку, що так само і язик, хоч маленький орган, але проблеми може зробити всьому нашому тілу.

2. (4 вірш) **Стерно корабля**

Можете знайти в інтернеті фото величезних кораблів і показати сім'ї. Стерно величезного пасажирського лайнера невелике, при цьому воно керує усім кораблем. Можна показати як штурвал в капітанській рубці, так і підводне перо самого стерна.

*«Так само й язик, малий член, але хвалиться вельми»
(Як. 3:5).*

---

3. (5 вірш) **Пожежа від сірника**

Запитайте: «Чи можна обігріти кімнату лише від одного сірника?» Якщо ми підставимо руки до запаленого сірника, щоби зігрітися, у нас навряд чи це вийде. Але якщо цим сірником розпалити вогонь у каміні, кімнату наповнить тепло від вогню. Якщо щось піде не так, в будинку може трапитися пожежа. Можна також пригадати великі пожежі в Австралії чи в Чорнобильській зоні, які пожежники довго не могли загасити.

Важливо зробити висновок, що грубе слово приховує в собі багато небезпек: і сім'ї руйнує, і друзів сварить.

4. (10-11 вірші) **Кран зі солодкою та гіркою водою**

У нашому випадку це було так: нещодавно до нас приходив майстер з міськводоканалу, щоби замінити лічильник. Я сказав сину: «Про цього майстра ходять легенда, що там, де він буває, із крана починає текти солодка вода. А якщо повернеш кран вдруге, то вода вже буде гіркою». Молодший син зі здивуванням дивився на мене. Кажу йому: «Ну що, перевіримо?» Він кивнув. Підійшли до крану, і він набрав трішки води в горнятко. Я попросив спробувати, чи солодка вона? Він каже, що ні. Вдруге, кажу, спробуй. Знову не солодка, не гірка, а така сама, як вперше. Можете розіграти такий діалог з дітьми і зробити висновок: «Ось так і з Паном Язиком повинно бути: якщо ми славимо ним Бога, то не повинні говорити пустих слів, сваритися чи підвищувати голос».

ВИСНОВКИ

Ми самі не можемо поставити Пана Язика на місце. Людям це не до снаги зробити самим, але тільки з Божою допомогою. Ісус Христос завжди готовий нам в цьому допомогти.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який вчить нас слідувати за кожним нашим словом. Він не тільки вчить нас, але і відкритий допомагати в тому, щоби наша мова була чистою та приємною. Попросіть прощення за погані чи гнівні слова, які ви казали сьогодні.

ТРАПЕЗА

«Гострий язик» мимоволі викликає асоціації з гострим перцем. Можна покласти перець чилі (зелений чи червоний) на стіл як декор. А якщо ви любите гостре, то можна приготувати на вечерю гостру страву, наприклад, мексикансько-техаське «Чилі Кон Карне».

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

ВІДЕО

Після цієї теми ми разом дивилися фільм «Мартін Лютер» (2017), який чудово підкреслює роль наймогутнішої в світі мови – Слова Божого.

#Якова 4

#Бог, що Вчить нас смиренню

НАПРЯМОК:

показати Боже ставлення до смирення, яке відкривається нам при вивченні четвертої глави Послання Якова.

ОБГОВОРЕННЯ

Обговорення за столом можна провести, використовуючи наступні питання:

- Які зміни в житті членів сім'ї ви побачили протягом місяця?
- Які зміни ви побачили в собі за минулий місяць?

ЕКЗЕГЕЗА

Четвертий розділ Якова невеликий за своїм об'ємом, тому можна не читати його цілком, а розбирати в процесі роздумів, маленькими порціями. Не забудьте нагадати про загальний фон всього послання: воно було написано християнам, які знаходилися у гоніннях за свою віру в Христа.

(1-3 вірші) Чому ми не отримуємо позитивні відповіді від Бога на всі наші молитви?

Тому що прохаємо егоїстично, тільки для себе. Якщо Бог буде давати нам відповідь на такі молитви, то Він ще більше буде підігрівати наш егоїзм. Важливо навчитися і розвиватися у заступництві: просити в молитві за інших членів сім'ї, за друзів.

(4-5 вірші) Бог цінує вірність стосовно Себе

Слово «перелюбник» характеризує чоловіка, який зраджує своїй дружині з іншою жінкою. Дружина кохає свого чоловіка і вірна йому, так само і він має бути вірним їй. Яків використовує це слово стосовно християн до Бога. Бог дуже любить нас, ми не можемо проміняти час з Ним на ідолів: гаджети, інших людей, хобі, суєту.

(6-7 вірші) Християнин повинен покоритися Богу і протистояти дияволу

Саме такий порядок важливий: спершу потрібно стати під захист Бога, що відбувається через наше смирення. Сатана – наш ворог, він не боїться нас, але дуже боїться Бога. І коли ми «під Божим плащем», то можемо протистояти спокусам сатани. А якщо людина пишається і думає, що подолає труднощі сама – нехай спробує. Бог гордим не допомагає, Він їм противиться. Іноді буває все навпаки: людина підкоряється дияволу і при цьому протистоїть Богу. Це програтна позиція в житті, тому що зрештою Бог виграє, а усі темні сили програють.

(8-10 вірші) Яків вчить справжньому смиренню

Коли ми покоряємося перед Богом, Він піднімає і підносить нас. Як починається день смиренного християнина? Він встає і з самого ранку молиться про благословіння Боже на весь день. Горда людина не молиться. Жити в смиренні – це насамперед слухати Бога, а не говорити Йому. Ісус Христос є для нас найкращим прикладом. Він починав день з молитви і у всьому покладався на Свого Небесного Батька.

(11-12 вірші) **Смирення необхідне нам для читання Біблії**

Важливо, щоби Біблія говорила нам, а не ми намагалися в ній побачити те, що хочемо. Ми не можемо судити Божий Закон, тільки він може судити наші серця.

(13-16 вірші) **Смирення проявляється в нашому плануванні**

Гордий каже: «Я буду там і там», забуваючи, що його життя може закінчитися у будь-який момент. Смиренний розуміє, що все в житті залежить від Бога, і тому каже: «Якщо Бог дозволить, буду там-то і там».

ПРИКЛАД ГОРДОЇ ЛЮДИНИ

У однієї жінки був грубий чоловік, який не вірив в Бога. Він говорив дружині: «Що ти все повторюєш “дасть Бог, та й дасть Бог”! Що там твій Бог?! Ось візьму зараз та й сяду вечеряти!» І тут лунає дзвінок у двері. Чоловік відкриває, а там поліція з наручниками. Заарештували його за крадіжку на заводі, яку він скоїв давно. Посадили у в'язницю. Минуло кілька років. Вертається чоловік додому, дзвонить у двері. Дружина питає: «Хто там?», він відповідає: «Це я, люба. Дасть Бог, зайду додому, повечеряю». Інакше кажучи, життя навчило.

(17 вірш) **Боже Слово показує нам відповідальність за те, що нам відкрито**

Якщо ми чітко розуміємо, як робити добро, і при цьому його не робимо – виявляється, ми грішимо. Ось чому нам потрібно помічати можливості робити добро: винести сміття, помити посуд, прибрати в кімнаті. Але ще важливіше дивитися навколо і допомагати тим, хто потребує, серед наших сусідів, друзів, однокласників.

ВИСНОВОК

Ми повинні змінюватися під впливом Слова Божого. Зміни у нашому житті повинні бути не просто на словах, їх повинні бачити всі навколо.

ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

На закріплення цього вивчення приберіться разом у хаті. Кожен може прибрати певну зону в домі чи свої кімнати. Відзначте, що це важливе служіння перед Богом.

МОЛИТВА

Запропонуйте кожному помолитися про те, яка думка особливо торкнулася під час вивчення цієї глави. Хтось може пригадати про смирення, а хтось – про допомогу людям.

ТРАПЕЗА

Можете приготувати смачні хот-доги в духовці. Начинку кожен може зробити собі сам.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні про смирення Христа, наприклад, «Ти більше влади і всіх царів», чи інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

#Якова 5

#Бог-Помічник

НАПРЯМОК:

показати Божу чуйність у наших труднощах і допомогу, яка відкривається нам у вивченні п'ятого розділу Послання Якова.

ОБГОВОРЕННЯ

Обговорення за столом можна почати з двох питань:

- Які труднощі вам траплялися цього тижня в школі чи на роботі?
- Хто або що допомагав(ло) вам подолати ці труднощі?

Після обговорення можна перейти до вивчення розділу. Нагадайте, що фоном усього послання є наставництво віруючих, які перебувають у гоніннях за віру в Ісуса Христа.

ЕКЗЕГЕЗА

Зазвичай багатство уявляється як щось бажане і значиме. Нам здається, що наше життя сильно залежить від грошей. Людину тягне до багатства. Але в Біблії ми читаємо, що, виявляється, багатство не має вирішального значення і навіть може бути на шкоду людині. Сказати таке людям міг тільки Бог!

Пригадується жартівлива ілюстрація, в якій чоловік випросив у Бога взяти з собою на небеса одну цінну річ. Бог дозволив йому. Чоловік вирішив взяти злиток золота, на який збирав усе своє життя. Опинившись на небесах, він до свого великого здивування виявив, що тут злиток – це просто шматок дорожньої бруківки, оскільки вулиці в небесному місті зроблені із золота. З позиції вічності багатство – це не найцінніший скарб в житті людини.

(1-3 вірші) **Чому багатство стало прокляттям для тих, хто ним володіє?**

Яків описує негативний вплив багатства. Розберімося, чому. Він виділяє декілька причин:

- (4 вірш) По-перше, багаті роботодавці забули про те, що важливо своєчасно платити робітникам. Вони почали молитися, і їхня гірка молитва дійшла до небес. Тут Бог називає Себе словом «Саваот», яке грізно перекладається як «Бог військ». У такий спосіб Бог нагадує, що з Ним краще не жартувати.
- (5 вірш) По-друге, багаті люди викривили правду. Достаток дає людині оманливе відчуття переваги, таким людям легко вважати себе Богом. Ось чому саме багаті віддали на смерть невинного Ісуса Христа. Потрібно остерігатися цього почуття.

(7-11 вірші)

Яків підбадьорює віруючих, які знаходяться в стражданнях, щоби вони пригадали життя Божих людей, які також проходили складні часи. Коли нам важко, ми можемо пригадати біблійні історії і надихатися

ними, щоби пройти складні часи з Богом. Приклад страждань праведника Йова підбадьорює нас в хвилини випробувань, тому що ці страждання зрештою закінчилися благословінням для нього.

(12-18 вірші)

В труднощах люди особливо потребують поради. Якщо тебе притісняють інші люди через твою віру в Бога, і крім того, ти ще й захворів – де тоді шукати допомоги? Яків дає відповідь: в молитві. Той, хто хворіє, нехай покличе для молитви пасторів церкви. У Бога є відповідь, потіха і зцілення для Своїх дітей.

(19-20 вірші)

Яків закликає звертати увагу на духовних друзів – братів та сестер по вірі. В сім'ї також дуже важливо допомагати один одному в боротьбі з гріхами і поганими звичками.

ВИСНОВОК

В труднощах нам не варто покладатися на гроші. Замість цього нам потрібно покладатися на Бога. Це набагато легше зробити, якщо пригадати Його вірність героям Біблії. Бог допоміг їм пройти через всі життєві труднощі.

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ

Пригадайте двох своїх друзів, які переживають сьогодні складний період у житті. Подумайте, як ви можете їм допомогти. Складіть простий план дій на тиждень: наприклад, зателефонувати цій людині чи відвідати її вдома.

МОЛИТВА

Поклоніться Богу, Який завжди допомагає нам у складних обставинах. Помоліться за тих, кому зараз потрібна ваша допомога, і спробуйте зробити на тижні те, що запланували.

ТРАПЕЗА

Батьки можуть допомогти дітям приготувати хот-доги в духовці. Начинку кожен може зробити собі сам. Можливий і інший варіант: діти можуть допомогти мамі приготувати вареники чи пельмені.

МУЗИКА

Можна разом заспівати пісні про Божу допомогу, наприклад, «Мій Бог великий», чи інші пісні зі списку відтворення YouTube, посилання на який знаходиться в кінці книги.

Запитання і відповіді

ЧИ ВАРТО ПРОВОДИТИ СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ, ЯКЩО НЕМАЄ ДІТЕЙ?

Час від часу у нас запитують: «Якщо у нас немає дітей, чи потрібен нам окремий час на тижні для сімейного поклоніння?» Особисто я переконаний, що потрібен. Чоловік покликаний бути священником в сім'ї незалежно від того, чи є діти. Його домашня паства – це його дружина. За прикладом Христа чоловік в сім'ї повинен ніжно турбуватися (з грец. «гріти» в Еф 5:29) про свою дружину, причому насамперед духовно. Роль священника в Старому Завіті полягала у трьох основних функціях:

- наставляти народ в Законі Бога;
- молитися за народ;
- прикликати Боже благословіння на народ.

Таку потрібну турботу чоловік і повинен проявляти в своїй сім'ї. Добре, коли для цього у розкладі тижня є відокремлений вечір, чи, як це є у мого друга, три години середи в першій половині дня – йому робота дає таку можливість. З досвіду: якщо для цього часу не відокремлений конкретний відрізок часу, то він буде «плавати», а непостійність, як відомо, завжди нівелює цінність.

ЩО РОБИТИ З ГАРРІ ПОТТЕРОМ: ЗАБОРОНЯТИ ЧИ НІ?

Одного разу я почув аудіосемінар єврейського мудреця на ім'я Ашер Кушнір. Він поділився, що з заборонами треба чинити так, як чинить з ними Бог, а саме:

1. Заборони треба економити. Бог дав Адаму і Єві багато свободи і мало заборон. Він сказав, що від усякого дерева вони можуть їсти, але тільки від одного їм їсти не можна. Ми ж схильні чинити навпаки: багато забороняємо, але мало дозволяємо. Це не біблійний підхід. Забороняти дитині потрібно тільки те, що загрожує її життю або може заподіяти їй шкоду. Я помітив за собою, що часто забороняю щось тому, що не виокремлюю час на те, щоб в цьому розібратись. Загалом ми заборонили частину мультфільмів через їхню руйнівну діяльність на цінності дитячого серця (в мультфільмі «Свинка Пеппа», наприклад, постійно принижується роль батька в сім'ї і т. д.) Але заборони на окремі мультфільми ретельно відібрані, і зрештою їх не так вже й багато.
2. Божа заборона монолітна і не змінюється з часом. Заборона – як довга стіна. Діти завжди будуть шукати прохід в цій стіні, щоби її обійти: мама заборонила – тато дозволить. Батькам важливо мати спільне погодження і тримати «стіну» заборон цілісною, без отворів. Це буде зміцнювати батьківський авторитет.

Друга думка вже не від Кушніра, а з семінару «Що робити з Гаррі Поттером?» – християнський семінар для батьків, на якому зачепили цю тему. Аудиторія, де було близько ста п'ятдесяти людей, розділилася на три групи:

- Одні батьки встали і сказали, що вони категорично проти «Гаррі Поттера», тому забороняли своїм підліткам дивитися ці фільми. Зрештою їхні діти дивилися їх потайки.

-
- Інші батьки дозволяли, пояснюючи це так: «Ми ж в дитинстві казки про Змія Горинича і Бабу-Ягу слухали, і нічого, нам це не зашкодило».
  - Була і третя категорія батьків: вони дивилися фільм або читали книгу разом з дітьми. Протягом перегляду/прочитання запитували дитину: «Чи вірно вчинив ось цей герой? Як Ісус вчить чинити у такому випадку?» Таким чином у дитини розвивається біблійне мислення, і вона вчиться оцінювати все, що бачить чи читає, через призму Біблії. Наша сім'я відноситься як раз до цієї, третьої категорії.

ЯК ПРОВОДИТИ ПОКЛОНІННЯ З ДІТЬМИ 3-5 РОКІВ?

Коли наші діти були в такому віці, ми хотіли прискоритися, думаючи, як би передати їм віру, «і побільше». Але на практиці все виявлялося простіше. Замість «інтенсиву» ми просто вирішили пройти з ними «базис» віри: Бог, Біблія, молитва, церква. З 3-5-літніми ми вже дивилися дитячі передачі на YouTube, на кшталт «Елін дворик» і «Гаялина лева Кінгслі». Загалом годували їх спершу духовним «ніжними молоком» спокійно і поступово, довіряючи їхні серця Богу.

Сьогодні старшим вже по 14 років, вони самостійно читають Біблію. Донька занотовує думки, читаючи Біблію, конспектує проповіді. Головне – не пришвидшуйте ріст, на все свій час. Починайте з малого.

ЯКІ ПЕРЕВАГИ ЧИТАННЯ БІБЛІЇ ЗА СПІЛЬНИМ ПЛАНОМ?

По-перше, читаючи Біблію за спільним планом, члени сім'ї знаходяться «на одній сторінці». У них щодня є спільна тема для духовного спілкування. Погодьтеся, це вагомий аргумент, тому що саме за розмовами про Вічне у нас в сім'ях відбуваються великі зміни. Легше розмовляти про щось інше, але коли є спільна духовна тема, це дуже об'єднує сім'ю.

По-друге, спільний план читання дає кожному відповідь на питання: «Що мені сьогодні читати?» Часто, не маючи плану, члени сім'ї збиваються, обираючи то одну, то іншу книгу Біблії, так би мовити, на свій смак, і стають заручниками самих себе у виборі книг. Маючи хороший план читання Біблії, людина прочитає Слово Боже цілком.

ЯКИЙ ПЛАН ЧИТАННЯ БІБЛІЇ ВИ РЕКОМЕНДУЄТЕ ДЛЯ СІМ'Ї?

Ми вже декілька років читаємо Біблію за планом. Раніше читали за планом «Біблія за рік», який взяли з курсу «Один на один з Богом»³³, але після кількох років помітили, що три з половиною розділи в день важко даються підліткам в сім'ї. Та й в церкві люди завзято починали читати Біблію за цим планом у січні, а до середини року здавалися. Так ми дійшли до дворічного плану читання Біблії. Цей план побудований у такий спосіб, що книги Старого і Нового Завітів чергуються. Отже, ти не «скучаєш» за Новим Заповітом, довго читаючи Старий, як це буває в деяких незбалансованих планах читання.

Цей план на два роки був складений групою пасторів Ірпінської Біблійної Церкви. Були створені email-розсилки і канали, де щоранку з'являється порція Священного Писання на кожен день. Посилання на ці канали в месенджер Телеграм:

- @bible2ua – українською, в перекладі Огієнка;
- @bible2ru – російською, переклад IBS.

Завдяки дворічному розподілу, в плані помірна порція Писання на щодень – один-два розділи. Ось чому він добре підходить для сімейного читання: уривок невеликий, тому навіть підлітки встигають читати Біблію щоденно.

---

³³ Цей річний план читання Біблії доступний для завантаження двома мовами: українською мовою – http://1na1sbogom.org/wp-content/downloads/plan_ukr.pdf і російською мовою – http://1na1sbogom.org/wp-content/downloads/plan_rus.pdf

---

ЧОМУ ВАРТО ПРОВОДИТИ СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ РЕГУЛЯРНО?

Тому що постійність підкреслює цінність цього часу для членів сім'ї. Постійність виховує. Постійність стабілізує і зміцнює. В боротьбі за сімейне поклоніння треба зробити все можливе, щоби не пропустити заплановане. Навіть лайт-версія зустрічі і коротка молитва завжди краще, ніж пропуск. Одного разу наш син прихворів, і ми все одно постаралися провести наш час сімейного поклоніння, але трішки змінили формат: скоротили, підлаштувалися під ситуацію. Після цього з двома нашими іншими дітьми ми вирішили подивитися фільм і потім обговорили його, закінчивши спільною молитвою.

ЧИ ПЕРЕНОСИТИ СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ, ЯКЩО З'ЯВИЛИСЯ ІНШІ ПЛАНИ?

Це питання буде виникати постійно. Глибша відповідь на нього записана в нашій першій книзі «Абетка поклоніння в сім'ї» в розділі «Битва за сімейне поклоніння». Практична відповідь на це питання така, що потрібно навчитися для надійності «забивати» не один, а «два стовпи» у тижневий розклад. Що це означає? Те, що треба мати наперед відведений день для сімейного поклоніння, наприклад, вечір середи. Але водночас домовитися про план «Б»: наприклад, якщо в середу не виходить, то час сімейного поклоніння автоматично переноситься на вечір п'ятниці. Ця стратегія «двох стовпів» допомогла нам зберегти постійність у сімейному поклонінні протягом багатьох років. Я можу буквально на пальцях порахувати тижні, коли у нас не було цього спільного часу. Все було би набагато сумніше, якби у нас заздалегідь не було плану «Б». Думаю, ми би пропускали цей час як мінімум раз на місяць через постійні атаки на цей вечір.

ЯКА КОРИСТЬ ВІД ПЕРЕГЛЯДУ ФІЛЬМУ?

Перегляду хорошого фільму додає ваги подальше спільне обговорення. Пригадую, як ми дивилися фільм «Залишені» (2014). В ньому яскраво зображені події після підхоплення церкви. Я виявив, що діти дуже мало знають про це. Ця тема була популярна в кінці дев'яностих років, але зараз рідко говорять чи проповідують про це. Виявився «богословський пробіл», який ми постаралися покрити. Ми коротко обговорили це і помолилися. Донька і старший син поділилися своїми страхами: «А раптом Христос не вознесе, і ми залишимося?» Я помолився з кожним з них по черзі, нагадуючи тексти з писання про впевненість у спасінні (Івана 3:16, 5:24 і 11:25). Діти дуже зацікавилися і захотіли подивитися другу частину.

ЯК «ПІДІГРІТИ» ЧОЛОВІКА ДО ТОГО, ЩОБ ПОЧАТИ СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ?

Детальніше біблійні аргументи були описані в цій книзі раніше. Додатково можна обговорити разом наступні тези:

Аргумент 1: сімейне поклоніння потрібне насамперед самим батькам

Є в Писанні чудовий текст про сімейне поклоніння (1 Хр. 28:9). Якщо його розділити на окремі рядки, він буде виглядати так:

*«А тепер, сину мій Соломоне,
– ЗНАЙ Бога, Отця твого,
– і СЛУЖИ Йому всім серцем та всією душею,
– бо Господь вивідує всі серця та знає всякий витвір думок.
– Якщо будеш шукати Його, то ти знайдеш Його,
– а якщо залишиш Його, Він залишить тебе назавжди».*

Давид, «чоловік по серцю Бога», наставляє сина Соломона, як йому втримати серце в страху Божому. Бог – Царська Особа. Це ми йдемо за Ним, а не Він за нами, тому ми поважаємо Його всім серцем в сьогоднішньому дні. Бог, як рентген, «просвічує» наше серце і бачить наші мотиви, тому ми щиро поважаємо Його. Бог відкритий до тих, хто відкритий до Нього, тому ми молимося з відкритим серцем. Виховання дітей починається з виховання серця батьків. Пригадується хороша цитата Олександра Савича на цю тему:

99

«Батьки в сім'ї – як Wi-Fi роутер. Вони не можуть заставити дитину відкритися і “під'єднатися” до них, але вони повинні завжди надсилати сигнал. Якщо дитина захоче, вона відкриється і піде вам назустріч. Канал вашого “мовлення любові” повинен завжди бути відкритим для них. Залишайтеся відкритими та доступними, як і Бог завжди відкритий до нас».

Аргумент 2: сімейне поклоніння допомагає виховати дітей в страху Божому

Відсутність сімейного поклоніння може призвести до трагедії життя наших дітей. Опис предметів скінії неочікувано переривається історією-драмою одного хлопця (Лев. 24:10). Що заставило Мойсея перервати опис? Безсумнівно, важливість цього епізоду. Стає відомо, що батько цього хлопця був єгиптянином, а мати була ізраїльтянкою. На батька покладена відповідальність духовного виховання, і він виховав сина, як міг, «в дусі Єгипту». Далі сказано, що між цим хлопцем та ізраїльтянином зав'язалася бійка. А конфлікт, як ми знаємо, виявляє сутність людини, і те, що всередині, вирвалося назовні. Хлопець почав лаятися і в своїх словах вилаявся на Ім'я Бога. Його у ту ж мить привели до Мойсея. Бог виніс хлопцю Свій вирок: «А той, хто богозневажив Господнє Ймення, буде конче забитий, конче укаменує його вся громада; чи приходько, чи тубілець, коли богозневажатиме Ймення Господнє, буде забитий». І народ побив хлопця камінням на смерть.

Для чого в Біблії нам залишена така жорстока історія? Чи не для того, щоб нас, батьків, тримати в духовному «тонусі»? Чи не для того, щоби ми прищеплювали дітям повагу і пошану до нашого великого та славного Бога? Неповагою страждає сьогоденне суспільство, але в наших сім'ях не буде так. Батьки і досі відповідальні за те, щоби прищеплювати дітям любов і повагу до Бога, у протилежному випадку це може обернутися справжньою трагедією. Адже Бог не змінився відтоді, і Ім'я Його святе і в наші дні.

ЧОМУ ВАРТО СФОРМУВАТИ БАЧЕННЯ ДЛЯ СІМ'І НА НАЙБЛИЖЧІ П'ЯТЬ РОКІВ?

У 2012 році ми розписали з дружиною наші мрії перед Богом на найближчі п'ять років, якою ми хочемо бачити нашу сім'ю. Раз у кілька років ми переглядали цей список. Цікаво, що 80 % із наших сміливих мрій, які ми тоді записали, Бог виконав! Більшу частину Він навіть перевиконав. Потім ми стали мріяти на наступні п'ять років. Ми роздали аркуші дітям, щоби вони, мріючи перед Богом, написали те, якою вони хочуть бачити нашу сім'ю. Інакше кажучи, те, «куди наш сімейний корабель припливе через 5 років?» Було цікаво, як думають наші діти. Минуле бачення ми з дружиною склали удвох, а це – вже разом з дітьми.

В книзі Роба і Емі Ріноу «Далекоглядний шлюб» я прочитав, що біблійне бачення сім'ї містить бачення на 200 років, тобто також бачення для онуків та їхніх дітей. Це вражаюча істина! Добре починати її з малого, тому записуємо хоча би плани на найближчі п'ять років.

Записане вами «сімейне бачення» може виглядати наступним чином.

На аркуші А4 записуємо конкретні мрії перед Богом щодо нашого майбутнього життя та їх деталізацію, наприклад:

Анна

- охрестилася;
- добре закінчила школу;
- вступила до університету;
- і т. д.

Дім

- добудована ванна;
- плитка покладена по всьому двору;
- і т. д.

Влад

- увірував в Бога;
- охрестився.

Служіння

- розвинувся новий напрямок;
- і т. д.

Бачення написано вірно, якщо після прочитання цього аркуша *вам хочеться в ньому жити*, і записане більше ВАС САМИХ, тобто містить в собі Бога та Його поміч.

ЯК ТРАДИЦІЯ «ПИТАННЯ ТАТОВІ» ДОПОМАГАЄ ПОБУДУВАТИ БІЛЬШ ДОВІРЧІ ВІДНОСИНИ З ДІТЬМИ?

Ми започаткували в сім'ї хорошу традицію «Питання татові». Ми роздаємо смужки паперу дітям і просимо їх записати по п'ять-сім питань, на які вони хотіли би почути відповідь тата. Просимо дітей добре подумати, щоби вони написали цікаві питання. Вони можуть бути різними: про Бога, про життя, про тварин, про науку і т. д. Після цього всі аркуші скручуються і складаються в капелюх.

Потім, під час вечері, я дістаю і відповідаю на три випадкових питання. Якщо не знаю відповідь, негайно з дітьми шукаю її: в Біблії, якщо питання біблійне, або в інтернеті чи інших книгах, якщо потрібна наукова відповідь.

Дітям ця рубрика дуже сподобалася. Коли питання закінчувалися, діти хотіли знову їх написати. Це ще один спосіб побудови довірчих відносин. З одного боку, діти бачать, що батько щось знає, з іншого – бачать те, що він не знає всього (адже лише один Бог знає все), і це теж дуже хороший досвід. Діти також на практиці вчать тому, як себе поводити, коли ти чогось не знаєш, і де шукати відповідь. Спробуйте започаткувати таку традицію з вашими дітьми хоча би на місяць-другий.

ЯК В СІМ'Ї, КРІМ СПІЛЬНОГО, ПРИЩЕПЛЮВАТИ ДІТЯМ ОСОБИСТЕ ПОКЛОНІННЯ БОГУ?

Внаслідок багаторічної практики, я дійшов висновку, що в сімейному поклонінні є два різних «шари»: спільне поклоніння, коли залучається вся сім'я, і особисте – поклоніння Богові кожного члена сім'ї окремо.

Найчастіше я зосереджувався на форматі спільного сімейного поклоніння (і дасть Бог, ще продовжу), але в останні декілька місяців сконцентрувався на тому, щоби допомогти кожному з наших трьох дітей виробити свою модель спілкування з Богом. Це потребує більш точного підходу, більш індивідуального.

Про одну з таких форм, яку ми зараз практикуємо в сім'ї, я розповім нижче. За роки учнівства я зрозумів, що для формування учня в якійсь темі не підходить просто серія стихійних зустрічей з ним на різні теми. Тут потрібні «рейки» – це може бути вибрана на цю тему книга Біблії чи певний курс з порціями-уроками.

Думаючи про сина, якому 13 років, в якості «рейок» я вибрав Приповіді Соломона. Це визначило чітко наш маршрут: 31 розділ – це 31 зустріч. Перед сном ми читали один розділ за раз. Син читав вголос, а потім я просив вибрати один вірш, який сподобався, і занотувати його в блокнот. Дуже проста форма:

-
- один розділ;
  - один вірш;
  - одна коротка нотатка.

Я теж ділився віршем з цього розділу, який торкнувся мене. На закінчення ми молилися разом. Іноді не виходило читати щовечора, але оскільки був маршрут, ми просто при першій нагоді читали наступний розділ, і так рухалися до мети, щоби потім почати читати книгу спочатку. Ми були націлені як мінімум на два спільних прочитання. Книга Приповістей особливо цінна для цього віку: в ній порушуються питання дружби і відносин з протилежною статтю, що дуже актуально. Якщо ви хочете поговорити зі своїми дітьми про межі сексу у шлюбі – ось де надається чудова можливість. Помітив, що в процесі такого читання у сина сформувалося особисте споживання Слова, особисте пізнання Бога та особисте поклоніння.

Прийміть челендж на 21 день

Я кидаю вам виклик на 21 день. Дозвольте розповісти, що я маю на увазі. Час від часу мене запрошують поділитися темою «Сімейного поклоніння» у різних церквах. Готуючись до одного з таких семінарів, я запитав себе: «А що буде далі?» Не скажу, що я не був впевнений у важливості цієї теми чи форматі викладу, ні, з цим було все гаразд. Я замислився над тим, що буде відбуватися з учасниками після закінчення семінару. Найімовірніше, вони ще якийсь час будуть пам'ятати наданий матеріал, можливо, навіть перекажуть його комусь зі своїх друзів. Імовірно, чому я буду дуже радий, вони навіть спробують застосувати почуте на практиці. Раз чи два. І все? Це все, заради чого я старанно готувався? Мені однозначно хотілося більшого.

Так зародилася ідея закінчувати кожен семінар про сімейне поклоніння викликом на 21 день. Після вивчення матеріалу я створював групу в месенджері, куди протягом трьох тижнів учасники відправляли свої фотографії з сімейного поклоніння, а також роздуми та ідеї на цю тему. Коли сім'ї діляться своїм досвідом з іншими, це слугує великим підбадьоренням.

Такий виклик я сьогодні кидаю і вам. В Телеграм вже створена група для спілкування батьків на тему сімейного поклоніння.

Приєднуйтеся, щоби протягом трьох тижнів ділитися своїм досвідом з іншими.

Посилання на групу: <https://t.me/ideas4family>,
або за QR-кодом:

Додаток 1

Картки для зустрічі «Різдво в колі сім'ї».

<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Йосип</p> <p>Луки 2:1-39; Матвія 1:8-25; 2:11-15</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Марія</p> <p>Луки 1:26-38; 2:1-39; Матвія 1:8-25; 2:11, 14</p>
<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Книжники</p> <p>Матвія 2:2-6</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Анна</p> <p>Луки 2:36-38</p>
<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Гавриїл</p> <p>Луки 1:26-38</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Пастухи</p> <p>Луки 2:8-20</p>

<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Анголи</p> <p>Матвія 1:20-24; 2:13; Луки 2:9-14</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Єлизавета</p> <p>Луки 1:39-45</p>
<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Симеон</p> <p>Матвія 2:2-6</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Ірод</p> <p>Матвія 2:1-18</p>
<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Мудреці</p> <p>Матвія 2:1-12</p>	<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Анголи</p> <p>Матвія 1:20-24; 2,13; Луки 2:9-14</p>
<p>Розкажіть різдвяну історію від імені вашого героя</p> <p>Бог</p> <p>Івана 3:16; до Галатів 4:4-5</p>	

Додаток 2

Картки з запитаннями для зустрічі «Новий рік в колі сім'ї».

Назвіть два моменти, які були особливими для вас в минулому році	Назвіть найщасливіший момент минулого року
Опишіть, як виглядає найкраще фото минулого року	Поділіться, який був найнебезпечніший момент для вашого життя в минулому році
Розкажіть, який був найсумніший день в минулому році	Що виправилося у вашому характері за минулий рік?
Яку ціль ви досягли в минулому році?	Яку ціль ви ставили, але не досягли в минулому році?
Яка подія була найбільшим благословенням минулого року?	Що в минулому році відбулося, чого би ви не хотіли пережити знову?

<p>Хто найбільше вплинув на вас у минулому році?</p>	<p>Що з минулого року ви хочете, аби Господь послав вам також у новому році?</p>
<p>На яку з ваших молитов Бог чітко відповів «так» у минулому році?</p>	<p>На яку з ваших молитов Бог відповів «ні» в минулому році?</p>
<p>З чим ви найбільше боролися в минулому році?</p>	<p>Яка з проповідей вам найбільше запам'яталася в минулому році?</p>
<p>Що ви можете назвати найбільшою втратою минулого року?</p>	<p>В минулому році Бог робив вам різні подарунки. Який був найособливішим?</p>
<p>До кого ви проявили мало любові в минулому році?</p>	<p>Яке незабутнє місце ви відвідали минулого року?</p>

**СПИСОК ВІДТВОРЕННЯ ПІСЕНЬ ДЛЯ СІМЕЙНОГО
ПОКЛОНІННЯ**

**СПИСОК ВІДТВОРЕННЯ ІСТОРІЙ ДЛЯ СІМЕЙНОГО
ПОКЛОНІННЯ**

**ТЕЛЕГРАМ-ГРУПА СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ
(ДЛЯ БАТЬКІВ)**

<https://t.me/ideas4family>

ВІДЕОКУРС «ОСНОВИ СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ»

4 уроки по 30 хвилин з робочим аркушем

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК ЯКОСТЕЙ БОГА за матеріалами цієї книги

1. Бог Вдячний
2. Бог-Визволитель
3. Бог Вірний
4. Бог Достатку
5. Бог Емоцій
6. Бог Істини
7. Бог-Любов
8. Бог Милосердний
9. Бог Миру
10. Бог Надійний
11. Бог Неупереджений
12. Бог-Помічник
13. Бог-Рятівник
14. Бог-Святий Дух
15. Бог-Спаситель
16. Бог-Творець
17. Бог Щедрий
18. Бог Щирий
19. Бог, що Воплотився
20. Бог, що Вчить нас смиренню
21. Бог, що Здійснює пророцтва
22. Бог, що Мислить глобально
23. Бог, що Не любить лихослів'я
24. Бог, що Планує
25. Бог, що Творить все нове

Бібліографія

1. Бонхеффер Д. Жить вместе. М.: Триада, 2000.
2. Брат Лоренс. Практика Божьего присутствия. Изд-во «МОБ», 2002.
3. Король М. Семейное поклонение Здолбунов: Левит, 2020.
4. Риноп Р. Дальновидные родители. Киев: АДВ, 2012.
5. Риноп Р., Риноп Э. Дальновидный брак. Киев: Миссия Евразия, 2018.
6. Тетерятников К. Как семья может реализовывать миссию. Киев: Mission Eurasia, 2019.
7. Уитни Д. Семейное поклонение: В Библии, в истории и в твоём доме. Саратов: Евангелие и жизнь, 2018.
8. Уоррен Р. Целеустремленная жизнь. Н. Новгород: Изд-во «Агапе», 2008.

Зміст

Відгуки	5
Навколо Бога в колі сім'ї	7
Книга як додаток	9
Медіакнига – що це означає?	11
СІМЕЙНЕ ПОКЛОНІННЯ У ЗАГАЛЬНИХ РИСАХ	13
Поклоніння як образ життя	15
Чому для сімейного поклоніння потрібно виокремлювати особливий час?	17
Хто із героїв Біблії приділяв цьому увагу?	20
ПРАКТИКА СІМЕЙНОГО ПОКЛОНІННЯ	23
Місія в країнах світу	35
Північна Корея	37
Італія	43
Японія	50
Єгипет	55
Індія	61
Важливість теми «Місія» в сімейному поклонінні	66
Цикл: біблійні герої	69
Закхей	71
Уззійя	78
Ной	83
Ілля	89
Неемія	94

Цикл: різні теми	99
Важливі питання життя	101
Чудо за зубами	105
Любов на ділі	110
Планирование	115
Щирість	120
Свята в колі сім'ї	125
Різдво в колі сім'ї	127
Новий рік в колі сім'ї	131
Переддень Великодня	135
Трійця	142
День Подяки	147
Цикл за книгою Біблії	153
Якова 1	155
Якова 2	160
Якова 3	165
Якова 4	169
Якова 5	173
Запитання і відповіді	177
Прийміть челендж на 21 день	188
Додаток 1	189
Додаток 2	191
Алфавітний покажчик якостей Бога	195
Бібліографія	196

З питань придбання книг
або проведення семінарів на тему книги
звертатися до автора:

Сергій Сологуб, email: sergey.sologub@gmail.com
тел.: +38 (097) 313 34 24

Слідкуйте за новинами та виданням книг
на сайті: abc.bogoiskatel.com,
а також у соцмережах за хештегом
[#familyworshipmoments](https://www.instagram.com/familyworshipmoments)

З питань придбання книг також звертатися
Mission Eurasia
вул. Виговського, 1, м. Ірпінь, Україна
тел.: +380 (98) 306 69 84
email: field@missioneurasia.org
